

સુંદર સ્ત્રી વિલાસ.

મનોહર ગરબાવળી.

સર્વ હઃ સ્વાધીન છે.

કીર્તન ૬-૮-૦

માટી.

સુંદર સ્ત્રિ વિલાસ ગુનોહર

ગરવાવઢી

ઘણા અંથોમાંથી સંગ્રહ કરીને.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

યુકસેલર. મગનલાલ દેવચંદ.

આવૃત્તી પહેલી.

દોહરાં.

રશીક કાવ્ય સંગ્રહ કર્યો સજ્જન કાળ જરૂર,
વાંચો સર્વ વિવેકથી ઉપજે આનંદ ઉર.

અમદાવાદ મધ્યે,

ન્યાયસાગર પ્રેસમા.

શા. મગનલાલ વજીરખાણદાશે છાપા

સંવત ૧૯૪૫

સને ૧૮૮૯

કીમત રૂ. ૦-૮-૦

અનુક્રમણિકા.

વિષય.

પૃષ્ઠ. વિષય

પૃષ્ઠ

શ્રીનાથજીનામહિતા....	૧	કલ્યાણ રાગની ગરબીઓ.	૨૭
ગોપીજોનામહિતા સ્તુતી	૨	સખીકૃતો રૂપાજો જાહન.	
રાધાના વિજ્ઞાપનાહિતા....	૩	લાલજીરે, ...	૨૯
પતિનેપરદેશનજવાદેવાનામહિતા.		રાગ પીતુ દીપચંદીગરબીઓ	૩૧
પંદર તીર્થો....	૬	ચુંદડીની ગરબી, ...	૩૪
આઠવાર.....	૮	મારી કંચુકી તોડી મારી મટુકી	
સાતવાર.	૯	ફેાડી એ રાગની ગરબીઓ	૩૬
નરસીંહજીનો ગરબો....	૧૦	ગરબીઓ રાસ લીલાની,	૩૮
બહુચરાજીનોગરબો. ...	૧૨	વનમાં બુલી પડીરે પેલોક્યાં.	
આંબાજીનો ગરબો. ...	૧૩	ગયો કાનુડો વિગેરે રાધિકા.	
સીતાજીની કાંચળી. ...	૧૬	કળજના સંવાદની ગરબીઓ	૪૬
રૂથજાની ગરબી, ...	૧૮	ઉદરની ગરબી.....	૪૯
સીદને સમજાવેછે સાનમાં	૧૯	દાણની ગરબીઓ.....	૫૦
મંદીર આવોને આજકાનુડા.	૨૦	વનમાં જાગીરે વાંસળી.....	૫૨
વચન દીપાતા મારેવાજારે	૨૧	ગરબીઓ	૫૩
મધુર વેણુવાગીરે મધ રાનમાં	૨૨		
ગાંખીના જોશોજી સોહાગીયા	૨૩	વલવની ગરબીઓ.....	૫૮
સખી નંદનો ગુમાની પ્રિતમ		કાન કાજારે મરી ચુંદડીના ચોર	૬૪
છેલજોરે. ...	૨૩	ગીરધ રીંતી ગરબીઓ ...	૬૫
સ્નેહ સીદ રીધી આધવજીએ.		રસીયાજી રમવાને આવો ...	૬૮
ગરબીઓ. ...	૨૫	કૃષ્ણ વીયોગના મહિતા સાખીઓ	૬૯

અનુક્રમણિકા

વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
પદ્મ તીર્થાઓ...	૭૧	સામીગી ...	૯૯
દાશની ગરબી ...	૭	બાળ ચરીત્રનો ગરબો ...	૧૦૧
કૃષ્ણ ગોપીના સંવાદની લીલા	૧૨	હસ અવતારનો ગરબો ...	૧૦૬
શ્રીઓ ...	૭૩	ઐરામાં ગવાતા ગીતનો ...	
દાશ લીલાઓ ...	૮૧	સંગ્રહ ...	૧૦૬
અભીમુખનો ચક્રાવૃત્ત ...	૯૧		

સુદર સ્ત્રી વિલાસ મનોહર

ગરવાવઢી.

શ્રી નાથજીના મહીના.

- કારતક માસેરે કહાંનજી, મુકી આલ્યા પરદેશ;
હુંજી નાગીરે નાંધડી, જીવન આજેરે વેશ.
ગોકુળ આવો શ્રી નાથજી. ૧
- માગસર માસેરે માવજી, વરીઆ ચામરે તડ;
પિંજર લાગ્યારે પુરવા, આંખે આંસુડાંની રેલ. ગો. ૨
- પેસે સોસેરે દેહરી. તોયે સ્નેહ ના વીશરાય;
આડો હીમાજો હલોટો, તેથી કુંપેરે કાંય. ગો. ૩
- માહા માસેરે શેજડી, ખીજી વેરણુ રાત, !
પેહજી મારારે ઘેર નહીં, કેમ જાય દીવસે મહારાજ. ગો. ૪
- કાગણુ કુડ્યોરે કુજડે, કુડ્યાં કુશર કુરાં આડ;
તેનાં છંટાવું છાંટણાં, ઉડે અખોલ ગુલાલ. ગો. ૫
- અમતરે અંપોરે મોરીઓ, મોરી અરાડે ભાર;
માલણુ લાવેરે મોગરો, કાચી કળીઓનો હાર. ગો. ૬
- વૈશાખેરે વન વેડીયાં, વેડી આંખલોયાની શાખ;
વેશ ઘોળાવુંરે વાટકી, જમીને કુન્દી સંગાય. ગો. ૭
- જેઠ જાણ્યોરે આવશે, ના આયા સ્યામ શરીર;
ખપખપારે પીડપીડ કરે, મારે હૃદયે નવ રહે ધોર. ગો. ૮
- અપાડેરે ધા. ઉત્તરો, માથે અડ્યોરે ધનધોર;

(૨)

વીજલડીરે ચમકા કરે, બાલે મધુરાશા માર. ગો. ૯

આવણુ વરસારે શરવડે, નદીએ નીર અપાર;

કોયલડીરે ટડકા કરે, બેસી આંખલીવાની ડાળ. ગો. ૧૦

બાદરવેરે બલો ગાજીએ, વરશે મુશગધાર;

પોહિજી મારા મધુપુરમાં, શાલે શોકલડી અપાર. ગો. ૧૧

આશામાસે દીવાલડી, આપ્યા શામ શરીર;

થાળ બરેરે માતીડ, વંચાવું શુભદ્રાના વીર. ગો. ૧૨

બારે માસ પુરા થયા, કેહેછે કવિરે કર્ણેડ;

ગ.ય તેનારે પુરજે, કોડ થરે રણછોડ. ગો. ૧૩

ગાપીઓની સ્તુતિના મહિના.

(કારતકે કાજળને તણવું એ રાગ.)

કારતકે કોટી કલ્પના કરીએ, ગે કુળાઆમાં ઘેલાં થઈ ફરીએ,

સુખદુઃખ સરવે સહી રહીએ, આધવ મારી સ્તુતી કરીએ;

દુઃખરે માર દિલ મધિ લેજી. ઓધ. ૧

માગશરે મણાં લીધાં માથે, જીવંજીએ વચન આપ્યાં હાથે;

કે રજની રમીસુ તમારી સાથે, આધવ મારી સ્તુતી ફેરવે. ૨

ગોથે તો બીરજ ક્યમ ધરીએ; કોહિતો વાલા વિખડાં ખાધ મરીયે;

જીવંજીના જીતિને શું કરીએ, આધવ મારી સ્તુતી ફેરવે. ૩

માહિતો મીત્રો તોડી મારી, વાલે મારે કુખળ કરી નારી;

આશું કીધું માહન મારાસી, આધવ મારી સ્તુતી. ૪

કાગણે શીર કર મનમાં, દિવસ રાત તાપ તપે તનમાં;

વખુડી જેમ હરણી ફરે વનમાં, આધવ મારી. ૫

અર્ધતરે ચીત કરે ચાળા, મુકી ચાલ્યાં મારલી તો વાળા;

દરશન તમે દોગી નંદલાલા, આધવ મારી સ્તુતી. ૬

- વધશ્યે વનમાં કોયલ બોલે, તેથી મારાં ત્રણભુવન ડોલે;
 જ્યેષ્ઠ મારે જય છે જકલ્લેલે, ઓધવ મારી શુભી. ૭
- જોતો જળ ભરીઆં નેણે, અધન મારા હરીવરને કહેણે;
 ખટકે વાલા નાથ તણે મેણે, ઓધવ મારી. ૮
- અથાડે તો ઇંદ્ર ધારે વરણે, પીકે પિના મન મારે તનમે,
 માહનવર મેહેર હવે કરણે, ઓધવ મારી. ૯
- આવણે સાંભળ સાહેલી, નમ્રરા તો નાથ ગયા મેલી;
 ગોકુળીયામાં થમને ફરે ઘેના, ઓધવ મારી. ૧૦
- ભાદરવે બુદર ભેટો હમને, ત્રાણ હવે શુ કહીએ તમને;,
 વાયદા કરી વાણાં અમને, ઓધવ મારી. ૧૧
- આસો માસે આવી દાવાળી, ઘેરે આ યા માહન મારારી;
 હળીમળીસઉ સખી લો તાલી, ઓધવ મારી. ૧૨
- ખારેરે માસ રાગેતો કરીખા, દાસ રણકોડના શ્વામી મળીયા,
 તેધારે મારાં જનમ મરણ ટળીયાં, ઓધવ મારી શુભી કેળે. ૧૩

રાધાના વીલાપના મહીના.

- કારતક માસે કથજીરે, જમ્યે ના અમ;
 ફદન કરેરે રાણી રાધીકા, બીજે આંસુડે અમ;
 હરીપિના હમડાં સુકાકણે, પાપી પ્રાણ ન જાય,
 લોભી જીવડો ન જાય. શુરે જીવું સંસારનું. ૧૬
- માગસર માસે માંત્ર નહીરે મારા માહન લાલ,
 સુગી દીસે સુંદર સેજડી, પેટડીયામાં ફાળ. હરીવનાર
- માસે માસે રૂચે નહીરે, સુખ સંપત સાજ;
 અધવચ મેઘાંરે આ સમ, વેરણ જાય ન રાત. ૬૦ ૩
- માહા માસે મારાજનેરે, તેડી લાવે ને ઘેર;

(૪)

નયણે નીરખું મારા નાથને, યાહ લીધારે બેઠેર. હૃ ૪

દાગણુ કુદ્યારે કુદ્યારે, કુદ્યાં કેસુરે વન; ૫

અનીય ચુલાલના છાંટણાં, ખેલું કોશું વચન. હૃ ૫

અર્ધતરે ચીત આહિ નહીરે, પેઠેરવાને ચીર; ૬

સ્વામીવેનારે ચણવારે શા, કમ સજીએ શરીર. હૃ ૬

વહશાએ વન વેડીવારે, વેડી આંખાની ડાળ; ૭

કોયલડારે ટટકા કરે, શબ્દ શુદ્ધ્યારે રશાળ. હરી ૭

જેઠમાં જીવ અડળાયછેરે, ધરમાં ધડી ન રહેવાય; ૮

ભીર ભડકા યાય છે, અગની વૃદ્ધે ના સેવાય. હરી ૮

અસાડ માસે હુતો નહીં નમુરે, નમ્યો નવલોરે મેહ; ૯

વેરનારે બાદળ ઉતટ્યાં, સોસે સુકાણી દેહ. હરી ૯

આવશ્ય વરસે સરવટ્ટે, નદી જળ છક્કાય; ૧૦

કહો શબ્દી કેમ કીજીએ, બીરજ નવ ધરાય. હરી ૧૦

ભાદરવો ભલે ગાજીમારે, વરશ્યો ઉતર દેશ; ૧૧

હરે પોડી રંગ માહલને, પીઠિછેરે પરદેશ. હરી ૧૧

આસો માસે હરી આવિયારે આનંદ આછવ યાય; ૧૨

ધેર ધેર જાય વધામણી. હરિંડે હરખ ન માય. હરી ૧૨

નારે માસ પુણ્ય થયારે, તરમે પુરી આશ; ૧૩

કરજીડીનેરે વિનવે, ગાય નરશબ્દો દાસ. હરી ૧૩

પતીને પરદેશ ન જવા દેવા વિરેના મહિના.

(આધવજી સદેશો કેજો શ મને. એ રાગ.)

કારતક મહિને અમળા કેહે છે કંથને, હવે સીઆરો આંગો,
સ્વામી નાયજો,

હીમાળો વાઘરે હજકી ઠાઠમાં, શું ગોઘો પરદેશ જવાનો સોચ
જો. એ મહીને નવ જઘએ પીડે પરદેશમાં. ૧

માગથર મહીને હાંથ ધણી મન માહરે; રશીયા સંગ રમ્યાની
માજમ ઠાતલો;

ધુંધટો કાઢીરે ઘર આગળ ફરે, પીડે જલો પરદેશ જવાની વા
તલો; એ મહીને નવ જઘએ પીડે પરદેશમાં. ૨

પે.સે ને અબજ ને પીડે પરદેશી, તે નાશીનાં પુરણુ મળીયાં પા
પલો; સાસરીએ રહીને તે શાં સુખ ભોગવે, મધ્યરમાં નવ ગો
ઠે માને બાપલો, એ મહીને નવ જઘએ પીડે પરદેશમાં. ૩

માહા મહીને નવ કડીએ નાય મુસાફરી, ધર્જા સાટે જઘ લાવો
આગી જારલો,

વેઝીને જમથુંરે મારા વાલમા, જરૂર નહી જવા દેઉ ઘરથી બ
હારલો. એ મહીને નવ જઘએ પીડે પરદેશમાં. ૪

કાગ રમે કાગણમાં નરને નાશી, ઘેર ઘેર નહિતમ કહિતક ન
વલાં વાય જો.

ને નાશીનો નાવલીએ નાશી ગયો, કોયો તેણે કમ નજરે નોયું
જાયલો. એ મહીને નવ જઘએ પીડે પરદેશમાં. ૫

અમ્મતરમાં અતુરને પંથ ન ચાલવું, નો ઘેર નાશી સાગી અતુર
સુખાણુલો; વહાલપણુ વચનેરે પીડેને વશકરે, નીરધારયું તે પ
ડ્યું રહે પગીયાણુલો. એ મહીને નવ જઘએ પીડે પરદેશમાં. ૬

વ વક્ત્રીયા વાવારે પોયું વધશાપના, રજ ઉટેને માઝમાણિક મલું થાય
લો નયનીનું જાતીરે હીરો હારનો, કહો પર હાથે તે ક્યમ ધી-
રયો જાયલો; એ મહીને નવ જઘએ પીડે પ્રદેશમાં. ૭

નેકેતો પરદેશ જવું દોહલું, ધોમ ધીકે ને લાય નેવી સુ વાયલો
કામજાએ કાવારે મારા કંથની, વણુ શીર્યાં જેમ કુલડીયાં કરમા

મળો; એ મહીને નવ જઘએ પીડિ પરદેશમાં. ૯

અબરધન છાંરે માસ અથાડમાં, માર બેઢને મહ વરથે મુ-
શળધારતો;

કચરોને કાઢવે મચી છે મેદની, પંખી માળા ઘાલે ઠારે ઠાર-
તો. એ મહીને નવ જઘએ પીડિ પરદેશમાં. ૯

શાવણમાં શીવ પુજીને મુખ મારીયે, વાલાનો નવ થાતો કુદી વી
ચોગતો;

ઊમીયાના સ્વામીજી આપો ઝેરહું, સામુના જાયાનો નીકય સં
જોગતો, એ મહીને નવ જઘએ પીડિ પરદેશમાં. ૧૦

બાદરો બરતોખનનો ફરી નહી મળે. વહી જાસે જેમ નદીયો
કેરાં નીરતો.

એવારે દીવસ એજે નવ કાહાડીએ, વાત વીચારી જુઓ નણ
દના વીરતો. એ મહીને નવ જઘએ પીડિ પરદેશમાં. ૧૧

આસોના દીવસતો અતી રળીયામણા, આવું પીવું કરવા નવલા
એકતો.

ભેગાં બેશી જમીએ રમીએ સોગટે, જાતીમાં ભીડીને રાખુ છે
લતો. એ મહીને ૧૨

માસ અધીકમાં અધીક પણ શું કીજીએ, રાહો જોડીને નેણ
સંગાથે નેણતો;

જેમ ન છુટ્ટો જુટ્ટો કાચ પીણીરનો, દાસ દયાના પ્રીતમ જાણ
પ્રવેણતો; એ મહીને નવ જઘએ પીડિ પરદેશમાં. ૧૪

પંદર તિથીઓ.

સાંભળ સેવર વાતડી. મુજ દીલની આતો;

હાંદારે મુજ દીલની આતો,

સ્વામ સખી તજી ગયા. જુર દીવસને રાતે;

- હાંહારે જીવસને રાતે. ૧
- પડવે પ્રીતી મેં કરી, પાતળીઆ શય. હાંહારે. ૨
- દુઃખ હરીયામાં મહેલીને ગયા મુજને તાય. હાંહારે. ૩
- ખાંલે અંતર ખીડીયુ, તપી વહેને તાપે હાંહારે,
ગેલી ધામને મારીઓ, કહીએ કા આગે. હાંહારે,
ત્રીલે કેમ તજી ગયા, શો વાંક હમરો, હાંહારે
કુખજમું રગે રમ્મા, ઘટે તોલ તમારો. હાંહારે ૪
- એથે આત મેં જાણીયુ, હરી આરી મળશે, હાંહારે.
સુખ સખી સહુને થશે, દુખડાં દુર ટળશે હાંહારે. ૫
- પાંચમે પીડ હું જાણતી, કરતી નવ પ્રીતી, હાંહારે.
કાળજ કોરી નાખ્યું, કરી દુશ્મન રીતી. હાંહારે. ૬
- છે જાકરી છેતરી, ગયા ગોકુળ મલી. હાંહારે.
વહે અગિનની આંચમાં, મુકી મુજને ડેલી. હાંહારે. ૭
- સાતમે સહ સખીઓ મળી, વીચાર શો કરવો, હાંહારે.
જીવજી ને આવે નહી આ દેહ નથી ધરવો. હાંહારે. ૮
- આઠમે આધવ આવીયા, તેણે જોગ બતાવ્યો, હાંહારે.
બહુ રીતે સહ સમજાવીયાં, ગોપી મન ન બાવ્યો. હાંહારે. ૯
- નામે નમી આધવ કહે, તમ પ્રેમે હું રાસ્યુ. હાંહારે.
પ્રેમ ભકિત મુજને મળે, હરી પાશે હું જાણ્યું. હાંહારે ૧૦
- દસમે દીન મયુરાં નિશે આધવજી આવ્યા. હાંહારે
આવતાં હરીએ પુછીયું. સમાચાર શા લાવ્યા. હાંહારે ૧૧
- એકાદશી આધવ બોલીયા, મુંજ ગર્વ ગળ્યો છે; હાંહારે;
ગોપીના પ્રેમ આગળે, જોગ ઝાંખો પડ્યો છે. હાંહારે. ૧૨
- દ્વાદશી દીને દવ બળે ને રીતે વનમાં, હાંહારે;
તે રીતે વહે વ્યાઘ્રીઓ ગોપીના તામાં, હાંહારે. ૧૩

- તેરથે તન વિચાર્યું પ્રભુએ મન માંહી, હાંહારે,
 ગોપી સહુને સુખ દેજી જલજી ગોકુળ માંહી. હાંહારે. ૧૪
- અદિદશ દીન ચોંતા કરે સહુ જાજની બાલા, હાંહારે,
 હજુ સુધી ના આવિયા સખી નંદના લાલા. હાંહારે. ૧૫
- પુનમ દીન પ્રભુ આવિયા આનંદની હેલી, હાંહારે,
 યાળ બરી થગ માતીયે, ગોપી યમ છે ધેલી. હાંહારે. ૧૬
- ચંદરે તપીએ પ્રેમની સહુ સુણજે કરણે, હાંહારે.
 રણછોડ કહે છે કરગરી, પ્રભુ રાખજે શરણે. હાંહારે. ૧૭

અઠાઠ વાર.

(કારનકે કાજળને તણ્યું એ રાગ.)

- આદીતે અકળ પ્રણા તારી, જલ્વરે હુંતો વદન કમળ વારી.
 ત્રીકમજી હુંતો હું તારી, આવોને ઘેર જસોમતીના જાયા;
 મને તારી લાગી છે મયા, આવોને. ૧
- શામે તો શામે સોહાગી, મને તો તારી લેહ લામી.
 કટારી કાળજી વાગી. આવોને. ૨
- મંગળે તો મન વિચાર કાઢ્યો ખીરજી તો કુંઈ પેરે ધરીએ.
 દીસ રાત રાઈ રોષને મરીએ. આવો. ૩
- જુવે તો જુદિ વિસારે, દાખરે માર દીન મથે ધારો.
 મને વૃહો અગિનમાં શીદ બાજો આવો ૪
- ચુરવારે ગુણ ગાડે તારા, અવગુણ તો શાંછે હમારા,
 આંખે વહેછે આંસુની ધારા. આવોને. ૫
- થુંકરે થુ કરીએ હેલી, નમરાતો નાથ ગયા મેલી.
 હવે મારે દોણ થયે મેલી. આવોને ૬
- શનીવારે શામળીયો આવ્યા, યાળ બરી માતીડે વધાવ્યા.

(૯)

ગોપીનાં સુખ સાગર કાઢ્યા. આવોને. ૩

સાતવાર સમજીને ગાશે, તેના સહુ દુઃખ દાણીદ્ર જાશે,
કવી કહે સુખ સંપત્ત યાશે. આવોનો. ૬

સાતવાર.

(રઘુપતિ રામ રૂંદેમાં રહેજો. (ઐ. રાગ.)

રાધે કહ્યું માનની તું મારે, એમાં સુખ છે તેનું ને તાર,
રાધે કહ્યું નામની તું મારે, ૨૬

સેની રીસ ચડોછે આવીરે, નથી મુકતી મામ મનાવીરે,
તેનું કારણ દેતી બતાવી. રાધેકહ્યું ૧

રવી પ્રગટ યાશે ઘડી ખેમારે, પછી દીવસ જશે ક્યમ વહેમરે
તે તું જોની વીચારી રૂંદેમાં. રાધેકહ્યું ૨

શે મન મનસુખો આવેરે, પ્રતી ઉત્તર કાંઠ ન બતાવેરે
કહેતો તે નમી પાગ મનાવે. રાધેકહ્યું ૩

બામિ શને આસન કર્કુછેરે, આશું નેત્રમાં નીર બહુછેરે
દુઃખ આવડું શને ધચુછે. રાધેકહ્યું ૪

બુદ્ધ કયાં ગઈ સમજી નાવીરે, બેઠી પીઠ સંગ રેશ વધારીરે;
એતો બંનેને દુઃખ કારી. રાધેકહ્યું ૫

ગુરુ થે સહુને સીખ દેતીરે, તે તું ક્યમ થઈછે હલેતીરે,
તેનું કારણ ક્યમ નથી કેતી. રાધેકહ્યું ૬

શું કરશે તુ મુને બોલાવીરે, રાખી મુગટમાં મનની બાવીરે,
ઘેલું માનનું મુઝ બતાવી. રાધેકહ્યું ૭

એન સુણી સખી કૃતું ઘેતીરે, તે તો તારું પ્રતીજીવ્ય દેહારે,
કરી દેખાડું ચાલ સાહેલી, રાધેકહ્યું ૮

એમ સુણીશામા અઢગક દળીયાંરે, જઈ પ્રાણ પ્રીતમજીને મળીયાંરે,
એક સુખ સિંધુમાં બળીયાં. રાધેકહ્યું ૯

સાતવારને માન ચરીત્રરે, સુણતા સહિ થાય પરીત્રરે,
દયારામની વાણી વીચીત્ર, રાધે કહ્યું માનની તું મારરે. ૧૦

નરસિંહજી મહારાજનો ગરબો.

ગણપતી સરસ્વતીને સમર ખેડે રહુ કરજોડરે હો,
નરસિંહજીનો ગરબો ગાતાં કોઈમા દેશો ખોડ, નરહરી લટકાળા,
ધણી મેહેર કરો મહારાજ ગુણ નીધા છોગાળા. ૧
હહારીપુરે દરવાજો જતાં જમણા હાથમ્મિ ખોળરે હો,
રાજ રાજેશ્વર શીવજીના શાંતી નરસિંહજીની પોળ. નર. ૨
શેહેર તણી તે શી કહુ શોભા વરણ વથે છે અઢારરે હો,
નરસિંહજીના રાજમા કે.ઈને કુઃખ નહી તલબાર. નર. ૩
ડોશીવાણીયા નાણાવડીને ગાંધી સરખયા સરરે હો,
ખેડે ખ્યાળમાં બહુ છે વસ્તી ચુડગરને કંસાર, નરહરી. ૪
પુર્વ દેશાએ અમર ભુજને બિતાર બહુચર ગાળરે હો,
પશ્ચિ માં તે પીર વથે છે દક્ષિણ હનુમંત ખીરાળે, ન. ૫
ચાર દાશાએ જખરી ચોકી ખીજ દેવ અપારરે હો;
શેહેર વરચે નરસિંહજી ગાળે, શો શરૂનો બાર. ન. ૬
સિંહાસન આશન ઉપર અલખેલો ખીરાળરે હો,
મંદીરની તે શી કહુ શોભા નીત્ય ચોઘડીયાં વાળે. નર. ૭
પિતાંબર જરકશીના વાઘા પાઘ કલંકી પટથેરે હો,
માર મુગઠને કાને કુંડળ જોષ ચિતમાં લાગે ચટકો. ન; ૮
હામ હીરાને માણેક માતી શોભાનો નહી પારરે હો,
અબુશશની શોભા દેખી મન કરે વીચાર. નરહરી. ૯
નીત નીત શોભા નઉતમ દીસે જોતાં પોહોએ આથરે હો,
જમણે હાથે જોત દીવાની અખંડ ખારે માસ. નરહરી. ૧૦

(૧૧)

- નરસિંહજીની નીતી કહીયે ત્રણ લોકથી ઝાઝરે હો,
ધીનાં ટાંકાં ઘેર ભર્યાં પણ નરસિંહ લોટપર રાજ. ૧૧
- શ્રમ આરતી શેભે કેવી આનંદ શરણુ થાયરે હો,
ધંતને ધડીયાજો વાગે ગાન ગુણીજન ગાય. નરહરી. ૧૩
- દશરતે દીવશે વાલો અંબાડીમાં ખીરાજરે હો,
અર્ધરાવતની શોભા દેખી કામ કાઠીક તો લાજે, નર. ૧૩
- આઠમ અઉદય દીવાળીયે, આનંદ આછવ થાયરે હો.
આવણ માસની શું કહું સોભા એ ન વરાણવી જાય. નર. ૧૪
- આવણ વદી ત્રીજને દાહાડે કાજળીનો મહીમાયરે હો,
પાછલી રાતે હોડોગાના ધુધરા છુટી જાય. નર. ૧૫
- કારતક માસની શોભા કહીએ પ્રભુનુ લગન જાયરે હો,
શુદ અઉદયની દીપ્તિએ જોતાં ગાત્ર નરમ થઈ જાય. નર. ૧૬
- અઉદયની તો દીપ્તિએને પુનમનો વરવોડારે હો,
તુળશી વડીયે દરશન કરવા સજન સહુકો દોડો. નર. ૧૭
- ચારે પાસે ચમર હજેને બહું બાલે છડીદરે હો
અમા અમા સહુ મુખથી કેહે છે શોભાના નહી પાર નર. ૧૮
- છદ્રાદીકનો નારદ સરવને અંત્રીક્ષ જોવા આવેરે હો,
ધન બાણાબાહ બાગ્ય તાર નિત્યે લાડ લગાવે ન. ૧૯
- ધન તાત ધન માતા તાર ધન તારો અવતારે હો,
નિત્ય પ્રભુને લાડ લગાવે બાગ્ય તણો નહી પાર. નં. ૨૦
- પરણાવિન પાછા વળ્યા ને આવ્ય રાજ અવાસરે હો,
તરેહ તરેહની આતશખાજી ઉડે પ્રભુની પાસ. નં ૨૧
- ત્યાંથી પ્રભુ આગળ પધાર્યો આવા મંદીર માંતરે હો,
દેવ સર્વ વિમાને બેઠી કરે પુરુષવરગ્રી અપાર. નં. ૨૨
- નરસિંહજીનો ગરબો ગાયો મુશળે સહુ તરનારે;
બેઠ કરજોડી શીવલાલ રહે પ્રભુ દિતારે. બવપાર. નર ૨૩

(૧૨)

બહુચરાણનો ગરબો.

સરસ નિ માતાને વિનવું કરજોડિ કહું છું,	હાંહારે કરજોડી.
એહર કરો મુજ દાશને તમ સરસે રહું છું;	હાંહારે તમ ૧
શેહર તે વીરજ દેવની શોભાએ સારી,	હાંહારે.
વરણ અહાર વાણ વશે વસ્તીને બારી,	હાંહારે. ૨
ધર્મરાજ આયકપાડનું લાગેછે સાર;	
સહુવસે સુખ એનમાં લેખ મન હિસે માર.	હાંહારે. ૩
ધનસાક કરે એક ગીતથી નહી વાણ વેરી;	
બ્રહ્મણ સહિ આશીશ દાયે ફરે શેરી શેરી.	હાંહારે ૪
સહુને સુખ આરાજમા છે સોસો વજેર;	
પ્રભુ અજક રાજ્ય આ રાજ્યને શું કહુ ઝાનેર	હાંહારે. ૫
બ્રહ્મણને બહુ પ્રેમથી દે દાન અતીસાં,	હાંહારે.
આવણુ અધીક માસમાં નવ કરવા દે હીસા.	હાંહારે. ૬
સદા વાસએ રાજમાં પ્રભુ આપો અમને;	હાંહારે.
દેવીરાજ ગમે બ્રહ્મ પ્રભુ શું કહું તમને.	હાંહારે. ૭
શેહરમાં સ્થાનક દેવના શોભાથી કહીએ,	હાંહારે.
એક એકથી અતી આપતાં કંઈ વીસમ યજ્ઞએ;	હાંહારે ૮
મુંવાળળી બહુચર માવડી ત્યાં આવી રહ્યાંછે,	
સુખ આપે દુઃખ કાપીને સહુ કષ્ટ ગયાંછે	હાંહારે ૯
શેહર સમીપે સ્થાનકે માનુ બિત્ર દશાએ,	હાંહારે
દીવસના નવ વાંગતાં બહુ શોભા થાએ.	હાંહારે. ૧૦
દીપ પે યાવ આરતી સહુ દરસને આવે,	હાંહારે.
બ્રહ્મા લોકને નીમકે કંઈ આવે ભાવે;	હાંહારે. ૧૧
બહુ લોકને એમકે દરસન નવ થાયે;	હાંહારે.
તે દીવસ અપવાસ કરે તે અનન આયે.	હાંહારે. ૧૨

અવે નીમજ રાખીને જે દરસને આવે;	હાંહારે.
માજી ચાંતા રાખીને પુરે આશાં ભાવે.	હાંહારે. ૧૩
શણગાર નાના શોભીતા રચનાછે સારી.	હાંહારે.
હીરા રત્ન ને હેમના માંહી સુનીએ ભાગી.	હાંહારે ૧૪
કડે અકાચળ આરંખીએ દિસંતો રૂડો;	હાંહારે. ૧૫
ખહે બાજુખંધ બેરખાં માંહી સોના સુડો.	હાંહારે ૧૫
હીરાં રત્નની કાંગણી માંહી સુનિયો ઝળકે;	હાંહારે
ખરા મોતીના ગલચવા માંહી લિલમ લળકે,	હાંહારે ૧૬
કાને કળા કુત્ર શોભીતાં નાકેછે વાળી.	હાંહારે,
માનિની ખાંધી દામણી મહી મણીએ બાળી,	હાંહારે, ૧૭
આંગળીએ વેઠ વીંછીયો છલે ધુવરી ધમકે;	હાંહારે
પાંચે કલાં કાંચીયો તોડા ઝાંઝર ઝમકે.	હાંહારે ૧૮
જગ મોતીનું કાપડું લેતા વટે ટીલડી ઝોડી;	હાંહારે
પાંચ પટાને વ ધરે સાડો કસળી ઝોઢી	હાંહારે ૧૯
પાંચળ બાંધ્યો ગોદણી મહી ધુવરી ઝાજી	હાંહારે
આયુધ શણગાર સરવે સજી બેઠાછે માજી.	હાંહારે. ૨૦
જેતો બે ધીની બજે જોઈ રવી શામ ચેભે;	હાંહારે.
તેજ જોઈ મધયા તણું માર મનડું લોભે.	હાંહારે. ૨૧
તેજ ન મજે તણું લોકમાં રવી ઝાંખો યાય;	હાંહારે.
અકળવરૂપ બીંબ પ્રકાશું બહુચરી માયે	હાંહારે. ૨૨
વીરક્ષેત્રમાં વાસો વસ્યાં રહું સુણજે કાને;	હાંહારે.
બહુ લાવે વધામણા મસ માનતા માને.	હાંહારે. ૨૩
દુઃખ કાપી સુખ આપેછો મા દીન દયાળી;	હાંહારે;
વીરક્ષેત્રની રક્ષા કરે મા બહુચર બાળી.	હાંહારે. ૨૪
શેવક પોતાનો જાણીને મા રાખો પાશ્ર્વ;	હાંહારે.

(૧૪)

અરજ સાંભળી તેહની મા પૂરજો આશો.	હાંહારે ૨૫
દીન શેવકની વિનતી રૂઢીયામાં ધરજો,	હાંહારે,
ભીડ પડે ત્યાં બહુંચરી આવી સંકટ હરજો.	હાંહારે. ૨૬
ગરબો શીખી સાંભળી નીત પાઠ કરશે;	હાંહારે.
કોટીક પાપ પ્રવે થઈ તે સેજમાં તરશે.	હાંહારે. ૨૭
રણછોડ દામ તો વીનવે બેઠ કરજોડી,	હાંહારે.
આશ પુરો મુજ દાસને બુદ્ધિ છે થોડી.	હાંહારે. ૨૮
ભુજ ચુક હોય માહરી તે માફ કરજો,	હાંહારે.
વીનતી મુશી આ દાસની તે કાને ધરજો.	હાંહારે. ૨૯
વાસ તે વીરક્ષેત્રમાં પરા રાતમાં રહુધું,	હાંહારે.
રાત દીવસ મા રક્ષા કરો, કરજોડી કહુધું.	હાંહારે. ૩૦

અંબાજનો ગરબો.

(ગોરમાના ગરમાને રાગ.)

હુનો મણુપત લાગુ પાપ કે ગઈ ગરબો આરામુરી તણિરે લોલ.	
આરામુરમાં બેડી માતકે મહીમા અતી ધણિરે લોલ.	૧
માને પારે આવે લોક કે દુર બહુ દેશધીરે લોલ,	
આવે બાળ જોખનને વર્ધકે અતી ધણે હેતથારે લોલ.	૨
માજી દીવસમાં ત્રણ રૂપ કે ધરે અતી શાભતારે લોલ,	
જોખન બાળ અને વળી વરંધરે, આયુધ આપ્તાંરે લોલ.	૩
માને છત્ર સોનાનું છાજે કે, રતનની જુલ્ય છે લોલ;	
ફરતી હીરાની છે કોર કે છત્ર અમુલ્ય છે રે લોલ.	૪
કથરી ઉપર બેડી માત કે રાહુ આયુધ ધરીરે લોલ,	
કોટી મુરજ ગ્રાંખા થાય કે લેલાવરે આડ કરીરે લોલ.	૫
માને શોભીનાં શણગાર કે શોભા શી કહુરે લોલ.	

- માનો શેષ ન પામી પાર કે હુતે શું લહુરે લોલ. ૬
- માને કંઠે એકાવળ હાર કે શામિ અતી ધણીરે લોલ, ૭
- માને બાંહે બાળુબંધ કે ચુગે શોના તણીરે લોલ ૭
- હીરા રતનતણી કંગણીઓ કે ચુનીઓ મહી અતી ધણીરે લોલ ૮
- માને કાને કળકુલ કે નાકે વાળી શામતીરે લોલ, ૯
- માને શેષો પુર્વે અનુપ કે હામણી આપતીરે લોલ. ૯
- માને દશે આંગળીઓ વેઠ કે ધુંગરી ધમધમરે લોલ, ૧૦
- માને કલાં કાંળી કે ઝાંઝર ઝમઝમરે લોલ. ૧૦
- માને ચણીઓ ચોળીને ચીર કે આઠી સુંદરીરે લોલ, ૧૧
- માના એક વચે સહુ નાર કે ફરે બહુ કુદડીરે લોલ. ૧૧
- માને ધીની બજે છે જોત કે જોઈ રવી થાભીઓરે લોલ, ૧૨
- માણુ તેજ જોઈ મન માંહે હુતો લોભીઓરે લોલ. ૧૨
- માના દરશણથી દુઃખ જથ કે પાપ સહુ બગેરે લોલ, ૧૩
- શું કહું મંડપની શોભાવ કે મુખથી અમી ઝરે લોલ. ૧૩
- માને માન સરોવર સાર કે માંહી અમરત ભર્યુંરે લોલ, ૧૪
- તેમાં જો કોઈ જઈને નાહુ કે તેહનું કામ સરયુંરે લોલ. ૧૪
- શું કહું સ્થાનકની સોભાય કે કામ મીના તણુંરે લોલ, ૧૫
- માનો પુત્ર સંગ ભરય કે શં વરણવ કરે લોલ. ૧૫
- ફરતી બાંગલાને બેઠકો કે અતી ધણી આપતીરે લોલ, ૧૬
- માને સનમુખ છે એક વાવ્ય કે સુંદરી શામતીરે લોલ. ૧૬
- ત્યાંથી આલ્યા ઉત્તર માંહ કે સુંદરી બાગછીરે લોલ, ૧૭
- શું કહું આરાસુરની સોભાય કે રચના અથાગછીરે લોલ. ૧૭
- માને સુરીજન મુનીજન શેવ કે પ્રહાલ્યાન ધરે લોલ, ૧૮
- માને નીશદીન સનમુખ ઉભાકે સુતી કરે લોલ. ૧૮

જાનો ગરબો ને કાંઈ ગાય કે નીત્ય પાઠે કરેરે લોલ.

કોટીક પાપ પ્રણય થાય કે તે સેહેને તરેરે લોલ. ૧૯

માજી સેવક જાણી તારો કે કરેણા કીજીએરે લોલ,

માજી દીન સેવકના વીનતી કે ઉરમાં લીજીએરે લોલ. ૨૦

માજી ગુરુ ગાઝી નીશીન કે બુદ્ધી આપજેરે લોલ,

સુગી રણજોડાસની વીનતી કે શરણે રાખજેરે લોલ. ૨૧

સીતાજીની કાંચળીનો ગરબો.

(પરમશરીને પાએપડી હો અહુચરી કહું કળીશુગના કર્મ. એરાગ)

કે કંઈ ક્રોધમાં બોલીયાં હો અહુચરી, રામ લક્ષ્મણ વનજાય.

પેહેલું તે વન રામ બોલીયું હો અહુચરી, બીજે તે વન આસ્થાજાય. ૧

બીજે તે વન મઠી વાળાય હો અહુચરી. સીતાએ રોખ્યા પ્રદી;

અમરેને ડમરો રોપી મો હો અહુચરી રોખ્યાછે દાંડમ દ્રાક્ષ; ૨

રાજા રાવણનો મરગલો હો અહુચરી, વનફળ ચરીચરી જાય;

ચરતાં સીતાએ બાળીયાં હો અહુચરી; કાંચલડી શીવડાય. ૩

સાવ સોનાનો કાંચવો હો અહુચરી, ચામડાંમાં સો સાર;

નહી કાપતા નટમમાં હો અહુચરી નહી મામને મોશાળ; ૪

નહી મઠવરમાં અંધવો હો અહુચરી, કોને ચડાવું પહાડ;

સીતા મઠીકેના પાતળો હો અહુચરી, રાણુ લડાવે લાડ; ૫

સીતાના બોલ રામ સાંભળ્યા હો અહુચરી, ધનુષ્ય લીધું હાય;

પેહેલું તે બાણ રામ ફેંકીયું હો અહુચરી જઈ પહાડું દરિયાસાથ. ૬

બીજે તે બાણ રાગ મારાયો હો, અહુચરી ધાળે હોલક્ષ્મણવીર

સીતા કહે જવ દીવર હો અહુચરી, હણ્યા તમારાવીર; ૭

બેલી સીતા ન ધેલું બોલીયે હો અહુચરી, રામ હણ્યા કેમ જાય;

આગ્રા આપીછે શ્રી રામની હો અહુચરી, ભીક્ષાઆપી નવ જાય. ૮

કાચળ આજો જોગી વેચયો હો અહુચરી ભીક્ષા દો શીતામાય,

આંહો આપીછે શ્રી રામની હો બહુચરી, ભીક્ષા આપી નવજય. ૬
 એક પગ મુઝે આણુમાં હો બહુચરી, ખાંતે તે આણ્યો બાહાર
 આંધે કરીને રાવણુ ચાલીયો હો બહુચરી હરી છે શીતા નાર. ૧૦
 અગ માંડીને રામ લાવીયા હો બહુચરી, નાખ્યો મડીની બાહાર,
 સુનાં મદીર દીસે માળિયા હો બહુચરી, ક્યાં ગઈ સિતાનાર. ૧૧
 રામ રૂવે લક્ષ્મણુ રીઝવે હો બહુચરી; ઘેલા ના રાસો રામ;
 સિતા સરખી પરણાવશું હો બહુચરી સિતા ધરાવીશુ નામ. ૧૨
 જળજળ કમળના નીપજે હો બહુચરી. વનવન અગર ના હોય
 ઘેર ઘેર સિતા ના નીપજે હો બહુચરી, અંધવ વિચારી જોય. ૧૩
 રામ તે પાનખીડાં ફેરવ્યા હો બહુચરી, કોઈછે બળીયો જોય;
 ખીડું જીતે હનુંવો જીતી હો બહુચરી, લાવુ શીતાની શોધ. ૧૪
 કામ થકી ઉપડ્યો થેકડો હો બહુચરી, ગયો લંકાજાગર;
 જોયાં ચોરાશી ચઢેટકાં હો બહુચરી, જોઈ તે આવન બજાર. ૧૫
 જોયાં મદીર જોયાં માળીયાં હો બહુચરી, જોયું રાવણુનું રાજ;
 કંઈ શિતા દીઠાં નહી હો બહુચરી, ગયો પાણીયારીને ઘાટ. ૧૬
 ખાઈ પાણીઆરી તને વીનવું હો બહુચરી, ક્યાં છે શીતા માય;
 અશોક વાડીને ઝાડવે હો બહુચરી. ત્યાં શે નવ તું જાય. ૧૭
 ત્યાં થકી હનુમંત યેઝીયો હો બહુચરી. આસો પાલવને ડાર
 પડી મેહેલી પત્રીત્રી હો બહુચરી, લીધી તે શીતાનાર. ૧૮
 મુઢીકા મારા રામની હો બહુચરી, ક્યાંથી લાવ્યો હનુમાન;
 ટોણે જોવા તને ઝાકલ્યો હો બહુચરી, કોણે આલ્યાં એધાણ. ૧૯
 રામ તે જોવા ઝાકલ્યો હો બહુચરી, લક્ષ્મણે આલ્યા એધાણ;
 બાળ લેવા હું આવીયો હો બહુચરી, પંચવટીથી પ્રમાણ. ૨૦
 તરશે તે હૃદયમાઈ સાવળ હો બહુચરી, તાહાડાં તે નીર પીજ
 જુજો તે હૃદયમાઈ સાવળ હો બહુચરી, પડ્યાં જવનદ્રુજા. ૨૧

(૧૮)

ઝાઝાને ઝાઝકે હો બહુચરી, ખજેરને ખાય;
 માળી આળ્યો માથુ ફુટતો હો બહુચરી; રાવણ પાશે જાપ. ૨૨
 રાવણ બળ્યા ખાલીયા હો બહુચરી; મારો બળીને ખાણ;
 મારજો લોઢેને લાકડે હો બહુચરી, મારજો ઐરાણને ધાણ. ૨૩
 ફુંબ કરણે બાથા ભીડીયો હો બહુચરી, મારધુ બળીને ખાણ,
 ઇંદ્રજી તે બાથા ભીડીયા હો બહુચરી, કુ હું વાણુ ઐનો ધાણુ ૨૪
 નહી મરૂ લોઢેને લાકડે હો બહુચરી, નહી મરૂ ઐરાણને ધાણ;
 સાચુ તે ભોમભાષ સારજા હો બહુચરી, સેણે તને તું પ્રાણ ૨૫
 બધી લંકાના ગોદડાં હો બહુચરી, શેષ ધાણીનું તેલ;
 મરૂ તે પુછડે ખાંધજો હો બહુચરી, અગ્ની તેમાં મેજ. ૨૬
 મોહિત વાંદરેનું તે થકી હો બહુચરી, ચેતજો મનમાં જડ;
 ત્યાં થકી ઉપડ્યો થકડે હો બહુચરી, જઈ ખેડો લંકાંગડ. ૨૭
 બાળ્યાં ચોરાશી ચઢેટડાં હો બહુચરી, બાળ્યાં છે બાપન બપર.
 રાખમાં રીમીયણુ ખાજડાં હો બહુચરી, આસોપાલવનું ડાળર.
 લંકાં બજો અતુંલની હો બહુચરી હનુમાનને હસવું થાય;
 જુના તે ઘડને ગાંધે હો બહુચરી, નાગર નરશંકર ગાય. ૨૮

ગરબી.

સુણીઓ મનમોહન અલભેલડા વ્રજરાજ લાડીજી રૂથણે રાજ.
 હકીલા હક નવ છાંડે છિલડા વ્રજરાજ. લાડીજી. ૧૬.
 પ્રમુજ માને ના કહ્યું માનની વરજરાજ. લાડીજી.
 અતિસેં આજ થઈ છે શુમાનની વરજરાજ. લાડીજી.
 હરી હું સમજવીને થાકી, નધી મેં રાખી તે કાંઈ બાકી.
 મતીયુ તાકી થઈ નાદાનની વરજરાજ. લાડીજી. ૧
 તનમાં સોસે છે કાંઈ ધારીને વરજરાજ લા.
 રેહી છે સાંખી એ મન મારીને વરજરાજ લા.

(૧૬)

મુજ શું ખોલાવી નવ જોલે, મનકું રોલાવ્યું નવ જોલે;
 દીલનો ભેદ ન જોલે વિચારીને વરજરાજ લા૦
 નથી કાંઈ કહેતી સમજાણ પાડીને વરજરાજ લા૦
 નથી કાંઈ જોતી આંખ ઉઘાડીને વરજરાજ લા૦
 બેઠી નીચી નજરે બાળી, શ્રેમણ કાયા કરીત નીલાળી;
 રાણી છે બાળી વેસ બગાડીને વરજરાજ લા૦ ૩
 હરિ હું હારી હાવા શું કરું વરજરાજ લા૦
 મુજને કહો તે માથે હું ધરું વરજરાજ લા૦
 આપ પધારો તો કાંઈ સુકે, રચીયા રાજ થઈ રહે સુકે;
 પ્રમુ છાટમના કહું છું હું ખરું વરજરાજ લા૦ ૪

ગરબી.

ઉપરનો રાગ.

શીતને સમજાવો છો સાનમાં ધનસ્યામ વારી જાણે રાજનેજરાજ,
 લજવાતા શું કોહો છો કાનમાં ધનસ્યામ વારી જાણે, રાજનેજ.
 રાજ. ૧૬.

મુજને જાણે છે મહાગામના ધનસ્યામ વારી,
 સમજે થઈ છે મારી નામના ધનસ્યામ વારી;
 તો પછી શા માટે લાગ્યું, હાંવાં જોમ કરું તેમ છાગ્યું,
 નથી મારે અવર પુરૂષ કંઈ કામના ધનસ્યામ વારી. ૧
 દીલનો ડર મેં દુર અણીયા ધનસ્યામ,
 નીલિજતાને પટ તન હોદીએ, ધનસ્યામ વારી;
 મારું મન તમ સાથે માન્યું, વાળા વશ થઈ છું તે નથી છાન્યું;
 તમથી સાચો સ્નેહ મેં જોડીએ ધનસ્યામ વારી. ૨
 દુરીજનીવાંએ અવળાં તાકીયાં ધનસ્યામ વારી,
 હાવાં કહારવાને થાકીયાં ધનસ્યામ વારી.

(૨૦)

વાલા મેં મનનું ધાસ્તું કીધું, માથે જગત વગોણું લીધું,
કથું નવ આત્મું ત્યારે થાકીયાં ધનસ્થામ વારી. ૩

આવા શા માટે અજગા થાવ છો ધનસ્થામ વારી,
હરી મારા શીદ સંતાવ, જાવ છો ધનસ્થામ વારી;
વાલા મારી દીલ ખોલી હશી ખોલો, મનમાં ડગમગ થઈ નવડોલો
પ્રભુ છોટમના શીદ લગ્નવહો ધનસ્થામ, વારી જાઉં રાજનેશ્વરાજ;

ગરબી.

મંદીર આવો આજ કાનુડા,
હશીને ખોલાવો આજ કાનુડા;
લઈએ લાહાવો આજ કાનુડા,

મારા મનમાં લાવો લાલ તેમ તમે મન લાવે મંદીર,
ધણા દીવસનો દાવો આજ લાગ મળ્યો છે હાવો;

મંદીર ૨૬.

સુણો ધનસ્થામ પુરણ કામ,

અમે અખળા જનના તમે સદન વીરામ, સદન વીરામ;

હું છું દાશી તમારે નામ, કરાવાનો આ કામ. મંદીર.

રજની આમ આરે જવામ, રાખીશ મને ધામ. મંદીર. ૧

તનમાં તાપ વીરહ કોર,

ફટક ફટક ફડફડતી કાળજ કોર, કાળજ કોર;

સુણે અનખેલા નંદ કીશોર, મારા સીતના ચોર. મંદીર.

જીવડાની દોર, હાથ તમારે માફ જોર. મંદીર. ૨

જીવ અકળાય ધડી ન સેહેવાય,

રાત દીવસ તન ચીકતું મન અમુઝાય, મન અમુઝાય;

સમજ પડે નહોં આશું ઘાય, મુખડે નવ કેહેવાય; મંદીર.

સીતડું ચક્રોળાય જામ, ધરમાં આવા ધામ. મંદીર. ૩

લખી લખી પાપ લાગું લાલ,
 હલદ મુલદ નવ કરીએ ધરીએ વાહાલ, ધરીએ વાહાલ;
 છોટમહાસ તણા પ્રતીપાળ, ગુણ નીધી ગીરીધરલાલ. મંદીર.
 આજ લગણનું જીવું આજ, દેડી કરીએ ન્યાજ. મંદીર ૪
અરબી.

વચન દીધાંતાં મારા વાલારે.
 નંદન હેલ રાજ રચીયા રૂપાળા, ટેક. ૧
 વચન દીધાંતાં વાલા મળવાને આજે;
 રંગ ભરે રમવાને કાજેરે. નંદના હેલ. ૧
 હું થું જાણું જે હશે વચનના કાચા;
 મુશ્વતી હતી સાચા સાચારે. નંદના હેલ. ૨
 સસરો સાસુને પીકોડો જોડ જોડાણી;
 ડરવાળાં દીયર દરાણીરે, નંદના હેલ. ૩
 જગથી છેતરી મહુને માકલ્યાં કામરે,
 રહી એકલડી મુંજ ઠામરે, નંદના હેલ. ૪
 વાટડી જોતીને જોતી આરી અટારી;
 પીકડાની પ્રીત વીસારીરે. નંદના હેલ. ૫
 ધરથી આંગણીએ ને આગણીએથી ધરમાં,
 ભરને સામગરી પદરમાં, નંદના હેલ. ૬
 એણીરે પેરે મને લગન લગાડી;
 તરફડતી રજની જગાડીરે; નંદના હેલ. ૭
 જાએને જીવણ જીઠા ગ્રામ્યુ થું કહીએ;
 દીનનું દરદ કાંઈ લહીએરે; નંદના હેલ. ૮
 દીન દયાજે દીલ દયા દીલ લાવી,
 જુજ મરી કંઠે લગાવીરે; નંદના હેલ. ૯

(૨૨)

કહેરે પ્રીતમજી પ્રીયા મળું કાલે;
વશ કીધો વનીતા તેં વહાલે.
પ્રીતમે પુરી પ્રીયાની જો આશ;
બલીહારી છોટમદાસરે.

નંદના છેલ. ૧૦

નંદના છેલ. ૧૧

ગરબી.

મધુર વેણ વાગીરે મધ્ય રાતમાં;
નાદ વ્યાપ્યો બંસી બટ ઘાટમાં.
હારે વૃજ બાળાઓ બાવરી બતાવી,
નાંખી ભુરકીને બાનથી બુલાવી;
પ્રેમ રૂપી બાણ મદનનાં ચલાવી.
પટાબુધણ અવળાં અંગ ધરીયાં;
દાગ્ય અંજન અયોગ્ય હાથે કરીયાં;
માટ મહીના જળે જળનાં મહી ભરીયાં.
મુંક્યાં તાનેરાં બાળ ટળવળતાં,
જરા ખીંચી ના સ્વામીને છગતાં;
લાગ્યુ લગન એમ નાદને સાંભળતાં.
જ્યાં ઉભી ગહાં છે વતમાળી,
ગ્રહી હરત થઇ મરન દીધી તાળી;
હરવા શ્યામ કામીની વિરૂપ બાળી;
કોને રોકી રાખી નીજ નાથે,
જ્યા ના પામી સખીએ સંગાથે.
તજી પ્રાણ મળી પેલેલી પ્રભુ સાથે.
એમ મગન થઇ માનુનીઓ માતી;
પુરણ પ્રેમ તણા રસે રંગ રાતી;
પ્રભુ છોટમ તણા ગુણ ગાતી.

મધુર વેણ ૭૬.

મધુર વેણ. ૧

મધુરી વેણ. ૨

મધુર વેણ. ૩

મધુર વેણ. ૪

મધુર વેણ. ૫

મધુર વેણ. ૬

ગરબી.

ઝાંખી ના જ્ઞેશોજી સોહાગીયા, મારા કાળજડામાંરે;
 મારા કાળજડામાં નેણાસર વાગીયા હોરે. ઝાંખીનાં ૦ ૧૬.
 કુડીલ કપટથી ભરેલી તરી ચાંખડી. ઝીણી ઝાંખડીયેરે;
 ઝીણી ઝાંખડીએ જ્યોજન જેર જાગીયા હોરે. ઝાંખીનાં ૧
 જ્ઞેઈ જ્ઞેઈ મધુરી મુરત મન જાહવું. જેહતાપનારે;
 જેહતાપના અંગારા અંગે લાગીયા હોરે. ઝાંખીનાં ૨
 વીકળ થઈછું વાલા આંખ આણસારે, વણ મારેજી હો;
 વણ મારે મરજી વરણગીયા હોરે. ઝાંખીનાં ૩
 આજથી તમેને લીધા જાણી અલખેલા, તમા ચતુરાનારે,
 તમા ચતુરાના ચીતના ધરાડીયા હોરે, ઝાંખીનાં ૪
 હાવાં તો વળી છે હદ નાથ હોર આજો, થાઓ થાઓગરે;
 થાઓ થાઓ મારા કુખડાના બાગીયા હોરે. ઝાંખીનાં ૫
 છોટમના માથે હાથ જોડી પ્રાપ્તે લાગું, માયુ માયુછરે;
 માયુ માયુછું થાઓની કહાગીયા હોરે. ઝાંખીનાં ૬

ગરબી.

સખી નંદનો ગુમસ્તી પ્રીતમ છેલડોરે લોલ;
 એતો મારા મનડાનો માન્યો અલખેલડો. નંદનો ૦ ૧૬.
 એનું વદન દેખી મદના હીડે લાજતોરે લોલ;
 અગક અગક ઢગક મુગટ માથે રાજતો. નંદનો ૦ ૧
 મુરત માયુરીને મુંહીર મુરત શ્યામ છેરે લોલ;
 અપણ નેણ મધુર વણ પુરાણ કામ છે. નંદનો ૦ ૨
 જ્યોમન બાળ જાહન માળે ગળે ઢગડતીરે લોલ;
 કાંતે કુડગની જોડી અચૂક લાગડતી. નંદનો ૦ ૩
 જ્ઞેઈ વાંકડું ને હસવું એનું મંદ છેરે લોલ;

(૨૪)

એની આંખડીની આંખડીમાં ફેંકે છે.
 લટકે ચાલે ગતી હંસ તણી ચાલતોરે લોહ;
 મધુર વાંસળી વગાડી ગજાળ ધાલતો.
 દોડા જ્યારનો હું બની એની બાવળોરે લોહ;
 કોણ જાણે વશીરણ નિદા વાવરી
 ઘડી ગોકળુ નથી તે મુને રાતમારે લોહ;
 અમુકાય જીવ થાય કશું જાતમાં,
 કહું વાત એક સખી એરી આવનીરે લોહ;
 પ્રમુ છોટમનો ઘેર તેડી લાવની.

નંદનો ૦ ૪

નંદનો ૦ ૫

નંદનો ૦ ૬

નંદનો ૦ ૭

નંદનો ૦ ૮

ગરબી.

રાગ ઉપરનો.

હરી પેત્રડા ગણાશે ધણું લાજશે જીરાજ;
 રહી વેગળા મુને ના મોહન બાજશે.
 હું છું એકલી શાહેલી નથી સાથમાં જીરાજ;
 જુલી પડી તેથી આવી ચડી હાથમાં.
 નથી જાણના અજાણુ છોજી છેકમાં જીરાજ;
 ભારે રાખીએ પોતાનો રહી ટેકમાં.
 હજુ છુટી નથી ટેવ છોડવદની જીરાજ;
 નથી લાજ કરી લોક અપવાદની.
 હું છું લાજની ભરેલી ત્રીયા જાતમાં જીરાજ;
 મારે માથે આવે આજ મેજવાતમાં,
 જીવે આમ પેલા લોક જીવે આપને જીરાજ;
 દેખ લાગશે તમારું મા આપને.
 ક્રિક આમ થું પડ્યા છે મોટી જાતમાં જીરાજ;

ધેલડા ૦ ૧૬.

ધેલડા ૦ ૧

ધેલડા ૦ ૨

ધેલડા ૦ ૩

ધેલડા ૦ ૪

ધેલડા, ૫

(૨૫)

ઝીણી વાત એક કહીય હું એકાંતમાં.
મારા સમ છે મુને હવણાં જવા દીજીએ જીરાજ.
વચન આવે ત્યારે મનનુ ધારણું કીજીએ,
હું છું આપની તમે છો હરી માહારા જીરાજ,
પ્રભુ છોટમ તણા છો ગુણ લાહરા.

ધેલડા. ૬

ધેલડા. ૭

ધેલડા. ૮

ગરબી.

જાઓ જાઓ જીવણ જીડડા શું થાઓછાંને,
મુને વચન આપી બીજે મદીર જાઓછાંને.
મારી સુંદર થેજે કુલદીયાં કરમાઈ ગયાંને;
હું તો દીવડાં જાળી ઉઘાડાં મદીર રહી ગયાંને.
મારા છુટા કેસ પમાં સુધી રહી ગયાંને.

જાઓ. ૦ ૧

જાઓ. ૦ ૧

કેઈ માનવના લાડ મરપુર થાયજે.

જાઓ. ૦ ૨

રાત દીવથ તારવ્યાન મારા મનમાંજે,

નિંદ્રા આવે તુને દેખુછું સ્વપનામાંજે.

જાઓ. ૦ ૩

સાસરેથી પીયર પીયરથી જાગે સાસરેજે;

એક લાગ્યું હોય તેમ મિત્ર નવ હરેજે

જાઓ. ૦ ૪

હવે હવે વળી હરજી શીધાવીએજે,

અમ્રા અખજાને ના તરસાવાંએજે.

જાઓ. ૦ ૫

ગરબી.

(પ્રેમની પીડા કોને કહીએ આધવજી. એ રાગ)

સ્નેહ શીઃ કાધો આધવજી. ટેક.

શી કહુ વાતો તમારા ગામની આધવજી

મુને જાણતો કરીને છેહ દીધોરે. સ્નેહશીઃ ૧

પ્રથમ જાણ્યું ને પ્રાંત પાળજી આધવજી,

તારે કળણ સંગાયે કોલ લીધોરે. સ્નેહશીઃ ૨

(૨૬)

પ્રાણે અધીક પ્રીત કીમી આધવજી,
ત્યારે પ્રેમનો ખ્યાલો તે અન્ન પીધારે. સ્નેહશીદ ૩
આજ લગી વાઘા વાયદા આધવજી,
હવે યોગ અગ્ની અતિ બીકયારે. સ્નેહશીદ ૪
ડાહ્યા સ્વામીને શું કહીયે આધવજી,
અંતો સોઝ્ય સંગાયે થયો શીધારે સ્નેહશીદ ૫

ગરબી.

મુને નેતાં કટરી જીતા મારણા,
મારે વિરહનું દુઃખના વધારણારે; મુનેનેતાં ૧
ધારી શકું નહીં બીર હઠયામાં,
પાયે લાગુ જાડુડી નેણાં વારણારે; મુનેનેતાં ૨
હું અમળાધું અધી અજાણ્ય,
આતે આતે હમારી પર આરણારે; મુનેનેતાં ૩
સાર શોધે અંતો પ્રભુ છાટમના,
રસ દાવેતા લેઈએ જગારણારે. મુનેનેતાં ૩

ગરબી.

(ના કરીએ રે નધાણાશુ નેડો ના કરીએ. એ રાગ)

કાંઈ કીધુંરે નંદ તણે લાલે,
નંદ લાલે રૂપજો પેલે લટકાજેરે; કાંઈ.
મન લીધુંરે છપીલે છાગાજે;
મારે ચિત મળ્યું આંખડીને આજેરે; કાંઈ ૧
રાત દીવસ મુને કાંઈ નથી ગમતું,
કોણે જાણે કરમું શું કાન કાજેરે; કાંઈ. ૨
ફટક ફટક થાય કાળજીપુરે મારે,
હું તો ધીકવી રહું છું પ્રહે તાપ બાજેરે; કાંઈ. ૨

ઘેલી કર ના ધડી ગોડે શબ્દનાં,
 તાલા વેલીની રેલી અંગો અંગ સાલેરે; કાંઈ ૩
 શુંરે કર હું હવા કાંઈ નવ સુન્ને,
 ધુન્ને તન અમુન્ને મારો જીવ ઝાલેરે; કાંઈ ૪
 ખીજી વીતે છે તેતો કેતાં લાજી,
 હુતો ઝખકાને જાણુ મારી નીંદ ટાજેરે; કાંઈ ૫
 આધી મળે ન ખીજી એ દુઃખડાનો કાંઈ,
 એવું કામણ કાધુ મારતી વાલેરે, કાંઈ ૬
 શાતા વળેજી મળે છાટમનો પ્રસુ,
 મુને રંગ રમાડે મારો વાલો વહાલારે કાંઈ ૭

ગરબી રાગ કલ્યાણ.

વીહારી વરજનારીનો વીહારી નેણાં મારી ગયોરે;
 મદ મશન થયો, હો ગુમાની બધો ગીરધારોરે; વીહારી,
 એ સખી આવડો છકેલો મળેતો નાતો લહોરે,
 પહેલું પુછ્યું તુ પણ કાંઈએ નાતો કહોરે,
 આજ જાણે વહોરે છેક હાથથી ગયો, એ મુરાગીરે, વીહારીર
 સખી કાણ જાણે એણિયું મનમાં ચલોરે,
 નકર નીરલજપણાતો ગુણ ક્યાંથી ગ્રહોરે,
 ના એ કાંઈને બધો દહારે દહારે વધો. અંસીધારીરે. વીં ૨
 રહી ચેતી તો એ ખીજી કંઈ ના કરી સકયોરે,
 નહીતો લાજ લેત આજ મારી એતો એવા કુચોરે,
 હતો એવા ટંગો ખાજ પેરે ચંગો, વનમારે. વીં ૩
 હો સખી મુણ્યા ન જાય ખોલ એવા બકયોરે,
 બુલ્યો બાન સુધ સ્નાન જેમ કેકમાં છકયોરે;

(૨૮)

વીરહ તાપનો ધકયો ધિરજધારી ના સકયો. મદધારીરે. વી. ૪
 હા સખી નેણ બલકારો હુથી ના ગયો સહોરે,
 છલીવારે લોભાઇને હાજિ હાજિ કહોરે,
 જીવ ત્રાહ્યો ના રહ્યો વ્યાકુળ વ્યાકુળ થયો મર્ધ વારીરે. વી. ૫
 હા સખી બાપીયો અનંમ રોમ રોમ માં સંયોરે,
 છોટમ રયાંમ મં વયો મણી શીરનો કયો. બલીહારીરે. વી. ૬

ગરબી.

હા મુને વા'લા છે શ્રી પરજરાજ રાજ વીહારીરે;
 પેજો નંદજનો નંદ માહારાજ ગીરવરધારીરે. ૧
 એનું મુખડું છે કામનું ધામ વીરામ એધારે,
 અમો અબજાના પરીતાપ જાણ છે જોધારે. ૨
 એને માથે મનોહર પાંધરે વાંઘે અંબોડારે,
 હા કાટો ભાનનિ સમાન બાળ તેજ કર્ણ કુંડળનો જોડારે. ૩
 કરે કંકણ કડાં ને બાજુ બંધ માળા માતીડાની હમ્મયરે;
 અર્ણ નેપુર મુવર્ણ લટક ચાલ બાળ વેસ માછી રહિરે;
 હસીમંદ માહ ફંદનું બરણું જોષ વાંકુ શું ગાતારે,
 અતુરાના ચિત્ત ટોરની ચોરે વાંસળી વાતારે. ૪
 એની આંખડી રૂપાળી આંખીયાણી બાળી નિહાળી શું થાયરે,
 મારા કાજળની માંહી કાંઈ થાયરે મુખે ના કહેવાયરે. ૫
 ધડી એક ના નીહાણું જો કદાસ તો જોદાસ બની રહુંછરે,
 નહી પલકનો વિરામ આઠજામ ખાંવરી સા થઈછરે. ૬
 મારું મન ધન એ જીવન મુને રોમ રોમ વાચોરે,
 પ્રભુ છોટમનો શી જડુનાથ મેં તો નાથ કરી થાપ્યોરે. ૭

(૨૯)

ગરબી રાગ ઉપરનો.

આપ અંબીકાજી આસ છે તિહારી મુને દ્યોની ઉગારીરે,
 માડો મુંકશો કદાપી ને વિસારી ગતી થી યાશે મારીરે. ૧
 હો તુતો વિશ્વતઃજુરે મંડાણુ એ પ્રમાણુ લહુ સાચુરે,
 તુંથી અન્યથા જાણાય નહી કોય ને જાણાય તે તો કઃચુરે. ૨
 માડો મુગથી પ્રપંચનું આ જકત છે આસકત તારી માયારે,
 મોહ જાનમાં બમાયા સહુ સમાયા તુતો છે અન્યારે.
 બિરદાળી તુ કૃપાળુકું દયાળી બાળી રંક સાંમુ નેનીરે.
 કરી સાલ્ય ગ્રહી બાંલ્ય મારી માય મારાં દુઃખ સર્વ ઝાનીરે. ૪
 મુખકરણિ દુઃખહરણિ ભવતરાણિ કૃપાકરણિ નજરહરણીરે,
 ધારણ ધરણિ રહુંચરણિ ગુણવરણી તુંછે અસરણ સરણીરે, ૫
 જકત કારણી સંહારણી છું માત બકત તારણી તુ હથરીરે,
 ત્રિપુરેશ્વરી શેગેશ્વરી મહેશ્વરી સદા તું સરવેશ્વરીરે. ૬
 સદા આદ્ય અંત મંત્યમાં તુ તત્વ સર્વ તત્વ તારી જાંયારે,
 મહતત્વનું મહત્વ ને કહાવે તેતો સકળ તારી માયારે. ૭
 જય અંબ જગતંબ ના વીલખ કરો મામડી મહારાણીરે,
 દીન જાણી દયા આણી ધરીપાણી હો કદ્યાણી દ્યોની તાણીરે. ૮
 નીરાધારની આધાર કરો ત્યહાર મારી અંબીકા માડીરે,
 વીના દામા નો ગુલામ છોટમ દારા ગાય ગુણ દા'ડીરે. ૯

ગરબી.

(મને બુક્કી ગયે છે મારો છેલ્લો. એ રાગ)

સખી કેવો રૂપાળો મોહન લાલજીરે,
 મારો રાગવી તે રાગ રસ રૂપ; નંદલાલ. સખીકેવો. ૧
 કાઠી મદન મુખપર વારણીરે,
 વરજા ઝાડીલો છે વરજ મણી બુપ, નંદલાલ. સખીકેવો. ૨

- જોડી નધારે એની જકતમારે,
એનો મુરતી મનોહારી છે અનુપ, નંદલાલ સખીકેવા. ૩
- છેલ છપી છે અતી ફાંડીરે,
એની વાંકડી લટકતી છે ચાલ, નંદલાલ સખીકેવા. ૪
- બાળ ચદ્ર ખીંચી શું વીચાળ છે રે;
હરે લટકે રહી માતીની માળ, નંદલાલ સખીકેવા. ૫
- નેણાં અધીક બધાં નેહયાં રે,
કરકું કેસરીયું તિલક તે સોહાગ, નંદલાલ સખીકેવા. ૬
- વાળેથી અંબોડો તે અતી ઢળકતો રે,
કચી આંધીયાછ ભમર ઉપરે પાંચ નંદલાલ સખીકેવા. ૭
- લજિત બાળવેશ વપુ શામછેરે,
જોતાં આવે મુને અધિકઅધિકજહાલ, નંદલાલ સખીકેવા. ૮
- મધુર હસે મનક મુખે મીઠોડો રે,
એવો દીકડો એ મદન શ્રી ગોપાલ, નંદલાલ સખીકેવા. ૯
- ખાંહિતે બાળુગંધ ખેરખારે,
રહ્યાં જીમી જોને કુંડળ એ કાન, નંદલાલ સખીકેવા. ૧૦
- ચરણ સકુમાર ધરે કમકતારે,
કરે વાંસળીમાં વીવિધ વિત્રીધ ગાન, નંદલાલ સખીકેવા. ૧૧
- પ્રચન અદુ જહાલ તણી વેલડીરે,
સાહેલી હું સાચુ કહુંછું જાણ, નંદલાલ સખીકેવા. ૧૨
- હરખો રહું નરખી નટ રૂપનેરે;
એવો છોટમનો જીવણ પ્રમુખાણ, નંદલાલ સખીકેવા. ૧૩

ગરબી

નંદલાલ નેડો લગાડી સીદ જાઓછો;

હારે નેહ કરી નખરા ક્યમ યાઓછો. નંદલાલ ૨૬

(૩૧)

વાટે મળે પણ વાંકું જીઆંછો,
હારે એવા હજ્યા મેલા યું હરી ધાઆંછો.

નંદલાલ. ૧

મેનમાને ત્યાં માહાલતાં ફરેછો,
હારે હરિ અમને વાયદે વહાવડા.

નંદલાલ. ૨

કાળજી કારી ક્યાં કારે ખસેછો,
કુખળના થાવા મન આહોંછો.

નંદલાલ ૩

રાશી પુલના શ્યામી ચતુર પણ.
એમ કરે ગાંડા ગણાવછો.

નંદલાલ, ૪

ગરબી.

હારે છેલ છોડરવાદી તુ છાડને,

છેલ ૨૬

પ્રાત કુખળ સંગ તુ ના ભેડને,
કાલે કથું તું આવીશ પુનઃ માહાલે,

સજી ગણગાર એડી હું કોડ મરે.

છેલ ૧

કે તાતા પુજ્યી નથી કાઠં પ્યારી,

કાલે કંઈ વીરામ્યા દેઈ કાલનેરે.

છેલ ૨

હદ વળી હવે ના તરસાવો,

મળી આંગનો આંસ તોડનેરે,

છેલ ૩

રાશી પુલના શ્યામી શીખાવો,

આવી કરા રંગ રેલનેરે.

છેલ ૪

ગરબી ૨ છ.

(રાગ ખીલુ, હાપસંદી.)

અખીયાં મારી એ હાલ બનાઈ મરી બનુ,

દ્રોગના મારી હો નેનાં મારો,

(૩૨)

બેહાલ બનાઈ મેરી જાન;	અખીયાં ૨૬
બીકલ બનાઈ બીરહ દુઃખ પાઈ મેરી જાન,	
જીયરા ભયો દુઃખદાઈ મેરી જાન;	અખીયાં. ૧
તલસતહે જીયા ધન બીમા મોરાવે,	
કારો કટારો લગાઈ મેરી જાન,	અખીયાં; ૨
મા મનકી કાઉ જાનત નાઈ વે.	
જાને છેલ કનાઈ મેરી જાન.	અખીયાં ૩
શુધ હું બીસારી તન અપનેકી વે,	
છેકભઈમે પરાઈ મેરી જાન.	અખીયાં ૪
અખના રહું પ્રમુ છોટમકે બીના.	
લેગેં બુલા પડ પાઉ મેરીજાન.	અખીયાં ૫

ગરબી ૩ જી

મેરે ખ્યારે છોગારે કહી મન લે,	
મેરે દીલ દીક્કહુકા દરદ પેજાન લેરે;	
મેરે કહું કયા કહાત લાગઉ	
બીના કહે સમજ કદર દાનલેરે;	મેરેખારે. ૧
ધડી ધરમે નહી ચેન પડતહે,	
ગત હમારી બીચારી અરખાન લેરે;	મેરેખારે. ૨
કયા તરસાવત છોટમ ક પીયા,	
મે કુ હીરદે લગાકે રસપાન લેરે;	મેરેખારે. ૩

ગરબી ૪ થી

તેરે નેનોકી મોક અનીયાગી મેરે લાલ,
જોખન જોર હાથ રહયો.
પડે હીરદા બીચે આરી પારી મેરે લાલ,

જોખન જોરે ઉઠાવ રહ્યા.

જમ્પશી નંગી તલવારી, જમ્પશી છુરી કરારી,
એથી ધાવ કરે કારી કારી મેરે લાલ; જોખન.
હેજી કરે ધાવ કારી કારી, ન જાત સહારી,
હે ભારી ખતવારી મેરે લાલ. જોખન ૨૬.

જાનન નહી હમ અખલા ખીચારી.
ખીરહાકી ખીરમે કેહતહુ પુકારી,
હેજી તુને ડામીહે મોહન કે કંદમે,
તાહારી મતવારી ગારધારી મેરે લાલ. જોખન, ૧
તન મન જાન માન છીનકે લીયારી,
તુમહે ન જાન હમુ હાલ ક્યા ભયારી,
કછુ ના ખીચારી મનહુમે કા ધારી,
મુરારી મેરે લાલ. જોખન ૨

ખ લાલ દેખ લાલ હમરે નીહારી,
ભીતરકી બારી પેરછાં નસે ખીમારી,
હેજી મેરે દીલહુકી દેખ મે કરારી,
લે 'શંવારી દેદે રારી મેરે લાલ. જોખન ૩

જા તુ' હમારી ના જાન તુ જલારી,
દીલકે દીલદાર કરના બહારી,
હેજી ખાલમ અલખેલે ઉગારી, જોખન ૪
છોટમકે ખીયારી કરે યારી મેરેલાલ,

ગરબી ૫ મી.

માયે જાનેદે નંદકે કુમાર,
મતો ખાલપનકે ખીચ નાખુકી નાર; માયે જાનેદે. ૨૬.

(૩૪)

તેરે પધ્યાં પરે બિનતિ કંઈ બધ્યાં તુ ન ધાર,
તેરે જાદુ બરે નેનાં મપે ન ડાર, માયે જાનેદે ૧
મે કાન જાનત મદન ગુમાની,
જાગીલે માની જીયા પ્યારે છેલાં ધાર; માયે જાનેદે ૨
માપે બરજોરી કંઈ ના કરોરી
મે લરકનિમાં મરે તનુ સકુમાર; માયે જાનેદે ૩
છોટમકે પીયા કહુ કરજોરી;
વારી ડારં વારી તેરી જેરીમ હજર. માયે જાનેદે, ૪

ચુંદડીની-ઝરખી.

રશીયાજી મુકા હમારી ચુંદડી,
જાગાણા જાગણ જાગ જરવા કાજલો;
સખી કહેશે વાર ક્યાં લાગી આવડી;
માઠી માહન લોકડીઓની લાજલો. રશીયાજી. ૧
પેરોછો મુજને જાણી એકલી,
પાછળ આવે સંઘંપશનો સાયલો;
મનસુખો મનનો હું જાણી ગઈ,
એમ કરે નટવર નહીં આવે હાયલો, રશીયાજી. ૨
દુરિજન કંઈ કહેશે મારા કંથને,
રશીયા તેને રીસ ધણી છે મંતલો;
સારુડી મુજને બહુ સંતાપશે,
નણુદી મુજને કહેશે કઠણ વચનલો. રશીયાજી. ૩
એવી તે વિદ્યા કાણે શીખવી,
નીન હોને આવડો શા ઉપમાત જો;
માટપણે માટમ કંઈ આવી નહી,
છેલ તમારો ના ગઈ છાકરવાદજો. રશીયાજી. ૪

(૩૫)

આધા રૂઠો આડશે માં અલખેલડા,
આળ કરો તે શાંખે બીજી નારજો;
શાણા થમ વળગો છે શા કારણે,
હું નહીં રાખું તમારો કાંઈ બારજો. રશીયાળ. ૬
ઘેર નંદી કહીશું તમારી માતને,
મુંજ સાથે ના બોલો વાંકુ વેણજો;
પાતળીયા પાલવ મુઠો માહરો,
ઉર ઉપર શમાટે નચાવો નેણજો. રશીયાળ. ૬
આજ પછી તમ સાથે બોલું નહીં,
હંગ તમારા જાણ્યા જાણ્યા રાખજો;
શુ કરીએ સામજીયા સાચું કહું,
તમ સાથે મુંજ મનડું આતુર થાયજો. રશીયાળ, ૭
સ્વારથ તો સકળ થશે મન રીઝવે,
નવ જાણો કાંઈ પ્રીત કર્યાની રીતજો;
શું સમજો આરી જાણો ગાવડી,
મન ધણી કહણુ છે પરશું કરવી પ્રીતજો. રશીયાળ. ૭
મન વિના કોઈને ના બોલાવીએ,
માણસ માંહી જાય પોતાનો તોલજો;
આગળથી ચરચા જોઈએ તે તણી,
ત્યાર પછી મન ગમતાં કહીએ વેણજો. રશીયાળ. ૮
આતુરતા તમ કરતાં અમને ધણી,
લાજ તણને મુંખડે ના કહેવાયજો;
પ્રાણ ગયે પ્રીત કરી ના મુકીયે,
મારગ વચે શેકેથી શું થાયજો. રશીયાળ. ૧૦
વાજાળ વારડું તે કરીએ માહરં,

(૩૬)

કાણ વારની કહું છું જોડી હાથજોડી

મારગડો મુકીને અજગા રહેા,

કરજોડોને વીનતી કરે રધુનાથજો. રથોપાજી. ૧૧

ગરબી.

મને જોભાન કરી મને ગુલતાન કરી વાંસળી વગાડી એ રાગ.

મારી કંચુકીતોડી, મારી મટુકી દોડી ક્યાં ગયોર પેલોકાનુડો ૨૬.

જળ ભરવા હું ગઈતી જીમના પાળે ઉભા આવી

આંખોને અણસારે મુને દૂર થકી બોલાવી, મારીં ૧

ધીની મુંજને કરવા કાન્ને વાલે વણ વગાડી,

કાણ જાતે ચી રીતે કાને મોહનીં લગાડી. મારીં ૨

નવ જાણું હું જેની આવો કાને કામણુ ગાળો,

ભટકો ભારે હાથ તણા છે આંખડીનીં આળો. મારીં ૩

મુજને શું ભુરકો નાખી કે કામણુ કેવું કીધું,

નવ મુજને ધર કામ સમુજું ચીતકું ચોરા લીધું. મારીં ૪

સુનું લાગે શામળીયા વિણ દુખડાં કાને કહીએ,

ચીતમાં ચેટકે લાગ્યું જાણું જુવિર પાસે જઈએ. મારીં ૫

જોઈ રૂપ રથીઆનું જેની આનંદ હુંતો પામી,

સુખ થાય જો મળશે મુજને ગોવરધનના સ્વામી. મારીં ૬

ગરબી.

મુકો પાલવડો મારેરે મુકો હેડલો મારો શીદને રોડોહો

મુને મારગડો ૨૬.

નંદશ મુડી આ રૂડી ચોળીની કસ વુટે,

હોડી દો મોહનજી મુજને મહીનુ જોરસ કુટે. મુકો ૧

વાર થયે વિડલ આ વળા નણુદી માંથી નડશે,

સાસુ જીદું કરશે જઈને, સાસુ મારી બડશે. મુકાં ૨
 જેઠ જીનમ મુંજ ઉપર કરતો જેઠાણી પણ એવી,
 પરણ્યાની થી વાત કહું દેરાણી થે કના જેવી. મુકાં ૩
 દુરીજન દેખે દુર થકીતો વાત વીગતે ફાટે,
 શરમાવું પડશે શામળીઆ કહું છું એટલા માટે. મુકાં ૪
 વૃજ વિનતા સહુ હેરાં કરતી લેછે પુઠ હમારી,
 સાસુ કહે થી વાર આવડી જાણું વાત તમારી. મુકાં ૫
 મુકાદિ માહન આ વેળા કહું છું હું શીર નાસી,
 વળી મળીશું કોઈ દીવશે ગોવરધનના સ્વામી. મુકાં ૬

ગરબી.

રાગ ઉપર પ્રમાણે.

વાલે ગરબી બજાવી હરીએ બંસી બજાવી ઘેલી કરી નાર ગોકુળની
 સુણી વાંસની વનમાળીની તાન લાગ્યું છે તનમાં,
 વરદ પ્રગટયો છે અંગ વિશે જાણે ક્યારે જાણે વનમાં. વાલે. ૧
 કામન સુજે વાત ન બુજે હરિ હરિ હુતા કરતો,
 ગોકુળીયું નવ ગોઠે મુજને ઘેલી ઘેલી ફરતો. વાલે. ૨
 કામ એસુ આવડતો દેણી બુલી જાતી,
 કામ બતાવે મુજને સાસુ તો મનમાં અકળાતી. વાલે. ૩
 સહીયર જો થીઆમણ દેતો મુજને કરવું લામે,
 નાણાં દોને નાની બાબીના બોલ રહેમાં વાગે. વાલે. ૪
 પરણ્યાને પડતો મેલુને રડતો મુક્ર બાળો;
 કામકાજ સહુ પડતાં મુંકુ વન બોળુ ગોવાળો. વાલે. ૫
 પુણું જપ જશોદા માને ક્યાં છે અંતરજામી,
 મળશે તો જીવશે મુજથી ગોવરધનના સ્વામી. વાલે. ૬

(૩૮)

ગરબી

રાગ ઉપર પ્રમાણે.

જોયા જુમનાને ધાટે મળ્યા મયુરાની વાટે; છેલ છપીસો આજ
છાગાજો.

પેહેરયો છે જરકશીનો જાત્રો રૂંટો દેખો રેંટો

કાને કરમાં મારણીધારી માથે કસખી રેંટો.

જોયા. ૧

ગુલાબી ગુમુવતા વાગો પહેરયો હરીએ આંગે.

જદુવગી ઉખા જુમના ધાટે ગોવાળા સંગે.

જોયા ૨

કરે મારણી નાદ હરિવર વનમાં ઘેન ચરાવે;

આંખોને આંખસારે નારી દુર થકી બોલાવે.

જોયા ૩

શી શોખા હું કહું નટવરની ખ્યારો મુજને લાગે,

હશી હેતથી બોલાવે તો ભવની ભાવટ ભાગે.

જોયા ૪

કેડે કર દધને વનમાળો ઘેરે રાગે ગતા,

આહનને મં નીરખ્યા બેની મુખે બેન બજાતા.

જોયા ૫

શી સુખની હું વાત કહું મને હરથ રહો છે જામો,

બાવ થકો બેટયા સાહેલી ગોવરધનના સ્વામો.

જોયા ૬

ગરબીયો રાસ લીલાની.

ગરબી

(ઠગમાં તે ઠરે જગમાં જે જન બોલે જુહુ. એ રાગ.)

વનમાં સેધ જઈરે, મુજને બુલાવી કાનુડે. ટેક.

આંખ તણે આંખસારે મુજને. સાંન કરી સમજાવી,

મં જાણુ આજ રજની રમવા, હેત કરી બોલાવી. વનમાં ૧

મંદીરથી હું બાહાર નીસરી, આની એની પાસે;

કર ત્રાલી મુજને સેધ આંખો, જાણુ કંઈ લેઈ જાશ. વનમાં ૨

અધીર વનમાં ઉભી રાખી, કહું ખાવા કાંઈ લાવું;

સામગ્રી બહુ ભાત ભાતની, જલદીથી લેઈ આવું;	વનમાં ૩
એ । કહી આ મારગ ચાલ્યો, ખોલી વેળ રચાણું;	વનમાં ૪
વાટ જોતામાં રાત પડી ગઈ, ઉભી રસ્તો નિહાણું.	વનમાં ૫
ધન ગાળેને ધોર અંધારી, રાતે વીજળી ચમકે.	વનમાં ૬
હું ગભરાણી કાંઈ ના સુજે. કાળજી મહારે ફટકે;	વનમાં ૭
દાદુર માર બપોળ્યા ખોલે. ઝરમર મેહલો વરસે;	વનમાં ૮
રણ વગડામાં હું એકલી; પીડ વીના જીવ તરસે;	વનમાં ૯
વહેની જવાળા શરીરે બાપી, તેથી થઈ હું પેલી;	વનમાં ૧૦
એક દુઃખમાં બીજી થયું બાઈ, વરસાદ કરી હેલી.	વનમાં ૧૧
માર પોહારે રાતે અથડાણી. ના રહી દુખની બાકી;	વનમાં ૧૨
મયારામના પ્રીતમ સાર, ફરી ફરી હું યાકી.	વનમાં ૧૩

ગરબી ૨ જ રાગ ઉપરના:

હુંતો એકલીરે, મુજને અધોર વનમાં મેલી. ટેક.	
ગભરાણી મારગ ના સુજે, અકળાયે જીવ જાશે;	
અરે હવે તં આ શું કીધું. પુઠે વાતો થાશે.	હુંતો ૧
વેરણ મારી માવડી મુને, પેહેલેથી ના મારી;	
ઉછેરીને જા'દી કરી, ત્યારે સંગ થયો ગીરધારી.	હુંતો ૨
ત્યારે મુજને વનમાં લાગ્યો, આ મુખને હું પામી,	
કો'ની આગળ કર વારતા, દુઃખની ના રહી ખામી.	હુંતો ૩
શું કર હવે કો'ની પાસે, જઈ વીશામ્રા આવું;	
રેણી નિરગમી રવિ પ્રગટ થાએ, મારગ ચાલી જાવું	હુંતો ૪
શું જાણુ એ કંઈ ગયો. મુને વન વગડામાં મેલી,	
મુજ સરખી રસ્તે મળી, કોઈ સુધડ નાર અલ્પમેલી;	હુંતો ૫
તે'ની વાંસે ગયો હસે, એ કપડી કુંજ વિહારી;	
મયારામનો પ્રીતમ ખારો. થઈ ગયો વલીઆરી;	હુંતો ૬

(૪૦)

ગરબી ૩ છ

મુજને દગો કર્યોરે, ખેખા નંદજીના છંપયે; રેક.
 માત તાતનુ કહયું ન માન્યું, ન કરયું કાઈનુ વારયું;
 અધાર વનમાં તેડી લાવી, કરયુ પોતાનુ ધારયું; મુજને. ૧
 મારાથી છળભેદ કરીને, ક્યાં ગયો શુ જાણ્યું;
 રાત દીવસ વનમાં આયયું, ખીરજ કેષ પેર આણ્યું, મુજને. ૨
 અરે વીથંભર આ શું કીયુ, કેષ નારે બરમાળાં;
 વહાલપણામાં વેર કરીને, ગયો તે પાછો નાળ્યો; મુજને. ૩
 તેનો શ્રામ ધણેરો મુજને, મનમાં સમજી રહ્યોએ;
 સુખદુઃખ કરમ ભોગવયું તે કોની આગળ કહીએ. મુજને ૪
 શાને કાન્તે વેરી થાને, આ વૃજમાય બમાવી;
 રસ્તે દુખ પામુ ધણુ, એને દયા કાંઈ ના આવી; મુજને ૫
 એવો નિરદય થઈ ગયો, એને શીખામણ કોણ આપે;
 શોક સમુદ્રમાં હું પડી, માર કાળજીકું કાં કાપે. મુજને. ૬
 હે પરમેશ્વર કહ્યું તુજને, માહારે તે શું કરવુ.
 અકળામણ આવે ધણી, આ જીવ્યાથી બહું મરવું. મુજને. ૭
 એક વિચાર મનમાંય કર, જઈ વંદાવનતી વાટે.
 મયારામનો પ્રીતમ મળશે, જમુનાજીને ઘાટે. મુજને. ૮

ગરબી ૪ થી

કાનો ક્યાં ગયોરે, અહીંયાં કોણ અમારૂં બેસી; રેક.
 ખીક ધણેરી લાગે મુજને, નીંદ્રા નાવે જાયુ,
 ગિરીવરધારી કુંજ વિહારી, અરણ્યે એને લાયુ કાનો. ૧
 શ્રી નારાયણ શ્રી પુરંશોતમ, વારે મારી ધાળ્યો;
 આ વનમાં અંધારી રાતે, સહાય આવીને ધાળ્યો. કાનો. ૨
 ફેદન કરતાં રવિ પ્રગટ થયોને લાગી તાલા બેલી;

ઘેર જતાં ધરનાં સહિ પુછે, ગમતી કહાં એકેલી. કાનો ૩
 કમુએ રંગેલી તાહાથી, સાડી ચરણા ચોળી;
 વરસાદે ભીજાવને આવી, કાને રંગમાં રાળી. કાનો ૪
 તે સાડા હું ઘેર જઈ કપમ, એકે દશા નવ સુળે;
 કાની આગળ કડું વારતા, શરીર ચરચર ધરૂંલે; કાનો ૫
 એવામાં એક નારી દીંગી, મહી વચવાને જતી,
 હાલી રહે બાઈ મારા સમ વુંજને, હીડે છે મદમાતી. કા. ૬
 કરળેડી વુંજને પુછુંકું, ખમર હાથ તો કહેને;
 નંદજીના કુંવરની મુને, બાળ્યા ખતારી દેને. કાનો ૭
 હા બાઈ એ હમણા દીંગતો કદમ ખંડીની પાસે;
 મયારામનો પ્રિતમ વુંજને, જલદી ભિગો થાયે. કાનો ૮

અરબી.

હુતો પેલી થધરે, પેલા કાનુડાની સંગે; ટક.
 સમંચર મારી શું કહું વુંજને, દીલડાં કેરી વાતે;
 સાન કરી મુજને તેડી ગયો, મંદરમાં મધરાતે. હુતો ૧
 શું બાઈ એણે શુ કીધું. શું મુંજને ખવડાયું;
 શું ચેટક લગાડ્યું મુંજને, તેમાં ચીત બરમાયું. હુતો ૨
 તે દાહાડાનું મનડું ફટકયું, કો આગળ જઈ કહીયે;
 અહરનીસાં સમરણ કડું એનું, એ વિના કપમ રહી. હુતો ૩
 પ્રથમથી સહુ વાતો કરતાં, છે કાનુડો કપટી;
 મુજને બોળવી ભૂરકી નાખી, તેમાં ગઈ હું લપટી. હુતો ૪
 નાત જાત મરજાદ તજને, કાઈની બીક ન આણી;
 કામકજ ધર ધંધા ભુલી લાજમમાં લોબાણી. હુતો ૫
 બેની મારી વાત સાળળી, કાઈ દયા મન લાવો,
 હરેક રીતે એને સમજાવી, મંદોર તેડી લાવો. હુતો ૬

તો એના સંગે રમીને, કુખડાં મારા વામુ; હુંતો ૦ ૭
 એટક મારા ભવનું દુર થઈ; સુખ સાગરને પામું. હુંતો ૦ ૭
 તુજને માકલું એ નહી આવે, એનો નહી વિશ્વાસ; હુંતો ૦ ૮
 મયારામના પ્રિતમ નિના, હું ધણી થઉ ઉદાસ.

ગરબી ૬ ઠી

સહયર શું કહુંરે. પેલા કાનુડા કપરીને; ૧૬.
 કાલ સવારે મંદીર આવી, મુજને બહુ ભરમાવી; સહયર ૦ ૧
 વાતની વાતે ચટકો લાગ્યો, તરત ગયો રીસાવી. સહયર ૦ ૨
 આતે હવે એને શું કહીએ, નથી કરતો મન તોલે,
 જાણે પ્રિત વિસારી દીધો, મુને લીધી વણ મોલે. સં ૨
 એ થયો એવી નયિ થાતિ, રાખું છું મરજદ; સં ૩
 મારે અંતરે સ્નેહબાવ છે નથી છુટતો નાદ, સં ૩
 મારે મન એ પ્રાણ અમારો, એને મન કંઈ નાવે; સં ૪
 પરનારીને મંદોર ભટકે, શાને માન ધટાવે. સં ૪
 કંઈ પક્ષંગે પોઢ્યા પછી હું મધરાતે નિત જાતી, સં ૫
 મારમમાં કંઈ ખીક ન આણું, હું કંઈ કરતી છાતી. સં ૫
 રંજ રમી હું એને રીઝવી, ભાર થયે ધેર આવું; સં ૬
 અરસપરસ ધરનાં સૌજણ્યે કટલી વાત છુપાવું. સં ૬
 સાસુ સસરા જેઠ જેઠાણી, સઉકો મુજને વારે; સં ૭
 વૌવારે તમા ખહાર ન જાસો, નણદી મેણાં મારે. સં ૭
 કંઈ વચન એ સઉનાં સહીને, એ સંગે રહી મળતી; સં ૮
 મયારામના પ્રિતમની હું. ખુશામત નિત કરતી. સં ૮

ગરબી ૭ મી

એને ના ખટરે, મુજને કાનુંડે તરછાડી; ૧૬.
 હુ ખાધ તુજને વાત કહું તે, જોને મન વિચારી;

વિભિચારીનો સંગ કર્યાથી, થઈ કળેતિ મારી. ઐને ૧
 જ્યારે ઐને ગરજ હતી ત્યારે, વનમાં તેડી જતો;
 અહારનિસાં રંગ મારી સાથે, માણી મુખીશો થતો. ઐને ૨
 સાત પાંચ દસ બાર મળીને, ઐને ડોઢ બરમાવે;
 તે સારૂ મારગમાં જતાં, બોલું તો ના બોલાવે. ઐને ૩
 નગણા સાથે નેહ કદાપી, ડોટી જન્મ ના કરીએ;
 તરણથી હળવાં થઈ જઈએ, લોકમાં લાજ મરીએ. ઐને ૪
 પેહલેથી મા આડે આડે, કરે પોતાનું કાન્યું;
 એવા સાથે પ્રિત કરીને, પાછળથી પશ્તાવું. ઐને ૫
 આવડું વેર તે સાને કાળે, રાખે મારી સાથે,
 શો બિગાડ કર્યો ન ઐનો, કરે કળેતી હાથે. ઐનો ૬
 રીસે બજતી તુંજને કહું બાધ, કપટાને શું કહીએ;
 ભુખ તરસ આ વનમાં વેડી, નિત એ સંગે જઈએ. ઐને ૭
 વન મન ધન હું ઐને શોપી, સરણ રહીશું નારી;
 મયારામના પ્રિતમ સાથે, સધળી વાતે હારી. ઐને ૮

ગરબી ૮ મી

મુજને દગો કરીરે, પેલો ક્યાં ગયો કાનુંડો. ૧૬૦.
 પેહલેથી મુજને હેત દેખાડી, કપટે કરતો વાતો, મુજને. ૧
 મુજ સરખી અલબેલી મુકી, પર મંદિરમાં જતો.
 આહું અવળું બાણપહેરું, કંઈ નથી કાવતો લાગ;
 તહારા સમજે દેખુ વાટમાં, ઉતારી લઉં પાધ. મુજને. ૨
 શી એમાં એની તે શાબા, કરતો નથી વિચાર;
 દુરિજન વિરજના સાક જાણશે, હાંસી કરશે વિરજનાર. મુજને. ૩
 જ્યારે મારે મંદિર આવે, કરનેડી રહું ઉભી;
 કેઈ શાક્યે ઐને બરમાવ્યો, સા વાંકે મુને દુભી. મુજને. ૪

એના મનનું હારદ સમજી, વળતો ઉતર આપુ; મુજને. ૧
 શા માટે નધણા યમ જેટા, તનમન એને સોંપ્યું; મુજને. ૨
 માટે જમ કહેલો કાનાને, યમ રહેલો હુંશીઆર; મુજને. ૩
 એક લાગની ગરજ હોય તો, મળજે એકજવાર, મુજને. ૪
 મારા મનમાં એવું આવે, એના ઉપર મરીએ; મુજને. ૫
 નહીંતો જોગ ધારણ કરીને, વંદાવનમાં ફરીએ. મુજને. ૬
 બહેની માગી વાત સાંભળી; કાપ દયા મન લાવો; મુજને. ૭
 હરેક હરે એને સમજાવી, મંદીરમાં તેડી લાવો. મુજને. ૮
 એને શીખામણ રૂઢ સમજાવે. તેની યમ રહું દાસી; મુજને. ૯
 મયારામના પ્રિતમની આ; વિરજમાં થાસે હાંસી. મુજને. ૧૦

ગરબી ૯ મી.

ચાલો ક્યાં ગયોરે, મારો સુખડ રનેહી. વેક.
 આર ઘડી પહેસા અહીં આવી, મુજને દેખા દીવી, વાસો ૧
 કોઈ ઠગણી એને લેઈને, આ રશ્ને ગમ સીધી. વાસો ૨
 મારી નજરે એતો આવે, વંદાવનની વાટે, વાસો ૩
 હું પણ એની પુંઠળ ગમતી, જુમનાજીને ધ.ટ. વાસો ૪
 બંધ બટના એકમાં જોયું; જોયું કુંજ ગલનમાં; વાસો ૫
 જ એને નજરે ના દોઢા પાછી આવી ધરમાં. વાસો ૬
 બાળપણની પ્રિત એ સાથે, શી રીતે રહું અગમી; વાસો ૭
 તન મન ધન એને સોંપ્યું છે, તેથી રહી હું વળગી. વાસો ૮
 અંદામાગા અંદાવણી તમને. વાત કહું સાંભળજો; વાસો ૯
 લજિતાને જમ એટલું કહેલો; જમ કાનાને મળજો. વાસો ૧૦
 ને રીતે સમજે તે રીતે, સમજાવીને લાવો; વાસો ૧૧
 ઉઠાહારો ગુણ હું નહિ વિચર, ઝટપટ વહેલાં આવો. વાસો ૧૨

(૪૫)

એકલું કહેતાં નહિ આવે તો, શુંછે એનું કામ;

જાતે જઈ કર ગાલી લાવું, વળતી મારે ધામ.

વાલો ૦ ૧

શુ કર વચને બંધાણી, મારે એની આશ;

મયારામના પ્રિતમની હુ, વણ મુલે લીધી દાસ.

વાલો ૦ ૨

ગરબી ૧૦ મી.

(રામકાજી વંદાવનમાં શ્રી કસણને શોધે છે તેવામાં)

એક સખી મળી તે કહે છે.)

તુ ક્યાં જુલો પહોરે, ચાલ હું બતલાવું કાનુડો. ૧૦

તુ અબગા નિરબળ થઈ બેઠી, શોકાતુર શામાટે;

પ્રિત કરી તો કરી જાણીએ, રાખીએ શીર શાટે. ૧૦ ક્યાં ૧

ચેહલેથી વીચાર ન કરીયો, પાછળથી પશ્ચાત્તુ;

શું સુખ લેવા આવી વનમાં, હાથે આપ ગમાયું. ૧૦ ક્યાં ૨

એવી કેવી પ્રિત કરી તે, રસતે મુકી ચાલ્યો;

તુ જને તો તરછાડાં નાખી, કેઈ સંગે જો મ્હાલ્યો. ૧૦ ક્યાં ૩

નગણા સાથે નેહ કર્યાથી, એવું ફળ તુ પામી;

લોકીકમાં હશારત તારું, સીર બેઠી બદલામી. ૧૦ ક્યાં ૪

માટે નાદ છોડી ઘેર જાને, એમાં નથી કંઈ સારું;

કાનુડાને સંગ કર્યાથી, માન પટે બાઈ તારું. ૧૦ ક્યાં ૫

શીખામણ તું માનજો મારી, કારણ તારું સરથે;

કાનુડાને ગરજ હશે તો, આવિ તુ જને મળશે. ૧૦ ક્યાં ૬

તુતો એની વાંથે ફરે છે, એને મન કંઈ નાથે;

લાજ મુકી આ વનમાં ફરવું, સાને લોક હસાવે. ૧૦ ક્યાં ૭

કપટીનો વિશ્વાસ કરીને, તેં તો લીધો દહાવો;

મયારામના પ્રિતમ સાથે, અબગાનો શો દાવો. ૧૦ ક્યાં ૮

(૪૬)

ગરબી ૧૧ મી

(રાધીકાજી સખી પ્રતે કેહું છે)

બાઈ હું શું કહુંરે, મારો પ્રાણજીવણ કાનુડો; ૧૬૬
 પેલા ભવની પ્રિત બંધાણી, આ જન્મે ક્યમ છુટે;
 તન મન ધન મેં એને મોંઘું, હવે પિત ક્યમ ટુટે. બાઈ. ૧
 આર પોહાર નિંદ્રા નવ આવે, દીવશે અન્ન ન ભાવે;
 ઘેઝી થઈ વનમાંય ફરું, એ કપટી ચીત બમાવે. બાઈ. ૨
 અંતરમાં વહાલો બણો બાઈ, મુખથી શું કેહેવાય;
 એક ઘડી દીઠા મુજને, કોટિ કલ્પ સમ થાય. બાઈ. ૩
 ધરનાં મુજને નિત્યે વારે, તેનું કહું નથી કરતી;
 અધાર વનમાં જાતે એકલી, વાંસે વાંસે ફરતો. બાઈ. ૪
 એના પ્રેમ આગળ બીજનો, પ્રેમ નથી મેં દીઠો;
 માટે બાઈ તુને ઘણું કહું શું, પ્રેમ વચનથી મીઠો. બાઈ. ૫
 એ મારા છે અંતરજામી, હું છું એની દાસી;
 વિધાતાએ સખ બખ્યાયી, પડી મળામાં ફાંસી. બાઈ. ૬
 તે હવે ક્યમ કાઠી નાસરે, કરીએ કોટિ ઊપાય;
 પ્રેમ કટારી વાગી કાળજે, કાઠાડયાથી જીવ જાય. બાઈ. ૭
 તે'તા મુજને સારા માટે, શીખામણ કંઈ દીધી;
 મમારામના પ્રિતમે મારિ, સુદ્ધ બુદ્ધ હરિને લીધી. બાઈ. ૮

ગરબી ૧૨ મી

(રાધીકાજી શ્રીકૃષ્ણને શોધે છે ને રાસ લીલાનું
 સુખ સંભારે છે ને છેવટે રાધાનો કૃષ્ણને
 સમાગમ થાય છે)

વનમાં બુલી પડીરે, પેલા ક્યાં ગયો કાનુડો. ૧૬૭
 જરમર જરમર મેઢલો વરશે, પુરણ કરી છે એલું;

(૪૦)

અધાર વનમાં મુજને મેલી ત્યાં કોણ અમારું બેલી. વનમાં. ૧
 ગોકુળ ગામની ગોવાલણી, સઠી મહી વેચવાને ચાલી;
 મારગ મળીયા માવજી, ત્યાં રોકી રાધે પ્યારી. વનમાં. ૨
 મારગ મળીયા માવજી, મને રોવા સરખી કીધી;
 માથાપરની મટકી મારી, હુલારીને લીધી. વનમાં. ૩
 જરસોદાજી લાલ તમારો, આડા અવળી ચાલે;
 સોજ સેહેસ્ર ગોપીમાં કાનજી, એ મન માને ત્યાં મા'લે. વનમાં ૪
 આગળ પાછળ મેહેલ તમારા, વચમાં અમારી મેડી;
 અગાશીમાં અમજ રમતાં, શાન કરી શીદ તેડી. વનમાં ૫
 માર મુગટને કાને કુડજ, હરખે વાગે તાળી;
 આમળ પાછળ ગોપી નાચે, મધ નાચે વનમાળી; વનમાં ૬
 ભમરી ખાતાં બુદરજીએ, એવી માયા કીધી;
 હરીતા અંતર ધ્યાન થયા, એક સખી સંગાતે લીધી. વનમાં ૭
 પુરુષોત્તમને પગલે પગલે, જોતી જોતી જળે;
 નારાયણના દરશન લીન હું, યાકુળ વ્યાકુળ થાઉં; વનમાં ૮
 જોવામાં એક અખળા દીડી, તેને પુછી વાત;
 રાધા કહે અભિમાન આવ્યું. ત્યારે તજ્યો અમારો સાથ. વનમાં ૯
 ઝાડે ઝાડે જોતી ચાલું, જઈને ઝાલુ હાથ;
 તમાલ જાણી ત્રીકમજીએ, પ્રેમ ભીડી ખાથ. વનમાં ૧૦
 વંદ્રાવનની કુંજગલનમાં, મળીયા રાધે પ્યારી;
 મયારામના પ્રીતમ મળતાં, વેળા અમારી વારી. વનમાં ૧૧

ગરબી ૧૩ મી]

[રાધાને કૃષ્ણનો સમાગમ થયા પછી રાધા શ્રી

કૃષ્ણને કહે છે]

વાલમ ક્યાં ગયાતા સાચુ ખોલો મારા સમ.

૨૬

(૪૮)

છેતરપંડી કરી મુજ સાથે, એ અવશ્યુ શા કીલો;	
સાચુ બોલો કુજ વીહારી, કેઈ શંગે લાવા લીધો.	વા ૦ ૧
તમારે રનેહ બંધાણી, શીદ માયા ઉતારી;	
મુજ સરખીઅલબેલી મુકી, કાણુ મળી પુતારી.	વા ૦ ૨
હુ ભરોસો પુરણ રાખી, તમ સાલે લોભાણી;	
આ વરીજનાં નર નારીમાં હુ, ઘેર ઘેર ગવાણી;	વા ૦ ૩
વેણ વગાડી મોહ પમાડ્યાં, સરદ પુનમળી રાતે;	
હેત દેખાડી વાલમ અમને રાસ રમાડ્યાં ખાંતે.	વા ૦ ૪
એવું સુખ આપી દુખ, દીધું શા માટે મોરારી;	
હું અખળા નિરખળ યજ કહુછું કેમ દીધિ વીસારી.	વા ૦ ૫
વાટ તમારી જોતાં જીવણ, ચોરીશે જોઈ ન્યાળી;	
ખાર વન ચોરીસ ઉપવનમાં, દીઠા નહી વનમાળી.	વા ૦ ૬
જેવું હેત તમારે હૃદયે, તેવું મારે જાણી;	
હું દાસી વેચાણ તમારી, કાંઈ દયા મન આણી.	વા ૦ ૭
એમ કહી કંઠે કર નાંખ્યો, શીદ કરો છો દાસાં;	
મયારામતા પ્રિતમની કું, યઈ રહ્યા છું દાસી.	વા ૦ ૮

ગરબી ૧૪ મી.

(શ્રીકૃષ્ણ રાધાનો હાથ જાલીને કહે છે)

તુ પ્રાણુ યજી ખારી છુરે, કીલતીની કુમારી.	૨૬.
સાચો પ્રેમ વિનતાનો જોઈ, પ્રગટ થયા ગીરધારી;	
કર જાતીં આતુર યજ કહે છે, હરખે કુંજ વિહારી.	તુ પ્રાણુ ૧
ત્રણ લોકને ચોદ ભાવનમાં, તુજ સમાન નહો નારી,	
તારા પ્રેમથી હું લોભાણી, જોને મન વિચારી.	તુ પ્રાણુ ૨
માટે તારે વશ થયો છું તુજ વીના નવ ચાલે;	
તારું મુંખ દીઠા વિના, મુને શોક શરીર પુરજાળે.	તુ પ્રાણુ ૩
અહર નીશાં તુજને સંભારે, કાણુ જપ નથી વળતા;	

સાર સમ આધને કહું છું ચહયો કું નથી મળતો. તુ પ્રાણ ૪
 પુઠે દુરીજન લોક વિજના, નીંદા કરે નરનારી;
 તે સાર કું પ્રગટ પ્રિતડી, કરતો નથી વિસ્તારી. તુ પ્રાણ ૫
 તોપણ સહકા વાત કરે છે, તેથી મન અનુરાગી;
 કામ ક્રેધ લોભાદીક આદિ, તેથી સદા કું ત્યાગી. તુ પ્રાણ ૬

તહારી વાંસે ફરેછું, નથી અળગો ક્ષણવાર,
 માટે માનુંનિ તહારે વચ્ચું, તુ પ્રાણ તણો આધાર. તુ પ્રાણ. ૭
 એવાં વચન સુણીને રીજ્યાં, બરખુ ભાન ફુલારી,
 મયારામના પ્રિતમ સાથે, લોટપોટ થઇ નારી. તુ પ્રાણ. ૮

ગરબી ૧૫ મી રાગ ઉપરનો

ગીરધર લાલજરે, મારી ગાવલડી સંભારે,
 સાંજપડે સંભારી લાવે, આડે રહી દોવરાવે,
 કુધ ભાતમાં શાકર ભેળું, વાળું કરવા આવે. ગીર. ૧

જાણીને પેહાર વહેલા ઉઠો, શરે વલોણુ સાવા.
 ખી તાવણીમાં લોટ શેકાવું, ખાંડ કેળીને ખાવા, ગીર. ૨
 ધરમાં નથી કાઈ નાનું મોઢું, કાઈની ખીક ન ધરીયે,

એક રાત વાસો આવોતો, ખોલા ચાલી કરીયે. ગીર, ૩

જોવાળીયાને ગરવ શોછે, જે ત્યાં તેડે જઈએ,
 નરસઈયાનો સ્વામી મળે તો, સઉ વાતે સુખીયાં થઈએ. ગીર ૪

ગરબી ૧૬ મી ઉંદરની રાગ ઉપરનો

ઉંદર કેર કરેછેરે, દુઃખડાં કોને કહેવા જઈયે,
 અમને નીત્ય નડછેરે, ધરમાં કેમ કરીને રહીયે. ૨૩

દર મધ્યથી દોડી આવે ખીજાના પર ખેસે,
 કુખી કુખી આંખજ મારે, ના અખર તેની રેછે. ઉંદર ૧

માર પહોરની રજની મોઢે, એક ધડી નવ જ પે;

- જીદ્રામાંથી જાણુ ઝાઝકી, તવ કાયા મારી ક'પે. બિંદર ૨
- પોથી પુસ્તક કાપી નાખ્યાં, ખાકી ન રાખ્યુ એક,
 ઝાલી ઝાલી થાકી ગયો, પણ પાર ન આપ્યો છેક. બિંદર ૩
- પોતી પોતી કાપી ખાધી, દોરી કાપી આખી,
 અખોડીયુ અંગરખુ કાપ્યુ, તેના સુરજ સાખી. બિંદર ૪
- જળ પીવાનું ખોટી ગયાને, તેલ ઢોળી દીધું.
 ખરશીમાં ખાકી રહ્યું તે, સરવે મળીને પીધું. બિંદર ૫
- ચુંચું ચુંચું ચિસો પાડે, લીડી ઝાઝી પાડે,
 ઢંઢોળીને હાંકુ તારે, દોઢયો ઝાઝી કા'ડે, બિંદર ૬
- ગણપતીની ચોય કરીયે, તે કરતાં નથી ચુક્યા,
 લથ લથતા લાડું કરી, બિંદર મામાને ચુક્યા. બિંદર ૭
- દીવો જો બળતો રાખ્યો, દીવટ તાણી જાય;
 એમ કરતાં જો બાંધી ગયાતો, લંકાં જેવુ થાય. બિંદર ૮
- જો દીવસના ગામ ગયાતા; તે દીવસના ધરમાં પડીયા.
 કાઠી પેટી કાપી ખાધી, એ રીત મુને નડીયા. બિંદર ૯
- પાંજરાં મુંકી મુંકી થાક્યો, તોયે ઝાલ્યા નવ ખુટે;
 ખાવાનુ ઉઘાડી નાખી, જાણે ગોળનુ ગાડું હુંટે. બિંદર ૧૦
- એ પશુને શું કરીયે, મુને રીસ ગઈ છે વાપી,
 માળા મારી ફેરવવાની, ગઉમુખી સધાં કાપી. બિંદર ૧૧
- નિવ નિવ દુઃખડાં અમને દેહે, ક્યા જઈએ ધરમલી નાશી,
 અફત પિતાંબર એમ કહે, એને મળજો વાઘની માસી. બિં. ૧૨

ગદબી ૧ લી.

જવાહિ મુને સારે રોડાછો વાટમાં,
 હોરે દાણ લેતા સરખા નથી માટમાં, જવા. ટેક.
 આજ તો અમારે પ્રજા કામનો દીન છે,

(૫૧)

હારે મારે એકલાં જવું છે નાતમાં.	જવા. ૧
મારારે સમ મારી ગાગર નાદી,	
હારે જળ ભરવા જીમનાજીના ઘાટમાં.	જવા ૨
સમજી સમયરે ઉભી જીમનાની તીરે	
હારે તેને વચન આપ્યાં છે હાથમાં.	જવા. ૩
માતીના નાથને સંગે સેધને,	
હારે મારે જવું સમયરેના સાથમાં	જવા. ૪

અરબી ૨ જી રાગ ઉપરના.

હું વાત કહુ ઉમાં રહેને અલખેલી.	
હારે દાણ રીતનાં ઘટે તે જાઓ મેલી.	હું વાત ૨૬.
ક્યાંથી આવોછો આજ રમઝાન કરતાં,	
હારે આજ ક્યાંછે સંગની સાહેલી.	હું વાત ૧
ધુંધટ તાણીને શું જોરમાં જાઓછો,	
હારે નથી દેતાં જવાબ મન મેલી	હું વાત ૨
ધ્યાન ધરીને શું ધ્યાનમાં જાઓછો,	
હારે આજ જોણી કરવી છે મારે પહેલી.	હું વાત ૩
માતીના નાથને તું છે પ્યારી.	
હારે ઘણે દહાડે થઈશું આજ ભિળી;	હું વાત ૪

અરબી ૩ જી

જમીપર જળનાં દાણ કોણ લેછે;	
હારે નથી જાણુ લેવા વજો રહે.	જમીપર ૨૬.
નયારે સાંભળ્યુ પ્રથવી ઉપર;	
હારે લેવા વાજો અહી કોણ રહે છે	જમીપર. ૧
નીત્યે નવા નવા આજા કરોછો;	
હારે એરી કોણ શીખામણુ દેછે.	જમીપર. ૨

(૫૬)

વચન કાઢોછો પ્રભુ વઢવા સરીખાં;

હારે કોણ વસ્તો તમારીમાં રે'છે.

જમીપર. ૩

માતીના નાથને એમ કહીને;

હારે ગોપી રસ્તો ગોકુળનો લેછે.

જમીપર. ૪

રખી ૪ થી

છખીલી દાણની રીત કોને કાઢાડી;

હારે દાણ આપો લાડકડી લાડી.

છખીલી, ૭૬

શ્રી જીમતાંજીના મા'દારે આરા,

હારે જળ ભરવાને આપો દા'ડી

છખીલી ૧

વંદાવનને મારગ જાતાં,

હારે હૂંતો લેખ્ય લાગત મા'રી.

છખીલી ૨

એવાં વચન પ્રભુ કોઈએ ન સાંખે;

હારે એતો સાંખે તે પરણી નારી.

છખીલી ૩

માતીના નાથને સરવસ સોંપ્યુ

હારે ગોપી રાજ કરવા છે મારારી.

છખીલી ૪

ગરખી.

(ઓધવ આગ્યારે વરજમાં એ રાગ.)

વનમાં વાગેરે વાંસળી તેતો મારે મંદીરીયે સંભળાય.

વનમાં વાગેરે વાંસળી.

૭૬.

માહ સહું પુમીરે માનુની, જીવડો વાકુળ વ્યાકુળ થાય. વન. ૧

વેંએ ચાલીરે વીનતા. મેડેતો હરમાં નવ રેહેવાય. વન. ૨

દેહનિ દશારે વિશરી, અંગે વ્યાનુશણ અદલાય; વન. ૩

આવન ભાવનચિરે ભામનિ, ચાલી કામ કરી સહુ તાજ; વન ૪

શબર મધવરે મેલીયાં, લોપી લોકડીયાની લાજ; વન. ૫

વન સુકુ આવીરે ગોપીયા, નહંયણે નીરખ્યા શામ શરીર. વન ૬

ઈમનાથ રીજેર રંગમાં, સુંદર જુમનાંજીને તિર.

વન. ૦

ગરબી

મહી લુટે મહી લુંટે મોહન મહી લુંટે મહી લુટે.

૨૬.

વળમા જુગી શાને કરોછો, હાર હપ્યાનો ફો,

મોહન. ૧

પીગતો હરી પેટ બરીને, તારે પીધે મહી નહી ખુટે.

મોહન. ૨

પ્રીતમના સ્વામીને શું કહીયે, તાજુ કરોતો પ્રીત ફો.

મોહન ૩

મુગટપર મેવારી મેવારી, મેવારી. મેવારી.

મુગટપર મેવારી મેવારી.

૨૬.

જળ જુમનાપર બંગલા બનાવા, ફરતી મેલાવી ખારી. મુગ. ૧

જળ જુમનાના ઠંડા પાણી, બર ગઈ રાધે ખારી. મુગ. ૨

જળ જુમનાકી ચીકણી મટુડીયાં, બસ ગઈ રાધે ખારી. મુગ. ૩

મીરાંખાઈ કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, ચરણ કમળપર વ.રી. મુગ. ૪

મોહન મહીવાલે, મહીવાલે. મહીવાલે મહીવાલે

મોહન મહીવાલે મહીવાલે

ઠારો ઠારો મટકીમાં દહીજમાયા સકર નાખડે ચખજને

મહીવાલે મહીવાલે ૧

આજ સખીએજોવાં દાહીપાલેબરકર પીજનેમહીવાલે

મહીવાલે મહીવાલે ૨

માખણમે વાણી સકર ભેજે ઉંગલી બરકે ચખજનેમહીવાલે

મહીવાલે મહીવાલે ૩

આઠ પેહેરજી ચોસઠ પડીયાં, પાવ પલકમે જાને મહી વાલે.

મહી વાલે મહી વાલે ૪

મીરાંખાઈ કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, હમકુ દરસન દે જાને.

મહીવાલે મહીવાલે ૫

(૫૪)
ગરબીઆ

(કાનુડે વનમાં લુંડીએ. બેની પેલે કાનુડે વનમાં લુંડીએ રાગ.)
શારે ગુનામે લુંડી વાલમ મને શારે ગુનામે લુંડી,
નથી તમારી સંગે ચુકી વાલમ મને શારે ગુનામે લુંડી. ૨૬.
સહામી તે મેડીએ હારે પરાવતાં, મોતી કુટપુને સેર કુટી. ૧
જળ જમુતાં જળ જરવા ગયાંતાં, હાથે થકી દોર છુટી વા. ૨
પંદ્રાવનને મારગ જતાં, જરકશી ચોળી તુટી. વા. ૩
પંદ્રાવનને ચોકે રમતાં. માતનમાળા તુટી. વા. ૪
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધરનાગર, પ્રીત તમારી નથી છુટી. વા. ૫

કહે મનડાં કેમ વારીએ આધવજી કહે મનડાં કેમ વારીએ, ૨૬.
જેરે દહાડાના મોહન ગયા મે'લી, દહાડી આંસુડાં દળીએ. આ. ૧
મોહન તો મથુરાં જઈ બેઠા, વશ કર્યા કુબળ નારીએ. આ. ૨
કુવા હોય તો ગાળીએ, સમુદ્ર કે પેરે ગાળીએ, આ. ૩
કાગળ હોય તો વાંચીએ, કરમ કેઈ પેરે વાંચીએ, આ. ૪
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધરનાગર, શરણે આપ્યાને તારીએ. આ. ૫

કાનુડે વનમાં લુંડી આ બેની પેલે કાનુડે વનમાં લુંડી ૨૬
આગળથી મારો પાલવડો આધ્યો, નાસતા પેરેહની લુંડી. આ. ૧
હાથ આલી મારી બાંહ મરોડી; તડતડ ચોળી તુટી. આ. ૨
વળમાંજીમી કરતાં મારી; માતનમાળા તુટી. આ. ૩
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધરનાગર. મહિની મટકી કુટી. આ. ૪

જીમકહાર શીદ તોડ્યો હોરાજી મારો જીમકહાર શીદ તોડ્યો,
હારની પડીએ ત્રણ આળહોરાજી મારો જીમકહાર શીદ તોડ્યો. ૨૬
જળજીમના જળ જરવા ગયાંતાં, છટ મારો શીદ ફોડ્યો. હા. ૧
પંદ્રાવનને મારગ જતા, કાંડું આલીને હાર તોડ્યો. હા. ૨

(૫૫)

કંદાપનને ચોકે રમતાં, કુડાં વચન કાણી ખોલ્યા. હો. ૩
પ્રીત કરી પાણુ કરતાં ન આવડી. નંદ આહીરનો છોરા. હો. ૪
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ મીરધરનાગર, આવ્યને નટવર ઓરા હો ૫

ગરબી.

ગમરી ઉતારરે વનમાળી મટુકી ઉતારરે વનમાળી,
ઉતાર ઉતાર ઉતાર જલદી ઉતારરે વનમાળી,
એરે શીરપર હો ગઈ ભારી. ગગ ૬. ટેક,
મુનેકી ગમરી રૂપાના હોણી, ભરમઈ રાધે પ્યારી. ગગ. ૧
જળ જીમનાંકી ચીકણી મટુકીયાં, લસ ગઈ રાધે પ્યારી. ગગ. ૨
એ પેહેરી કમુંબલ સાડી, તેરે મુગટકી છળ ન્યારી. ગગ. ૩
એ પેહેરી જરકસકી ચોળી, તેરી ચારલીકી છળ ન્યારી, ગગ. ૪
એ પેહેરી માતનકી માળા, તેરે યુંજ માળકી છળ ન્યારી. ગગ ૫
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ મીરધર નાગર, ચરણકમળ પર વારી. ગગ. ૬

ગરબી

વીઠલ રહ્યારે વશી મારે મન વીઠલ રહ્યારે વશી. ટેક.
કાનુડો કપટો છે કાજો, કાળજરેરે ડશી. મારે ૧
આસડીયાં મેલોનેરે અળગાં, શીદને પાવોરે ગશી; મારે ૨
ગોકુળ ગામના લોક હગારા, શીદને કરાવો હશી મારે ૩
સોનુ તો સરખું છેરે સરવે મીનો ન જાણી કશી મારે ૪
વલવના પ્રમુનેરે નીરખી, દુખડાં ગયાંરે ખશી મારે ૫

ગરબી

(હુંતો દરવારને પુજવા નીસરીરે લોલ. એ રાગ.)

શામ સલુણા કુંવર નંદનારે લોલ,

તે મને નાંખી કંદમરે લોલ; ટેક.

હુંતો ઝળકીને જોવા નીસરીરે લોલ,

(૫૬)

આદવાનું અંખર વીસરીરે લોલ.	શામ. ૧
હુંતો ગાવડી તે દાવા નીસરીરે લોલ.	
શેલો લીધો ને તામડી વીસરીરે લોલ.	શામ. ૨
હુંતો દરશન કરવાને નીસરીરે લોલ,	
સાણુ પેહરચોને ચોળી વીસરીરે લોલ.	શામ. ૩
હુંતો જીમના તે જળને નીસરે લોલ;	
ગાગેર લીધીને ઘડો વીસરીરે લોલ.	શામ. ૪
જમતાં તે શ્રવણ સાંભરયારે લોલ,	
કંઠે ના ઉતરે કોળીયારે લોલ.	શામ. ૫
વલવના સ્વામી થી હરીરે લોલ,	
તનમનથી હું તમને વરીરે લોલ.	શામ. ૬

ગરબીયો

હારે રશીયા મુને જાવા દીજે તારૂં દાણ થાય તે લીજેરે,
રશીયા મુને ટેક.

હારે હુંતો ગોકુળની ખીજનાગી, હારે હુંતો મહી વચવાને
આલી: હારે મારગડે આજ ન કાજેરે. રશીયા. ૧

હારે હુંતો બ્રહ્મગણની છોરી. હારે મારે માથેછે મહાની
ગોળી; હારે દયા ખાટાં ગોરસ પીજેરે. રશીયા. ૨

હારે મારી સંગની સાહેલીઓ આલી, હારે મને રેકા રહ્યા
ગીરધારી; હારે મારગથી અલગા રહીજેરે. રશીયા. ૩

ખાધ મીરાં કહે હે પ્રમુગીરધરનાગર, તનમન અરપણ કીજેરે.
રશીયા. ૪

હારે મારો ચીર દયો વનમાળી, હારે હું છું અબળા નારીરે;
મારો ચિર ટેક.

(૫૭)

હારિ વાલો ચિર હરીને કદમ ચડી બેઠા, હારે હું છું જળમ
ઉઘાડીરે.

મારો ચિર. ૧

હારે ચિરકે બદલે પીતાંબર લેઈગી, હારે જો જલસે હા જા-
ઉ ન્યાગીરે.

મારો ચિર. ૨

હારે પાહે પત્ર કરિ નીકશી રાધે, હારે કળ્ય હસતદે તાલીરિ.

મારો ચિર. ૩

આપ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર નાગર, હારે તમે પુશ્પ હમા
નાગીરે;

મારો ચિર. ૪

હારે બેની આપનો સ્યામ જોટો, કયા દોષ દેઉં કુળજાકારે;
બેની આપનો; ટેક.

આપે ગમ્યે કાગજ નહી ભીજ્યો, કયા કાગજકો ટોટારે,
બેની આપનો. ૧

ગોકુળ મેલિ વાલો મથુરાં પધારયા, ત્યાં મારયો કંસરાય જોટારે;
બેના આપનો. ૨

આપ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરનાગર, હારે માત્ર મહિ પીને યરા
બેનુની આપનો. ૩

હારે કુળજાને જાદુ ડારો, બસ કી । સ્યામ હમારોરે;
કુળજાને જાદુ. ટેક

જાદુકી પુડીયાં બર બર નારી, કયા કરે બંદ મિત્રારોરે;
કુળજાને. ૧

આજી તો ગંગાને પેલી તો જીમનાં, ખીચમાં વેહે જળ
ખાડોરે.

કુળજાને ૨

પ્રથમ ગોકુલ ઉપ મથુરાં નગરી, જાપ પીયો જળ ખારોરે;
કુળજાને ૩

કુખજાસે વાલો રંગ રમતહે, હમકુ કર ગયો ન્યાસેરે;

કુખજાને, ૪

ખાહ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરનાગર, આખર સ્વામ હમાસેરે.

કુખજાને, ૫

ગરબીઆ

(સખી કામણગારે કાન, કામણ કીધારે એ રાગ.)

મારા નેણા તણા શણગાર, રણછોડ છોગાળા

અખજાના પ્રાણ આધાર વીનતાના વાલા, ૧

તાર મેહની મનોહરે રૂપ, રણછોડ.

તમે અહિંદ મિયનના ભુપ. વીનતાના વાલા ૨

તમે ગોકુળ આગી ગાય, રણછોડ છોગાળા;

હુલસાવે જશોદા માય, વીનતાના વાલા. ૩

તમે રમતા ગોવાળાની સાથ. રણછોડ;

રૂપા પત્તીના કીધા બાત, વીનતાના વાલા. ૪

તમે ગોવરધન તોડ્યો હાથ. રણછોડ.

રાખ્યા ગોકુળીયાની સાથ, વીનતાના વાલા. ૫

તમે હંદ્રા મોડયાં મન; રણછોડ.

નંદ જશોદાના છવણ કાન, વીનતાના વાલા. ૬

તમે પંધારવા મથુરાં ગામ, રણછોડ;

મામા કંથનો દેડયો કામ; વીનતાના વાલા. ૭

તમે કુખજાનો કીધો સાથ, રણછોડ;

તેની જુગમાં આક્ષી વાત, વીનતાના વાલા. ૮

વાસે પુરશે દ્વારકામાં વાસ, રણછોડ,

દેવકી જશોદાની પોતી આશ; વીનતાના વાલા. ૯

માડણાની જાણી પ્રીત, રણછોડ,

તમા જાણો છો રચની રીત, વીનતાના વાલા. ૧૦
 તમે પધારયા ડાકોરે ગામ; રણછોડ;
 મારે વાલે કરધો વિશ્વરામ, વિનતા વાલા. ૧૧
 દાસ વલ્લવ કહે કરજોડ, રણછોડ છોગાળા.
 મારા પુરો મનના કોડ, વિનતા વાલા. ૧૨

વંદાવન મારલી વાય, મારી બેનીરે;
 સહુ ગોકુળની ગોપીયો જાય, મનડું રહે નહીરે; ૧
 મારે કાનુડા સાથે પ્રિત, મારી બેહેનીરે.
 મારી નાથંદી બોલે વીપરીત, મનડું રહે નહીરે. ૨
 મેતો ધરમાં નવ રહેવાય, મારી બેનીરે;
 મારે મંદીરે આવા ધાય; મનડું રહે નહીરે. ૩
 વાલાશું રમીયે આજ મારી બેહેનીરે;
 મેતો મેલી કુળની લાજ, મનડું રહે નહીરે ૪
 મારી સાસુ મુકે આજ મારી બેહેનીરે;
 મારો પીકો દેછે ગાળ, મનડું રહે નહીરે, ૫
 પેલી યધ સહ વ્રજનાર, મારી બેહેનીરે.
 તે જુલી ગધ શણગાર, મનડું મેહેનીરે. ૬
 લાયુ વલ્લવના પ્રમુતે પાય, મારી બેહેનીરે.
 તમે કરજો હમારી સાથ, મનડું રહે નહીરે. ૭

સખી કામણુગણો કાન કામણુ કીધારે,
 મને મારયાં માહનાં ખાણ મન હરી લીધારે. ૮
 હું તો પેલી યધ ધર માંધ, કામણુ કીધારે.
 કામણુ કંઈ કંઈ યાય, મન હરી લીધારે. ૯
 વાલો મધુરીથી મારલી વાય, કામણુ કીધારે.

જોવા જઈએ શી જલદવરાય મન હરી લીધારે. ૬

કાણે અવળાં પેહરયાં ચીર, કામણ કીધારે. ૪

સહુ ચાલી જમુના તીર, મન હરી લીધારે. ૫

કોણે પળેનાં પેહરયાં કોટ, કામણ કીધારે. ૫

લાગી નેન કમળની ચોટ, મન હરી લીધારે. ૫

બાજુબંધ બાંધ્યા પાય, કામણ કીધારે. ૧

એમ અબળા ત્યાકુળ થાય, મન હરી લીધારે. ૧

કાણે હાથનાં બાંધ્યા બાલ, કામણ કીધારે; ૦

કોણે કાજળ કીધું ગાલ, મન હરી લીધારે. ૦

સામુડી દેઢે ગાળ, કામણ કીધારે, ૬

કાણે મુકયાં રાતાં બાળ, મન હરી લીધારે. ૬

ગોકુળની સહુ વૃજ નાર, કામણ કીધારે, ૬

ચાલી વંદાવન આનર, મન હરી લીધારે. ૬

વાલો જલે રાસવીલાસ. કામણ કીધારે, ૧૦

વાલે હમને તેડ્યાં પાસ; મન હરી લીધારે. ૧૦

હુતા ગાળુ સુખમાં દન, કામણ કીધારે, ૧૧

મારે માથે જીગજીવન, મન હરી લીધારે. ૧૧

અમળાની પુરી આશ, કામણ કીધારે; ૧૨

બખીહારી વલબદાસ, મન હરી લીધારે, ૧૨

વાલો હલો જીમવાંની તીર કાન ગોવાજોરે, ૧

વાલો હળધર કેરો વીર કામણગાજોરે. ૧

વાલો મધુરીશી ચારલી વાવ કામણ ગાજોરે. ૩

ગોકુળની ગોપી જાય કાન ગોવાજોરે.

સહુને હમડે હરખ ન માય કામણ ગાજોરે.

વાલે કીધા પુરણ કાજ કાંન ગોવાજોરે,

વલવનો રશીયો રાજ કામણ ગાજોરે.

એતો છેલ છબીસો કાંન કુડો લીધોરે,

હુતો ના લેઉ એનું નામ કુડો લીધોરે.

એનુ વારયાનુ નહો કામ

કુડો.

એને કાઈ શીખામણ દયો આજ કુડો લીધોરે.

માહારે મોટા કુળની બાજ કુડો લીધોરે.

મેતો કંઈયે નવ જવાય કુડો લીધોરે.

જ્યાં જઉ ત્યાં પુઠે થાય કુડો લીધોરે,

રશીયો વલવનો નાય કુડો લીધોરે.

મને ગમે તમરો સાથ કુડો લીધોરે.

સામળીયા જાણ સુજાણ મારે મન વશીયારે,

અખજાના જીવણ પ્રાણ હો રંગ રશીયારે.

તારી વરણાગી મે જ્ઞેઈ મારે મન વશીયારે,

માદારે મનડુ રહયું છે મોહી હો રંગ રશીયારે

આપણ રંગમેર રમીયે રાસ મારે મન વશીયારે;

મારા મનમાં મોટી છે આશ હો રંગ,

મને અધુર તણા રસ પાવ મારે મન

મારે રડો આન્યો છે દાવ હો રંગ.

વલવના પ્રાણ આધાર મારેમન.

નાંખુ તન મન તમ પરવાર હો.

મારે આંગણીયે નંદલાલ મારની વાહરે.

મને કીધી છે બેદાલ મારલા વાહરે.

(૧૨)

વાલે મારયાં સાચન આણુ મારલી વાઘરે,	
વાલે હરયા હમારા પ્રાણુ મારલી વાઘરે	૬
મારે કાળજી પડીયા છેદ મારલી;	
તેનો કોઈ ન જાણે બેદ મારલી.	૩
વખવનો સ્વામી કાંન મારલી,	
એની પુઠે હુ ફરતી રાંન મારલી,	૪
<hr/>	
વાલા ઉમલા જુમનાં ઘાટ ધેન ચરાવેરે,	
મહીધારી રોકી વાટ ધેન ધરાવેરે,	૧
આલ્યા તું તે કંધનો વાણી ધેન ચરાવેરે;	
મધુરાંથી આંધે નાથી ધેન ચરાવેરે.	૨
તુને કોણે દાણી ધાવ્યો ધેન ચરાવે;	
તને કોણે લેખ લખી આપ્યો ધેન ચરાવેરે.	૩
હમે કંસને કરીશું જાણુ ધેન ચરાવેરે	
તેની બીક કશી ના આણુ ધેન ચરાવેરે.	૪
તું મારમડે ધાને છુટે ધેન ચરાવેરે;	
મારી મહંની મટુકી પુટે ધેન ચરાવેરે,	૫
હમા નંદની લજ્યા રાખુ ધેન ચરાવેરે;	
તું જે જોલે તે સાંપુ ધેન ચરાવેરે.	૬
અંતા ગરે તમારે દીકું ધેન ચરાવેરે;	
તુને ગોરરા લાગે મીઠું ધેન ચરાવેરે.	૭
મર મન માને તો આપુ ધેન ચરાવેરે	
તુને દયાર સાથે ચાંપુ ધેન ચરાવેરે.	૮
ત્યાં ગોપીઆ ગોરથ પામ ધેન ચરાવેરે;	
વજવ બલીહારી જાય, ધેન ચરાવેરે.	૯

એલી ગોરથ વાળી નાર ઉભી રહેનેર,
 તારાં મહીડાં કેરાં દાણુ મુજને દેનેર
 દાહાડી ચોરી જતી દાણુ આજ હાથ આવીર;
 સરવે લઈશું હમારો ભાગ, મટુકી ઉતારીર.
 તમો કારે રહેને કાન, દાણુના રશીયારે;
 એકલડી જાણી આજ, આવો ધર્મીયારે.
 તમે ચેતા માગો દાણુ પ્રીતમ ખરારે;
 વાલા નાગર નંદના નંદ રહેને ન્યારારે,

ધણે દાહાડે આવી હાથ, દાણુની ચોરીર;
 મહી દાણુના માટ ઉતાર, અ.વને ચોરીર
 હઠ એલી મધ્યારડી મહી પાનેર;
 થઈ કાણુ રોકે પુને વાટ ચાલી જનેર.
 આની આ વાટે મહી વચવા જતાં વાહાર;
 દાણી ના દીકો આજ, થયા ભાહારે.
 પરનારી કેરી છેડ, ઝાઝી નવ કરીએર;
 વાલા નાગર નંદ કીયાર, કાઠધી ના ડરીએર.

એવી મરમ ભરેલી વાણુ ખોલી ગોપીર,
 હમ સાથે ખોલી આજ લજ્યા લોપીર.
 એવી જુઝા ખોધી નાર ખોલ વિચારીર,
 મહીની મટુકી કુરચે આજ ગોપી તારીર.
 તમે લજ્યા વાળાછો ખહુ તે હું જાણુરે;
 હાંકી રાખુ તમારા હંગ મુખે ના આણુરે.
 આવા છેલ ના ધર્મ્યે કાંઈન વિચારો વાતેર,
 વાલા નાગર નંદના કરીએ નહી સાથેર.

(૧૪)

જાત કરેરે રહી વેગળા શુભ વાલારે,
 પેલા દેખે દુરોગ્ગન લોક આ શા આળારે. ૬
 હમ વહુ વાર વોડલા શુભ વાલારે.
 કંઈ ઉભલા કેમ રહેવાય આ શા આળારે. ૭
 મહી માગેતા આપીએ શું વાલારે,
 તમ શાને વળગો શામ આ શા આળારે. ૮
 તમ તક જીએ તે આ નથી શુભ વાલારે,
 ફરી મળજો કાંઈ એકવાર આ શા આળારે. ૯
 રાજેના રમીયા નાથજી શુભ વાલારે,
 તમ વિચારો મન માંય આ શા આળારે. ૧૦

ગરબીઆ.

કાંદાંન કાળારે મારી ચુદડીના ચોર,
 છપ્પા નંદનારે મારા કાળજીનો કોર; કાંદાંન ૨૬
 ચુદડી ચોરીને પ્રભુ કદમ ચડવારે,
 આહેલીના સંગમાં મારી નજરે પડવારે, કાંદાંન ૧
 અજબ તરેની ચુદડીને માંહી ઝાળે રંગ,
 વેગળ રહે વરણાગીયા માર શામ યાશે અંગ. કાંદાંન ૨
 લાખ ટકાની ચુદડીને છેડે ઝાઝા તાર,
 અઠસુજી લાડ લડાવે તેમાં શાને પાડ. કાંદાંન ૩
 ચુદડી આપો તો પ્રભુ પામે લાયુરે,
 નરજીવયાના રવામી પાશે માન માયુરે. કાંદાંન ૪

કુણ બાલ્યારે નિકળ જળથી તું બાહાર,
 આપુ ચુદડીરે લેને રાધા આ નાર. ૨૬
 ચોરનાં વખાણુ કરે માલ નથી એમાં,
 નગ્ન થઈ જળમાં તાપો ડડ દોષો તેમાં. કુણ ૧

(૧૫)

ચુંદડી તાગીનો કાંઈ ખપ નથી મારે,
સહુ શખી ખાહાર આપો છોને અત્યારે
સહુ સખી ! વિચાર કર્યો જલુ હવે પેર,
કમળ દેર જલુ માની કરીએ અવી પેર.
હાગી સહુ ખાહાર આપ્યા દેખને મેઠિ હાથ,
ચોર આપી આશા પુરી નરશબંધાના નાથ.

કૃષ્ણ ૩

કૃષ્ણ ૩

કૃષ્ણ ૪

ગીરધારીની ગરબીયો.

ગીરધારીરે વાલમ વાત વીચારો, મન જાહન આંખન મારો, અરોગ
મન જાહનરે મુકા મારગ માવા, કેમ રોકો જીમનાં જાવા. ૧૬.
રશી જાહરે પ્રિત તમારી જાણી, મારી ભાગ્યે દહીની દાંણી.
કહું નિઠરે રહેજો અમચી અજગો, સીદ વાટે જાતાવજાઓ.

સુલ.

નવ પાલવડો મુજ તણિરે, જીવતીની રીતી નવ જાણિરે,
હું જાણું જાણિરે શાંણિરે.
કહુ કથવરે મુકો કાવા દાવા, કેમ રોકો જીમનાં જાવા.
નહી આપુરે દાણ દહીનુ આજે નથી લાવી તારે કાળે.
મુકો પાલવરે કાટે ચુંદડી મારી, હું સમજ વાતો તાર.

સુલ.

મુકો મહી મારાં ઢોળશે, મારી ચોર ચુંદડી ભાંજશે,
હરી દાંણ હસારત થાશે
પ્રજુ હમથરે કંદ કરો કેમ ગાવા, કેમ રોકો જીમનાં જાવા.
હરી જાણરે સાથ સહીયરનો મારો, જાં જાણ્યો તુને પુતારો
નહી સરશે અરથ હરિયર હમથું, કહું જાહન સાચુ તમથું.

(૬૧)

સુલ.

નવ કરે નયનનો ચાજેરે, હમ્મા હંધું જુદીરે માજેરે,
લજવાશે કામણમાજેરે.

શામળીધારે શીખ કહુ સમજવા, કેમ રોકા જુમનાં જાવા,
નવ નાખારે છાતીએ હાથ હઠીલા, કહું વચન તો પડશે વીલા
મુખ પલકરે મુંખન કરવા કાળે, એ તી વાત જરા દરે આળે.

સુલ,

મુઠા હાર હંધેથી ટુટે, મારી ચાળીની કસ વધુટે, વળી મહી
નું ગોરશ કુટે.

ગોવરધનનારે સ્વામી બનો કેમ આવા, કેમ રોકા જુમનાં જાવા.

ગરબી

રાગ ઉપર પ્રમાણ.

જાં જાશરે જીવણ તામી પ્રીતો,

નવ સમજે રનેહની રીતી.

વનમાળીરે વનમાં વાત ને કીધી,

મારી સાસુએ સમજી લીધી.

વળી નણંદીરે કાનો કહી બોલાવે,

મને મેંણાં દંધને ખીજાવે.

મારો પરણે મને દુખ દેશે રે,

વળી વચન વીસેકાક કહેછેરે,

તથી આંતર બળતું રહેરે

પણ તોડીરે નથી પ્રિતમ તુજ પ્રિતી,

નવ સમજે રનેહની રીતી.

શામળીઆરે હાક મને થોડે મારો,

ના સાન કરી સમજાવો.
 સહુ જાણે વાતો તારી મારી,
 કહે કેમ આવે ગીરવારી.
 કહે કેમ શામળાઓ ગાવેરે,
 વળી સાન કરી બોલાવેરે,
 કદી સાન થકી સમજાવેરે.
 માટે કહ્યું છે માહન મારી વાલી,
 નવ સમજો સ્નેહની રીતી;
 કહે સામુરે વહુજી રહેલો હમે,
 કેમ જાઓ શામળાઓ સંગે
 વહુ કલેરે વાર લાગી કેમ વાટે
 મળ્યાં માહન જીમનાં ધાટે.
 શાણે ચુડા ન ઘમં નાગીરે,
 કેમ દુઝી કંચુકી નાગીરે,
 વાત જાણુ છું સારી નહાગીરે.
 તમે જોડે પાળળીયાથુ પ્રિતી
 નવ સમજો સ્નેહની રીતી.
 માટે માહનરે આવશુ નહીં ખર મારે,
 હું આવીય જીમનાં આરે
 બેઝી સુખ દુખરે વાત કરીશું વનમાં,
 કેા નવ જાણી જન ગોકુળમાં.
 નથી જીવી હું તપ્યા પ્યારારે,
 નવ રહેશો મુજથી ન્યારારે
 છાણુ પ્રાણુ જીવન તમા મારારે.
 કહે બોવરધનરે કેા થકી હું નવ જીવી.
 નવ સમજો સ્નેહની રીતી.

અરબી

- રશ્મીગણ રમવાને આવો રજની છે રૂપાળી,
 જાણ્યોતો પરદેશ ગયો છે સાસુ ઘેર નથી મારી. ૧
- જેક દીવર જનતાને હોડ્યા નજીક સાસરે વળાવી,
 સાસરો મારો થું જાણેજે વહુ તણી વાતો આવી. ૨
- મેંદ નથી ગોવીજી ધરમાં રૂડો લાગ આવશે આતો.
 માટે જોહન ધણ કરીને જોલા આ રમવા કાતો. ૩
- જુલી જાણે જુવરજીતો રજની નહીં જાણે મારી,
 લેડોના જોડ્યા કુડે કું વાટ જોઈશ તમારી. ૪
- કેરેજી મ ન જોડાજીને હમણાં જઈને આવુંકું,
 માય એક જોડાણી આતો તેને સેવવા જાણુંકું, ૫
- એમ કહીને અમજેતાજી પરવરજીને મંદીર મારે,
 માંખીને સાથે ન લાવો વાર ન કરજો લગારે. ૬
- મનજીને રામા આસી ધરમાં ગોવિંદજી આપ્યા,
 નાણે આનંદ પમાડી જોવરંધને મુણ ગાયા. ૭

કૃષ્ણ વિયોગના મહીના

લોચન મનનોરે ઝગડો લોચન મનનો, એ રામ.
 કમ્મ વીના મારી જેન જોખન હુતો શી રીતે ગાણુ.
 દુઃખ કમ પોકાર મારી જેન, જોખન હુતો શી રીતે ગાણુ. ૧૬૬
 કારતકે મે.રા કંથજી મુગી ગયા પરદેશ,
 આવે એકજામણુ જી'માં જાણે જોગણુ ઘઈ ફર દેશ; જો.
 જોહન મયુરાં જઈ રહ્યા મુકી ગે કુમ નાર,
 એ દુઃખથી મુજ નેનમાં જેની ચાલે આંસુની ધાર. જો ૧
 માગશગીએ જોહન વીના નાવે ફિરેન.
 જન પક્ષમાં જોહન નવ મીચાય મ.ર ન. જોખન.

વિયોગ દુખ વેઠાયના અંતર લાગે લાય,

કમ વિના હો કામની મારી પણ એક જુગ જેવી જાય જે
પ્રોસે પાપી પ્રાણીઓ કંથે વીના કરમાય, બાણ લાગે.

વીયોગના તેથી શરીર મારૂ મુકાય. જો ૩.

શીતળ વણે વાવરા વૃદ પ્રગટે આદીન,

જીવ તલશે જોડા વીના જાણે જળ વીણ મુનુ મીન. જો ૩
માહે માહન માહરાં શીર કીધી આ પ્રિત;

તરંગાડી ત્રીકમ ગયા તપ ગાવા ગમે મને ગીત. જો ૪

વસંત અવ્યયે હો સખી કુલ્યા કુલ અપાર,

મધુતન જેડેકે મોગરે કરે મધુંકર તે શું મુનર. જો ૪

કામલુ માથે હો સંખો હડે અંખીર શુકાલ,

કાગ રમે નર નારીઆ કંઈ ગોષી અને ગોવાલ જો
સખીઓ સહુ આનંદમાં જશે સ્વામી સાથ.

જો ૫ જીવ મારો બધે ગયા મુકી મધુરામાં નાય. જો ૫
અંતર આત ચિતા કરે રાત દીવસ રૂન.

જંગલમાં ફરે જોમણી તેવો વંદરાગ આવે મુંજ મનજો
મંત્રુરે વાયે વાવરા બોલે શુક મુનાદ'

પત્ર મળે સહિ ઝાડને રડા સંજળાવે દોડીજ સાદ. જો. ૬
વંદરાજે વન વેડીમાં પાકી આંખે શાખ;

જરજોબનહું જામની મારૂ રદ્ય બળી વાવરાખ. જો ૬
તાપ થડે અવધી જેરે નદીએ ખુદયાં નર,

શાખી દાહાડ જાય છે કેમ કરી ધર વીર. જો ૭

જેક જુદીર માહારા શીર આપો અવતાર,

અંદ્ર કીરણથી તન તપે જાણે દુખીઓ આ સહુ સંસાર જો

જુગજીવન જુગતિ કરી કીધાં તનથી તાજ,

(૭૦)

ટળવળી રામા ફરે જોળે મધુવનમાં મહારાજ. જો ૮
 અસાડે નવ આવીના આવ્યા મેઘ મહાર,
 ધીરજ કમ ધરી શકુ મને જોડે નહી બરથાર. જોળન.
 ગાળે ધન આપાશમાં મધુરો ટકે માર,
 અપમયા પીડે પીડે કરે મુણી સીતકુ ન રહે મુજ ઠોર જોડ
 આવજો રીત પુણ્યા પુણ ગોરયો ગાય,
 તે પુન ના પુ આ સમે મુકી ગયા અહી વ્રજરાય. જો
 નરી સરોવર નાર ભર્યાં આપ્યા સપરવા દીન,
 હરથે નારી હીડકે મદ ભરયો છે સઉકાને મન. જો ૧૦
 ભાદરવે ગરજીવના બામનીઆ ભરપુર,
 જોડને છાંયેલો ગયા રૂડી પડી કમોદને કુર. જોળન
 રોતી રામા ગીસરી નદીએ નાહવા જાય,
 કાંચુ રીતાહો કામની મારો સીતમાં ચેટક યાય. ૧૧
 આસો અતી રળીઆમજો દીવાળીનો દન,
 કુચી જોળન વાડીઆ નથી મધુકર જોળન વન. જોળન
 હોળે હોયે સદા સજ્જતી સહુ શશુગાર,
 ગોવરધન કહે હો ચખી તણ ગયા બરથાર. જો ૧૨

ગરબી

પડવાની પણ પ્રિત ગ્રામત જુલોરે. એ રાગ.
 પડવે પ્રાણુ જીવન મુજને મેલીરે,
 હરિ મયા મધુકં ગામ શુ સાહેલીરે, ૧
 જાતે બારે વાટ વાટજું જોલીરે,
 આવે જો કોઈ નરનાર પુછી લેતીરે. ૨
 ત્રીજે ત્રીકમ તરફડતાં શું મુકયારે;
 આ હરિહરિ કરતાં વદન અમારાં મુકયારે, ૩

આથે અનરુચિ નાથ દરશન દેજેરે,
 આ દાશીની સંભાળ નીશ દીન લેજેરે,
 પાવમે પુરણ કામ રહયો છે વ્યાપીરે,
 હરિ વિયોગ કોમળ કાય નાખે કાપીરે.
 છઠીના લખીવા લેખ બહુ દુખ કાઠીરે
 અહી રડતી મુકી નાર ગયા મારાગીરે.
 સાતમના સંતાપ મુજને થાયરે,
 હરિ રૂદન કરતાં રાત વીતી જાયરે,
 આઠમે આપી વચન ગયા છે હેઠીરે,
 ગોકુળની સહુ નાર બની છે ધેલારિ.
 નાંમે નરહર નાથ શીદ સંતાપોરે,
 છાગાળા છગીલા છેલ દરશન આપોરે,
 દશમે બહુ વીચોગ દુખડાં થાયરે,
 વળી હરી વીના એક પણ જુગની જાયરે.
 એકાદશીનો આશ્વ લાગે પ્યારોરે,
 કરી દેખો ગયો ધનરયામ કામણગાજોરે.
 બારશે ત્રિજનારી ઘેલી ફરતીરે,
 મુજને લોકની લાજ હરીહરી કરતીરે.
 તરશે ત્રીકમજ મળશે જ્યારેરે;
 કંકુ કાજળ કરી કેશ સમરૂ ત્યારેરે.
 અરુણે મારા આતમાં આંતા થાયરે;
 વળી હરી વિયોગે જીવ ફટકી જાયરે,
 પુનમે જો પુરણ શામ પ્રકાસેરે;
 મણુ પિંજ વિના અર્થ મુજને બસેરે.
 આ પંદર વીચી જો પ્રેમ થકી કાઠ ગાથેરે,

૭

૮

૯

૧૦

૧૧

૧૨

૧૩

૧૪

૧૫

૧૬

૧ ગોવરધનનો નાથ પરસન થાશે.

ગરબીઆ

માહન મુકી દ્યો, મહીની મટુકી મારી,
ધેના શું યાવ છે મુણવંતા પીરવાયી.

છેડો નવ ઝાલો વિઠલજી હું વાર,

અમેતો અલમેના વાલમજી વહુઆર

જાણી વાતલડી સાસુ મારી લડશે,

કહું શું કેશવજી નણદી મુજને નડશે.

પ્રીતન પાતળીયા પરણે મારો પાપી,

જાણને કહે કોઈ કાળજી કાઢે કાપી.

માટે માહનજી મુકો મુજને વાલા.

અજાણ્યા શું ય.વ.છો નંદજીના લાલા.

કરગરી કહુંકુરે તમને અંતરજનમી

મળશું કોઈ દહાડે ગોવરધનના સ્વામી.

જનને છોગાળા જળની વાતો જાણી;

હુંતો પીછરે નહીં એ રાધા રાણી,

કહુંકું સાચુરે કરશે નહીં કંઈ આજો;

નહીતો માહનરે આશો મુખથી ગાજો.

નાંખશે હાથરે હૃદય હપરે વાલા.

તાતો ત્રીકમરે તુંડે માહન મહા;

છેડો છેડરે કાઢે સાણુ મારો,

તું કહેવાયોરે કાના કામણગાજો.

આધા રેહેજોરે ચોળીની કસ વુટે;

મસ્તાઈ કરતાં મહીની ગાગર કુટે,

માટે કહુંકુરે તમને હું શીર નામી,

મુકા મારગરે ગોવરધનના સ્વામી.

લાવણી ૧

તમે ગયા મુકાને મોહન મધુરામાં,
 નવ ગમે મુજને ગોવિંદજી ધરમાં;
 તમે પ્રિત કરીને તરછોડી મેલી.
 તે દુઃખથી આવે આંસુની હેલી;
 મુજ મંદીરે આવા ધાવ આ શામળીયા,
 તમે નારી મુકી નમ્રરા યયા,
 કેમ રહેવાશે તે વિચારે મનમાં.
 નવ ગમે મુજને ગોવિંદજી ધરમાં.
 ના ગોઠે ધરમાં રજની નવ જાય,
 આ ક્ષણ વિના તો પણ જીવ યાય;
 સહુ ઉજડ સરખુ બાસે ગોકુળીયુ,
 તમે વિના નાયજી તને થકિ દુઃખીયું;
 ત્રિપ વિધતા આવે વિચાર મુજ મનમાં;
 નવ ગમે મુજને ગોવિંદજી ધરમાં;
 સહુ સખીયા બેળી યાય મંદીરે મારે.
 ત્યાં કરે વારતા કંથ તણી બારે;
 તે સુણી ચાલે આંખથી ચોંદારા.
 વળી વીઠલ કરા વાગે બાલુકારા,
 હું ખની ખાવરી ફરતી ગોકુળમાં,
 નવ ગમે મુજને ગોવિંદજી ધરમાં.
 આ વાત કોણને કહું મુજ દુઃખની,
 સુકાધુ તને લાલી ગદ મુજને;
 નવ આવે મુજને બિજન બાણમાં,

(૭૪)

નવ નિંદ્રા આવે સુતાં શય્યામાં;
મહા મદન તણા ધા વાંગે મુજ તનમાં,
નવ ગમે મુજને ગોવિંદજી ધરમાં
મગનાને મોહન મન તલસે મારે;
નિરમે ભયે આ જીવત અમારે,
પ્રભુ પ્રિત થકી શું પાયા પ્રભુ પ્રેમ પ્યાલા;
કેમ તરછોડીને ગયા નંદલાલા,
જાણે જોગણ થઈને જાણે જંગલમાં,
નવ ગમે મુજને ગોવિંદજી ધરમાં.
કહો ક્યાં સુખી હું કામ દુખ વેદું
તમ ગમે નાયજી કરેમ પાપુ હેલું;
પરથમથી તમને સાચા પરમાણ્યા.
આ કામજીગણા કાન નતા જાણ્યા;
સંભારે તમે જે વચન આપ્યું વનમાં,
નવ ગમે મુજને ગોવિંદજી ધરમાં.
આવા કપડી કાન મેં જાણ્યા હવે તમને,
મુકીને મથુરાં ગયા તમે હમને;
હવે કાળા સંગે કદી નહીં જાણી;
પતાક મોગરી જાંચુ નહીં જાણી;
કાળી હું કાચળી નહીં પહેરે તનમાં,
નવ ગમે મુજને ગોવિંદજી ધરમાં.
જોવાનો સંગ નહીં કરે હવે હું તો,
આમ સોગન શામળીયા વાહયો વૃંતો;
રહુ કહે ગોપી ગોકુળની શીર નામી,
વેહેલા વજાળે ગોવરધનના રસમી;

(૭૫)

મારા દોહલા દિવસ જાય બહુ દુઃખમાં;
નવ ગમે મુજને ગોવીંદ્ર ધરમાં

લાવણી ૨

હો નાથ ગાહો હાથ કેમ ગાલો છો,
શુ વાંકા વાંકા વીકલ કેમ ચાલો છો—ટેક
મરે માથે મહીનું માટ ખેડી નહીં યાદ,
નહીં આપુ દધીનું દાણ સમ હું ખાઉં;
માટે વીકલ કહું છું વાત વેગળા રહેજો.
કંઈ કેહેવું હોય તે અળગા રહીને કેનો;
તમે મનના માન્યા માહન મન માલો છો;
શુ વાંકા વાંકા વીકલ કેમ ચાલો છો. ૧
આણીયાળી તારી આંખ ભ્રમી ટી તરી;
માહીત કરે છે વ્રજને વાંચળી તારી;
પણ હું નહીં તેની સમજી લેજો વાલા,
નહીં સરે અરથ અહીં કાંઈ નંદના વાલા
જેના પોતે તેવા સહુને બાલો છો,
શું વાંકા વાંકા વીકલ કેમ ચાલો છો. ૨
મુકોને પાલન દ્રાટે મુંદડી મારી;
કુટથે મહીનું માટ ઘેજા ગીરધારી;
કોમળ આ મારો કર મરડાઈ જાય,
નંદાયે બજારી છંદ જનન બહું થાય,
ગોરથ માટ પર હાથ કેમ ડાલો છો.
શું વાંકા વાંકા વીકલ કેમ ચાલો છો; ૩
કુટથે આળીની કથ વાગથે વાલા,
મરડાથે ખાંચડી મારી નંદના લાલા.

જને નીરસજને શીલાજ હુંતો લાગ્યુષ્ટ
કોઈ દેખે દુરીજન લોક તેથી ડરેકું,
સ્વામી ચોવરધનના પ્રિતે ડોલો છો,
શું વાંકા વાંકા લીઠલ કેમ આલો છો. ૪

લાવણી. ૩

કીરતાર કહે છે નાર વાત સાંભલજે,
આપીને દંધીનું દાણ પછી પરવરજે. ૧
બહુ દાખી તારા નેત્રી નાર ઠેગારી,
આવી સમગ્રવા આંખે કાળજાસારી,
જળી દીલડી કીચી લાલ માનપર ટપકી,
મલાએ મોહન માગ કાસી કંચુકી;
અંકખુ કહે તું કહું મોહર કરજે,
આપી દંધીનું દાણ પછી પરવરજે. ૨

હું ફાકે તોફાન હાર ગલાનો તારો,
જીભનાના લાટ પર દાવો દાંણનો મારો;
તે કારણ નારી મહી તારાં લુપ્તિયું;
આ રૂપ રંગને જોખનનો રથ લઈયું;
તે પછી રાધિકા કરવું હોય તે કરજે.
આપીને દંધીનું દાણ પછી પરવરજે. ૩
તાર મુખડુ જોધને મન હરખે છે માર,
હતીરે જગાલી નારી માટ ઉતાર;
મેશાને શીતળ છાંય સંગ છે સાગ,
મેળાપ યથે આ વનમાં તારો મારો;
શુભ ચોખ આપે અંકખલ કાનપર ધરજે,
આપીને દંધીનું દાણ પછી પરવરજે. ૪

(૭૭)

મુલાખી રંગનો સાણ કસખી કાર,
 મુજ કરી સીદના સરખી આનંદુ ચાર
 પાપે નેપર ને ચોખી રંગ ઘેરી છે,
 અણીયાળી તારી આંખ આઝી જરી છે;
 કહે ગોવરધનના નાથ વાત સાંભળજે,
 આખીને દધીનું દાણુ પછી પરવરજે. ૪

લાવણી ૪

એકું સુણી રીથથી બોલી ખોજના બાળા
 આલોને પાંધરા મુકી મનના આળા.
 મારો જાય સાથ સહીયરનો મુકી દેજે,
 નવ કરો આજ અલમેલા પાંસરા રે, જો;
 કુટથે મહીનું માટ દધી વેરાથે,
 મારી માદન નવરંગ સાડી આઝી જોજો;
 મને ડર લાગે ફરીજનનો કાનજી કાળા,
 આલોને પાંધરા મુકી મનના આળા.
 જાણીને વાત આ નણુદલ મારી નડજે,
 સામુની આગળ સાચાં જીવં કરજે;
 મારી સામુ દેજે ગાળ આજ અદાયે;
 પરણ્યાને કહીને મારે મુને ખવરાવે;
 હું કહું એટલા મઠે મોરલીવાળા;
 આલોને પાંધરા મુકી મનના આળા.
 જળી જોર કર્યે જીગજીવન અહી નવ આણે,
 કરોછો દોંગ પુત્યાનો કોઈ નવ આણે;
 મં જાણુ તાર જોર દોર આગીને,
 કાદાડું છે મોટું નામ માશી મારુંને,

ફરતા વનમાં તન ઓઢી કામળી કાળા,
 આંસને પાધરા સુંકી મનના આળા,
 શું સમજે રસ ગેરસનેા લેવર કાના,
 નાનડીયા નંદના ખેસો છાના માના;
 હું તાંખી રહું છું બોલી બાલક બાણી,
 કે મળશે માથાની નાર કાનુંગ દાણી;
 કહે ગોવરધનના નાથ ચારલીવાળા,
 આંસને પાધરા સુંકી મનના આળા

૪

લાવણી ૫

એ બાણી તારી વાત જાણીલી નારી,
 જાણું છે એ મીને દાણ બડી ધુતારી. — ૧૬.
 નાણું જો દેશે માળ સુગુ લહેને,
 હું જાણે માઈ હો નાર એમ કરસેતો,
 કુશલે હાર હમયાને આટ નંદાશે,
 જો કેહેને કામળગાળી મને શું થાશે;
 હું દાણ લીધા નિશુ નહી જવા રહી નારી,
 જાણું છે ચોરીને દાણ બડી ધુતારી.
 માણાંની દેનારી નારી દેખી
 આછીતું જાત આહીરની હમને પેખી;
 જાણી છેલતું બંધ મદની માતી,
 બાલક અપજા બાલ નથી લગવાતી;
 હું વાત જાણું છું સરવે અપજા તારી,
 જાણું છે ચોરીને દાણ બડી ધુતારી.
 શું છેટે છેટે નારી કેમ નાસેછે,
 આ નાનકડાને દેખી શું ત્રશેછે;

૧

૨

કહે કૃષ્ણ કામની આવ કરટ તુજ કાપુ,
 જે મુખમાંથી માગે તે લાવી આપુ;
 અહીં જેસો રામા રંમ મર્યોછે બારી,
 જાવુંછે ચોરીને દાણ બડી ધુતારી. ૩
 કાનાએ કામની જેમ તેમ સમજાવી,
 ઉતારીમાટ ગોરમનુ પાસ બોલાવી;
 હળી મળી પ્રિતથી બેઠાં રંગ રમવાને,
 વળી નાંખ્યો ગળા પર હાથ દબી જમવાને;
 કહે ગોવરધનના નાથે રમાડી નારી,
 જાવુંછે ચોરીને દાણ બડી ધુતારી. ૪

લાવાણી ૬

માહન તમે મયુરાં ના જાશે એ રાગ.
 કરેકલપાંત મિત્ર નારીરે કરેકલપાંત,
 અમને મુકી કેમ ગયા ગોકુળથી ગીરધારી,
 દુઃખથું કહુ હુ સાહેલીરે દુઃખથું કહુ હુ સાહેલી,
 ગયા શામળો તજી આંખમાં આંસુની હેલી. ૧
 નાથ તમે વીસવાસે વળગી નાથ હુ વીસવાસે વળગી
 દગોકરી દામિદર મુજને કેમ કરે અળગી.
 વિદાગી કેમ થાવ વહાલા પિયોગી.
 તુજવિણ મુજને ગમે નહી ગોકુળમાં નંદલાલા. ૨
 પ્રિતડી તમે સાથે કીવી પ્રિતડી તમેસાથે,
 તે માટે માહન અપકારતી મં માથે લીધી.
 હરિવિણ સહ સુનુત્રાગેરે હરીવીણ
 આવે હરદમયાદ પ્રભુના બણકારા. ૩

(૧૦)

વાટડી જોતી હું આંખોંરે વાટડી જોતીહું.
ના દેખુ પ્રિતમને ઉડે નીશસો નાખી.
યાંક શો પડ્યો અંતરજમીરે વાંક શો,
ટળવળતી મુઝીને ગયા ગોવરધનના સામી.

લાવણી ૭

હોડી કુમ ગયા પ્રાણપ્યારારે હોડી કુમ ગયા.
રનેહકરી પ્રથમથી પ્રિતમ દુર કરી દારા.
ધટે નહી આપું ગીરધારીરે ધટે નહી,
જળવીશુ જેવું મરણ તેમ સહુ ટળવળતી નારી. ૧
ગાંડી થઈ ફરતી ગોકુળમાંરે ગાંડી થઈ,
કામ કાંઈ નવ કરે હવે હું મોવિંદજી ધરમાં.
ગોઠે નહી માતતાત મરીરે ગોઠે નહી માત,
સાસુનણદ જેઠાણી પરણ્યો સરવ ક્યં વેરી, ૨
ગાવા નહી જાહે કદી ગરબેરે ગાવા નહી.
ગમે નહી શશુગાર આખડીના આંજી શરમ.
હાસ્ય નહી કરે હવે હુંતો હાસ્ય નહી કરે હવે,
ભુલી જાન દેહનુ કાંઈ જે વસ્ત્રો કાન તુતો.
હોળી સળગાવી મુજ તનમાંરે હોળી,
પીયોગ દુખથી જીવાણ જાણે વસવું જંગલમાં.
નથી મુજ કાળજકુ હાથેરે નથી મુજ કાળજકું હાથે,
આરજ મુણી અળગાની આવો ગોરધન નાથ. ૪

લાવણી ૮

(નાગર નટરે મીઝ જાઓ મનમોહન પ્રીયારે. એ રાગ
ભુપર મજરે ભુપર જાગરે, અંતે એ આવે સ.યે. રેક

આ પરથા જન્મ તુજ જાશે, માયામાં ગોથાં બાશે;

પાંછળ પસ્તાવો થાશે, તું સમજરે.

અંતે.

જગજીવન તાગ જપીશ, તો બવસાગરથી તરીશ;

તુજ મકરથી ઉગરીશ, આયુધ સજરે,

અંતે.

મોટે માન મુરખ મત મેલી, હરી વીણ નહી કોઈ ખેલી;

નવી સખા અને સાહસી; શહસ્ત્ર અખજરે.

અંતે.

અ કમળ નામ તરવાનું, ગોવરધન કહે કરવાનું;

તોળીયુ બુડી મરવાનું છે, અધવચરે.

અંતે.

દાણુ ત્રીતા.

ગરબી

રાધા-પાલવડો મેલો મોહનજી, મારગડે મને જાવો;

આવતાં આપીશ દાણુ તમારે, મહી મારે વેચવાદો.

શ્રીકૃષ્ણ-વેવંતા તને કોણુ ખાજેછે, સામળને રાધેખાશી

મહી ગોરસનું દાણુજ દેના, વેહેલી થાને વિજનારી. ૨

રાધા-નારીને તું ન ખોલાવીશ, છાનો રહેને છોગાળા;

કડાણુ રાજછે કંસરાયનું, ગઢિ ચારંતા ગોવાળ. ૩

શ્રીકૃષ્ણ-હું ગોવાળીઆ તું ગોવાળણી, ફરી ગમે તો આવજે

કંસ શરીખા સો હીમાયતી, સાથે તેડી લાવજે. ૪

રાધા-તેડી લાવું દો મને જાવા, રોકી રહ્યા વિજનારી;

રઘુનાથના શ્વામી શામળીયા, ઘેરેલા દીસોછો ગીરધારી. ૫

શ્રીકૃષ્ણ-વેલોધુ પણ દાણુ નહી મુકે, દોકલડો એકે આછો;

ગીરધારીએ ગોકુળ વાણુ, ધંદ્ર કરતાં કમળ મોટો. ૬

રાધા-મોટાધું ત્યારે મથુરાં મેલી, અડધી રાતે શું આવી;

પરધેર રહીને પેટ બરંતો, તને દાણી રાજી પ્રહારો. ૭

શ્રીકૃષ્ણ-યાંકા બોલી વાર કરેછે, કહેતો હમંયાનો હાર તોડું;
 દાણ દબીનું દર અમળા, નહીં તો માથાનું માટકોડું. ૮
 રાધા-હાર નહીં કુટે, માટ નહીં કુટે, નવાનગરમાં પુછાશે;
 રૂગનાથના સ્વામી સામળીયા, કહો ગોકુળ કેમ રહેવાશે ૯
 શ્રીકૃષ્ણ-ગોકુળ રહેકે જાઓ અત્યારે, દાણ દબીનું નહીં મેલુ,
 ચીર હરયાં તે ગયા વીસરી, કાનડીઓ કારણ પેલું. ૧૦
 રાધા-નંદ તણે ઘેર નવજન્મ ગાયો, નોતુંતે ધન કાન્યું છે;
 માતા તારી મહી વેચંતી, હમણાં રાજ્ય આપ્યું છે. ૧૧
 શ્રીકૃષ્ણ-હમણાં હમણાં કરતી રહેજો, મેહણાં દેતી મહીયારી;
 ધુતપણામાંકું ધુતારી, ઠગપણામાંકું ઠગારી. ૧૨
 રાધા--તું ઠગારો તારી માને પાળેલો, તારી માનેમણદેવરાવે
 રૂગનાથના સ્વામી સામળીયા, આજી તે શું કહેવરાવે. ૧૩
 શ્રીકૃષ્ણ-કહ્યા પ્રમાણે લેતો નથી, પણ તું માડું નથી રાખતી;
 અમોઘધર્મે રાજ મહારાજ, અમને નથી ઓળખતી. ૧૪
 રાધા-ઓળખું તું આવશે નાશી, મહા વનમાં તું છાનોડું
 જલદવકુળ મત્યે જન્મછે તારો, નંદતણે ઘેર નાનોડું. ૧૫
 કૃષ્ણ--માતા જશોદા માયાં બળબાગી, તેના અમોઘધર્મધીકારી
 મહોદા મુનીવર મરમ ન જાણે, ગોકુળ વશીયે ગઢચારી ૧
 રાધા--ગોચરી ગોપી ઘેર વળતાં, અમને તે તમ ઓધરયાં;
 રૂગનાથના સ્વામી સામળીયા, તમે જીત્યા અમે હારયાં. ૧૭

દાણુલીલા.

રાધા--તમે અજાણ્યા અમે જાણીયેરે,
 મારો પાલવડો નવ તાણીયેરે;
 તમે સમજી રહો મન માંહેરે,
 સામળીયા વાજા રહો વેળાએ, તમે વાહાયા રહે. ૧

શ્રીકૃષ્ણ—નારી શું સમજાવે મુજ રે,

હુતો નહી જાવા દેણી પુજારે;

તારી મરડીને ગાખીશ બાંધારે;

મહીયાત્રી રાધા છો દાણુ શુરે. તમે રાધા. ૨

રાધા—અલ્યા બાંધવ શું મરડે વીઠારે,

એના પુત્ર સરખા બાણુ દીઠારે,

કપરછે કંસનું રાજરે,

સામળીયા વાલા રહે પેગળારે. ૩

કૃષ્ણ—નારી કમ યજ્ઞ શું થાયછે,

એવા કંઈ આપેન કમ જાણરે,

તારા ધરના ધનારીય હારે,

મહીયાત્રી રાધા છો દાણુ શુરે ૪

રાધા—અલ્યા હાર હર્ષવાનો દુઃખરે,

મારી મહેની મટુકી દુઃખરે;

ધેર સામુડી દેશે ગાળારે;

સામળીયા વાલા રહે પેગળારે. ૫

કૃષ્ણ—નારી ગાળને આજ તે નહી ચડે,

જેહેનુ લેણુ હોય તે લડે,

એમા દાણુ મલ્યા કમ જાણરે. મહીયાત્રી. ૬

રાધા—અલ્યા દાણી તે કંઈનો કાઢી રે,

મટુકાંથી ગેઢુગમાં આકેચે,

ચારી નંદ તણે ધેર આવરે. સામળીયા. ૭

કૃષ્ણ—નારી ગામ ચરયામાં શી લાગછે,

એના પોતે પોતાનું કાજરે,

તેનાં મનુષીયા નર હેયરે, મહીયાત્રી. ૮

રાધા—અહ્યા મેણાં માણસને લાગે અણારે,
 સુગો વડનાં હોય જ્યાં જો જણારે,
 તુંને નીરલજને નહીં લાજરે, સામળીયા. ૯

કમળ—નારી લાજો તે કાજ નવ મરેરે,
 અહીયાં ખીક તે તું કોની ધરેરે;
 આવ મળીએ આપણ જણુ બેયરે, મહીયારી ૧૦

રાધા—એવું નીરલજમાં બોલો સામળારે,
 તારા કરના ઉતારીય આંખળારે,
 મુકા મુકાને અમરો હાથરે. સામળીયા. ૧૧

કમળ—નારી હાથ ન મેલુ તાહયરોરે,
 અહીયાં અમલ થાયછે માલ્યરોરે;
 મોટે દાણના દોકડા મેલરે, મહીયારી. ૧૨

રાધા—અહ્યા નંદ આવનો તુ છોકરોરે,
 તારી પાસ નથી પમંચો રોકડોરે,
 આવરો કેમ મરછર હોયરે; સામળીયા. ૧૩

કમળ—નારી બ્રહ્માણની તું છોકરીરે,
 તારી પાથે નથી પમ રોકડોરે;
 આવડુ કેમ અભીમાન હોયરે. મહીયારી ૧૪

રાધા—હુંતો વીનતી કરજી ક્યારનીરે,
 ગ્યામો રૂગનાથ હારી તમ થકારે;
 મહીનું તે દાણ ના હોયરે. સામળીયા. ૧૫

દાણલીલા.

શ્રીકમળ—ઉમોને અલખેલડી રાધે. સાંભળને કહું વાત;
 વદ્રાવનને મારગ બતાવ, કોણુછે તારી સાથ.
 ઉમોને શ્રીગણી નારીરે કહું પરણીકે કુવારીરે.

આંજણીના આંગળી કાળીરે, બાજુમાં બેરખાંતાળીરે,

રાધા—સાચાગા તારે ઘેર બેસી રહે, તારે શી પડપુછ.

મારગ મુકી રહે વેગળો તરે જાડે નથી મુછ. ૨

આડ્યો જલ પાધરી પાડેરે, સાંજુ નંદરાયને માડેરે.

તુને ક્યાનો કાનુંડો દાણીરે, પાઉ તને પાંદડે પાણીરે;

કળણ—સીંછે તારી જલતડી કીણુછે તારે ગામ,

કોણુ તારા માત પીતા શુંછે તારે નામ. ઉત્તી ૩

રાધા—આહીરની અન્ન જલતડા ગોકુળ માડે ગામ;

બાજુમાણની હું બેટડી રાણી રાધા છે મરે નામ. આ ૪

કળણ—મોતરી નોતીને જોતવ. શીખી, આવડુ મોલી આજ;

વંદાવનમાં ગાત્ર ફરે, તુ નફરને સી લાજ. ઉત્તી ૫

રાધા—જાજ વાળાછા તે જાણુ હાંકી રાખો અપ,

વંદાવનનો મારગ રોકી નીત્યે તપાશો લાગ. આ. ૬

કળણ—ઝાઝાં રાખે મેઠકાં વગી ઝાઝી રાખે ગાય,

છાશ પીને જાડી થઈ બરવાડની જલત કેલવાય. ઉ. ૬

રાધા—ગોકુળથી આવી ગોવાલણી મથુરાંથી આ યો કાન,

મારગમાં એકઠાં થયાં તુતે સેનાં મારેછ દાણ. આ ૮

કળણ—ગોકુળની ગોવાલણી મથુરાંને મારગ જાય,

આડો કાન ફરી વળ્યો તારો પ્રીતે પાલન સાય. ઉ. ૮

રાધા—હમો જોડી બાજુમાણની રાધા મારે નામ;

દાણુ લેતાની ગરજ હોયતો, આવજો ગોકુળગામ. આ ૧૦

કળણ—નંદબાવાનો હું નાનડિયો, કાનજી નામ પ્રમાણ,

દાણુ લીધાવના જવા દેઉતો નંદબાવાની આણ. ઉ. ૧૧

રાધા—આણુતો માતુ કંસની, બીજી ન માનું કેય,

ના નંદમારે નેસડે વસે, તારો નંદતેકાણુજ હોય. આ ૧૨

કળણ—કંસ તારોતે કોણુછ. મે વશ કીના મહુ દમ,

વિચારીને બોલતો, તારી સુખ ગઈ કે સાન. ઉબી. ૧૩

રાધા—સુખ ગઈ નથી માહરી, તારી ગઈ જોમ હોય,

સાંભળ છમવા ન દના. તારે મન વિચારીને જોય. ચા. ૧૪

કાણુ—મનમાંહે તું શુ નિચારે, રાધા દાણ લેવાને સહી.

તારી માને શું કહીયે, તને વેચવા મોકલી મહી. ઉ. ૧૫

રાધા—આપારે ગોપીના વાલા. સાંભળ કહુ તે વેણુ,

તારી માને શુ કહીયે, તારી પાસે ચરાયે ધન. ચા. ૧૬

કાણુ—મણાં ટુણાં કરતી રેજો, મહિયારી મદ માતી,

છાશ પીને તુ કંકે બરાણી, રંગે થઈછે રાતી. ઉ. ૧૭

રાધા—કાનજી કાળા ના કર ચાળા, મોરલીયો વાળા,

અડધી રાતે શુ નાઠા, તમા બરીને ઉચાળા, ચા. ૧૮

કાણુ--દાણુના દોઢા લેકડા આજી ના કર માત,

તારે મારે ઝગડો થયો ફોડીય મહિનાં માટ. ઉ. ૧૯

રાધા--દાણુના દોઢા આપીય રોકડા આજી ન થાયે આજ,

દાણુ લીંધામાં શુ સમજો, તુ નાનુ સરખુ બાળ. ચા. ૨૦

કાણુ--મહિયારી તું મદની માતી હુ નાનું સરખું બાળ,

બાળપણું તુ જને દેખાઈું. યાવા દે સંધ્યાકાળ. ઉબી. ૨૧

રાધા--મંદ્યાકાળે તુ શુ બતાવે સાંભળ કાળા કાન,

મહી વેચીને આવતાં હુ આપીય તાહારે દાણુ. ચા. ૨૨

કાણુ--તું રંગીલી રૂપની રૂંડી હું છાંયીલા કાન,

મહિ અપેકે ન અપે તું આપની મહારાં દાણુ. ઉ. ૨૩

રાધા--મહિનાં દાણુ ના હોય માહન મનમાં સમજો પેર.

મહિ પીનાને અપ હોયતો હરી આવજો માહરે પેર. ૨૪

કાણુ--કપારની મણાં દેધને કીધાં અદકાં પેર,

હેત કરી તુ આપવા ગાયે, હવે લાગેતે કડવાં જોર. ૨૫

શાધા--કોહોતો હરી ઘેરથી લાવું કોહોતો પાઉં યાંય;
 હિમાના સ્વામી સામળા તમે મનમાં ન લાવશો કાંય;
 આવો આવો નંદના છપ્પારે, તમે ગોકુળના મહીયારે.
 વાતનો વિચારીને કહીયેરે મારગથી અગળા રહિયેરે. ૨૬

દાણુ લીલા.

ગોપી--અહ્યા કાંહાંનજી તું ક્યારે ઘેરો થયોને,
 તુનો શેનું માગેછે દાણને;
 મહિની મદુરી મારી પુદ્યેને,
 ગોરસની યાશે દાણને, ઘેલુ શું બાલે ગોવાળીયાને. ૧
 અહ્યા ન જાણીશ કોઈ બાપડીને,
 કોઈ મળશે માયા કેરી નારને;
 મારગ મુકીને રહેને વેગજોને,
 મારા કંસને યાશે જાણને. ઘેલુ શું બાલે. ૨
 કુણુ--નારો કંસ કવચી નર શું કરેને,
 મારી સંગેછે સઘજો સાથને;
 અલી દહોડી તે દાણ ચોરી જતીને,
 ધણે દહોડે આવી મારે હાથને, આછી તું જાત
 આહીરનીને. ૩
 ગોપી--અહ્યા હાથની તે હેશ રખે રાખતોને,
 હાથે ચોરી જાણેછે ગાવળે;
 પાલવ મુકીને રહે વેગજોને,
 મારી વિજમાં યાશે જાણને. ઘેલુ શું બાલે. ૪
 કુણુ--અલી વિજમાં વરીને વર વાળશુંને,

રખે રાખતી હધ્યામાં હામજી;

નંદજીના નામ પ્રતાપયાજી,

હુતો છેક તારા કસનો હામજી,

આછી. ૫

ગોપી--અલ્યા કંસે કરયું તે કેમ વિસરજી,

બાઈં હણ્યા પોતાના ત્યાંયજી;

નારીને છુટયા લાડકાજી,

આવી ઉછરયોછે વરજ માંયજી.

ધેલુંશું બાલ. ૬

કૃષ્ણ--યજી વિજમાં વરીને વેર વાળયુંજી,

તુતો જીતે અમારાં કામજી;

અવળીના ભાર ઉતારવાજી.

ધરયું નંદકુંવર ઘેર નામજી,

આછી. ૭

ગોપી--અલ્યા રાણું કહેતામાં દુખ લાગયજી,

પેટ માટે આરોગે ગાયજી;

તુ આવડો મોટારે અમાં થયોજી;

તુને કાઠંએ ન આપી કંન્યાયજી.

ધેલુંશું બાલ. ૮

કૃષ્ણ--અલી આહીરની કન્યા અમા શું કરજી,

અમા સદા કહેવાયા અહમઆરજી;

રખે પડાયો પાડતીજી,

તુતો ધામળીની આઢનારજી.

આછી. ૯

ગોપી--અલ્યા લાખ ટકાની મારી લાખડીજી,

હીરા જડીત્ર મારોછે હારજી;

આછી પટાળી મારે પેરજી,

તુતો કામળીનો આઢનારજી.

ધેલુંશું બાલ. ૧૦

કૃષ્ણ--જેનો અહમઆ તાણો તાણીયોજી,

(૯૯)

એનો શંકર શરિયા વાણનારને;

તેરે આઢણુ મારે કામળેને,

તેનો શેષ ન પામે પારને.

આઢી. ૧૧

ગોપી--આવ્યા શેષ સરખું તન તાણેને,

અન્ના અંપક વરણી નારને;

આવ્યા કાચા કનકને વેર વણુંને,

તું તો પશુ તણો પીડારને.

ધેલુંશું ખાલે. ૧૨

કરન--તું શાને નિસરી મહી વેચવાને,

અલી એરી રહેજે ઘર માંયને;

દાનત ઘણીએ તારા બાપનેને,

તું શાને આવે આહીં આંચને.

આઢી. ૧૩

ગોપી--આ વાટે સદા મહી વેચતાંને,

બધું પુછો જસોદા માયને;

જાંબી મુકી સવા લાખનીને,

ઉઘાડીએતો પત બાયને,

ધેલુંશું ખાલે ૧૪

કરન--અલી ઘણી ઇચ્છાએ મહી આપવાને,

મીઠી મેળવણીનો સ્વાદને;

શીકું પડશે તો પાછું આપીશુંને,

તું શાને કરે વિવાદને.

આઢી ૧૫

ગોપી--આવ્યા ગોરસં તણું કોણ ગળુંને,

જેટલું પીએ એટલું પાતળે;

વચને વેર વાદણું વાણુંને,

કદી મન મળાવો થાતળે.

ધેલુંશું ખાલે. ૧૬

કુણુ--અમે દાણને ગળે શું ફળીએને,

(૬૦)

તું તો ધણી દીસેછે રીસાળજી;
હસીને તાળી લે હાથમાજી,
તું પ્રિત ધરીને રસ આપજી.

આછી. ૧૭

ગોપી-અલ્યા માગ્યા મુકતાફળ પામીએજી.

હડ કરે કંઈ નહીં એકજી;
લાજ નહીં તું ને લાડકાજી,
મન આણને કંઈ વીવેકજી.

ધેલુશુંબાલ. ૧૮

કળણ-અલ્યા વીવેક ધણીએ મન માહરેજી,
જવા નહીં રૂઢી નીરધારજી;
આપ્યા વીના કેમ છુટશેજી,
તારા મનથું તું વિચારજી.

આછી. ૧૯

ગોપી-તારા મનનો વિચારમં જાણીયોજી;
હઠથાને કરોછો હાંયજી;
મનનાં મન મળી ગયુંજી,
જેમ સાકર ભેળી દુધમાંયજી.

ધેલુશુંબાલ. ૨૦

કળણ-મીઠાં વચન તારાં માનુગીજી,
સાકર સરખા તારા બાલજી;
પ્રિતનો બાંધ્યો તુજ પાસ છુંજી,
આ આપુ તમાને કાલજી.

આછી. ૨૧

ગોપી રૂઢી બાગીને રસ વાધીયોજી,
ગોવાલણી લાગી પાયજી;
નંદણના કુંવર કપાળને જી,
ઉતટ તો અંગન માય જી.
જે કોઈ ગાય શીખેને સાંભળે જી,
તે ક્ષત્રી ન આવે ગર્ભ વાસજી;

ધેલુશુંબાલ.

દાણ લીધા દીના નાથજી જ્ઞે,
ગુણ ગાય રતનીદા દાસજ્ઞે.

ધ્રુવશું બાલ. ૨૩

અભીમન્યુનો ચકાવો

સરન રવામીને વિનવુંરે' ગણપત લાગુ પાયરે;

અભીમન્યુ નગરીમાં દહીનનો વાસો, તેનાતે મસ્તક હોદારે,
દહીન કાળે કરને કળ્યારે માંડયો,
દહીનોમાંથી દહી તાણી નાઠાં, ગયાં વન મિત્રારે;
વનમાં જઈ અંધલોચન જમ્યા.

સેના કામદહીને રૂપાના બાલો, અંધલોચન રંબા નીસરયારે;
જઈ રહ્યા જઈ રહ્યા વગડારે વચે,
વનરે વગડામાં એક પાંખી જનાવર;
તેરે જનાવર અંધલોચન મારયા, ડોસીતે ઝાણાં બોલારે;
બહુછે બગીચો, બહુ બળવતો.
એવોછે તો તારા આપનું વેર લેને,
તાંથી અંધલોચને ઝાજો લાગી, આવી રહ્યા ધર આંગણરે.

મદુરી મા મારો આપ કેણે માર્યો,
ગેલો બારે વરણે દીકરા આપ કેમ સાંભળ્યો;
ડોસીતે મેણું ગોલીડે,
તારેતે આપ કાળા કળ્યાએ માર્યો.

અમેને દોડો અંધલોચન ચાલ્યા, જઈ રહ્યા વગડા વચેરે;
વનરે વગડાનાં લીલાં વૃક્ષરે વાદ્યાં,
ડાળાં ડાળાં પડ્યાં મુક્યા થડીયાં ઉપાડ્યા, લાકડાની બાંધી

બારીરે.

ત્યાંથી અઈજોયન સુતારી ઘેર આવ્યો.
 બાઈરે સુતારી તું મારો વીરો, પેટી ઘડી મને આજરે.
 બાઈરે ખાતાને એકજ ડોડો,
 ત્યાંથી અઈજોયન લવારી ઘેર આવ્યો,
 ભાઈરે લવારી તું મારો વીરો. આ મને પેટી જડી આજરે;
 છત્રીસ તાળાને બેસ કુંસીઓ,
 ત્યાંથી અઈજોયન ચિતારો ઘેર આવ્યો;
 બાઈરે ચિતારાતું મારો વીરો, પેટી ચીતરી આજ સાગીરે.
 ત્યાંથી અઈજોયન દરજીય ઘેર આવ્યો,
 બાઈરે દરજીય તું મારો વીરો, આની મને ગાદી સીવી આજરે.
 પેટા ઢિપાડી અઈજોયન ચાલો;
 જઈ રહ્યો વગડારે વચેરે, વગડાની છાએ પેટી મુકીરે.
 બ્રહ્મગુને વેશે કાળે. કમલુજી આવ્યો,
 ક્યાં જાઓએ મારારે જજમાન, કમલુ વેર વાગવા વાઢિરે
 કહો મોરજી કાળા કમલુ કેવરે હશે,
 તુજ સરખાને તારારે જેવા, દેહીનુ પ્રમાણુ આજરે.
 હ્યો મારા મોરજી દેહીનુ પ્રમાણુ,
 ત્યાંથી અઈજોય પેટીમાં સમાણા. કાળાકળણે તાળાં અડકા યારે
 મોર મારા મોર મને ખહાર કાઢો,
 કાળુ તારો મોરને તું કોનો જજમાન; હુંજી કાળે કાણરે;
 પેટા હતીતે આકાશે ઊડાડી,
 આકાશના દેવતા જગાડ્યાં આ જીવક કોણે માડ્યારે.
 અઈજોયનને કાળા કમલુએ માંડ્યા.
 પેટી હતીતે પાતાળે પછડી, પાતાળના મંથ નાગ રોહ્યારે;
 આવુ તે જીવક કાણિને માડ્યુ.
 અઈજોયનને કાળા કમલુએ માંડ્યુ, તેનો થયો ખલડાટરે;

ત્યાંથી અમ્મલોચન મરતુંક પામ્યા,
 ખમે પેટાને કાળે કળ્લુચ આલ્યા, જહરલા દારકા ગામરે.
 પેટા હતીને સુમદ્રાને આપી,
 જ્વેજેર બેનાયા પેટીરે ઉઘાડતા, સાચવી રાખજો પાસેરે.
 નણદ મોજામાં બે માથારે જુગે;
 નણદલ તમારા બાઈ શુ લાવ્યા તે મુજને દેખાડોરે;
 પેટી હતીને સુમદ્રાએ ઉઘાડી,
 ભાંડું કલુ મુમદ્રાએ ન માનું, સાસમાં વાસ સમઈ ગયારે.
 પેટુલોરે માસ અજે વજેગયો,
 ખીજને માસે સમયરને સંભળાવ્યુ, ત્રીજનો મરમ ન જાણ્યોરે;
 એથે માથે માતાને સંભળાવ્યું
 એપાંચ માસે બાધોને રાંખડી, છડે તે કઢીયલ દુધરે.
 સાતમેને માસે એજો ભરાયો,
 એજો ભરાયીને મધયર વળાવ્યાં,
 આડમાનો મરમ ન જાણ્યોરે,
 નવમેને માસે અભિમન્યુ જન્મયા,
 સોનાન્તી સળીએ તાજ વધેરયા પાણી સાટે દુધડે નવરાવ્યારે,
 ચીર ફાડીને બગોતીયાં કીધાં,
 મદવનારે પાગણું બંધાવ્યાં, એખ્યા સાટે આતીડે વધાવ્યારે.
 સાત પાંચ વરસના અભિમન્યુ થયા.
 લઈ પાટીને ભાણવારે ગયા, ભણી ગણી નવચંદ થયારે.
 ખોતાના કાકા સગમ્યોરે લાવ્યા,
 જોતરા અભિમન્યુ તારીરે નારી, વધરાટની કુમારીરે,
 લીલાને પીળા વાંસ વઢાવો, નવ રંગી ચોરી ચોતરાવોરે,
 ત્યાંથી અભિમન્યુ પરણવાને આલ્યા, સારા તે શુકન થાયરે.
 ત્યાંથી અભિમન્યુ સરોવરીએ આવ્યા, મુકાં સરોવર લીલા થયારે.

ત્યાંથી અભિમુન્ય બાગે જો આળ્યા, બાગેજે ભિજો વગડાવોરે.
 ત્યાંથી અભિમુન્ય ચઢતામાં આળ્યા, ચઢતામાં ચમર ઢગાવોરે.
 ત્યાંથી અભિમુન્ય જનનીયાસે આળ્યા, કાકીજી કલુવા કરાવોરે.
 ત્યાંથી અભિમુન્ય તોગજી આળ્યા, સાસુજી પુખ્ત પ આયાંરે.
 ત્યાંથી અભિમુન્ય માહરામાં આળ્યા, મામાજી કન્યા પધરાવોરે,
 ત્યાંથી અભિમુન્ય ચોરીમાં આળ્યા, મામાજી દો કન્યાદાનરે.
 પેહેલુને મંગળ હરતુ ને કરતુ, દાદાજી દો કન્યાદાનરે.
 દાદાએ આલ્યા ધોડીલાંતા દાન.
 ખીનુને મંગળ ચોરીમાં વરત્યું, વીરાજી દો કન્યાદાનરે.
 માતાએ આલ્યા ગાયડીઓના દાન,
 ત્રીજુને મંગળ ચોરીમાં વરત્યુ. વીરાજી દો કન્યાદાનરે.
 વીરાજીએ આલ્યા વેલડીંગાના દાન.
 ચોથુને મંગળ ચોરીમાં વરત્યું, બાભીજી દો કન્યાદાનરે,
 બાભીએ આલ્યા જોટડીઓનાં દાન,
 ત્યાંથી અભિમુન્ય પરશાને ઉઠ્યા માતાને પાએ લાગ્યારે,
 પોતાની માએ આશીસરે આલી,
 ધણું જીવો દીકરા ધણે આવરદા, આતરા તારી નાગરે.
 જોજો અભિમુન્ય તારીરે ગોરી; ગોરીછે ગુણવંતીરે.
 હમારા તે કુળમાં એવીરે રીતા; વર કન્યા ન હોયરે.
 પેહેલે પહેરના શમણારે લાગ્યાં.
 આરે શમણાંમાં કેરા કાંકણ નાંધ,
 એરે શમણા દીકરી આળપપાળ, તારાં શમણાં પડે મુકે લાકડેરે.
 બીજેલા પહેરના શમણારે લાગ્યાં,
 આરે શમણામાં કારાં ધરચોળાં પેહેર્યા.

એરે શમણાં દીકરી આળખંપાળ, શમણાં પડો રાંક રેડીયેર;
ત્રીજેલા પહેરનાં શમણારે લાગ્યા.

આરે શમણામાં રાયકો આણિરે આવે,
એરે શમણા દીકરી આળખંપાળ, શમણુ પડો સમુદ્રપેટ મારે.
ચોથેલા પહેરનાં શમણારે લાગ્યા,
બાગુડો અમેમુન્ય જુથે ચડેઝ આંતરાને આણિ આબ્યારે.
આંતરાના બપતી બિચી હવેલી.

સોના કચોલાં ને રેપાના હોરા, આંતરા માથેનાં મથેરે,
હીરડી ત્રીડી સાંઢે રતનો રખારી, વેગ આવતો દોઢારે.
મારીરે માં તમે પોઢેલાં જાગે, મા મારા આણિનાં આબ્યારે.
ધણુરે છવો દીકરી એ શું બોલ્યા,

બાગુએથી રહી રાણી આંતરાએ પુછ્યું.

ક્યાંથી આવ્યા ત્રીરા ક્યાં તમે જાણો.

બાગુડો અમેમુન્ય જુથે ચડેઝ, આંતરાને આણિ આબ્યારે.

બાગુએથી આંતરાએ પડતારે મુક્યાં, ના રહી સુધને શાનરે.

આંતરાને દાદે સોનીડા જગાડ્યા. વાળીઓ કાઢ અજ સાગીરે.

સારી સારી કાઢે નંદાએલી નીસરે;

દાદે સોનીડાને મારવા લીધો,

ઓ મારા દાદા શીદને મારેછો, આંતરાના કરમનો વાંકરે;

આંતરાને દાદે દાશીડા જગાડ્યા, ચુદડી કાઢે અજ સાગીરે.

સારી સારી કાઢે ને નુકશાન નીસરે;

દાદે ડોશીડાને મારવા લીધો,

ઓ મારા દાદા શીદને મારેછો, આંતરાના કરમનો વાંકરે,

આંતરાને દાદે મરડીયા જગાડ્યા, ચુડીલા કાઢે અજ સાગીરે;

સારા સારા કાઢે નંદાયલા નીસરે,
 દાદે મરડીઆને મારવા લીધો.
 આ મારા દાદા શીદને મારેછો, આતરાના કરમનો વાંકરે.
 આતરાને દાદે માળીડા જગાડ્યા,
 ગજરા કાઢે મોઘા મુલતારે;
 ખીલેલા કાઢે ને કરમાએલા નીસરે,
 દાદે માળીડાને મારવાને લીધો.
 આ મારા દાદા શીદને મારેછો, આતરાના કરમનો વાંકરે;
 આતરાને દાદે મામીડા જગાડ્યા;
 માજડીઆને કાઢે માધાં મુલતારે.
 રાતી રાતી કાઢેને કાળી કાળી નીસરે,
 દાદે મામીડાને મારવા લીધો,
 આ મારા દાદા શીદને મારેછો, આતરાના કરમનો વાંકરે;
 આતરાને દાદે શરદંયા જગાડ્યા, સાડ સાડ કકુ કાઢેરે,
 કકુ કાઢેને કાજળ નીસરે,
 દાદે સરદયને મારવા લીધો,
 આ મારા દાદા શીદને મારેછો આતરાના કરમનો વાંકરે.
 કાઢે સાસરવાથે આતરા વળાવ્યાં, રાયકો તેડીને જાયરે.

વળામણાં.

કે મને મારીને રથડા ખેડરે,	ખાખા રાજરે;
કે મને યુધે તે સાથે તેડરે,	ખાખા રાજરે;
કે મને યુધે જોયાના રસ કોડરે,	ખાખા રાજરે;
કે આપણે સરખા સરખી જોડરે,	ખાખા રાજરે;

કે બાવ હું ધાંડે હથી આરે,	બાળા રાજરે;
કે કરે કોરવનો સંહારે;	બાળા રાજરે;
કે છોડી યુધ વજો બેરે;	બાળા રાજરે;
કે તમને આપુ મારા બાવનું રાજરે,	બાળા રાજરે;
કે નારી કેય સમુજા કાઢે,	બાળા રાજરે;
કે રથ ઉપર દેહ પછાડે;	બાળા રાજરે;
કે રથ હાંમિતો રામજીની આંણરે,	બાળા રાજરે;
કે રથ ખેડોતો કાડુ મારા પ્રાણરે,	બાળા રાજરે;
કે મારા જમડામાં રથડા રોડવારે,	બાળા રાજરે;
કે મારા સસરા જાણાં બોલ્યારે,	બાળા રાજરે;
કે વહુ આવતડી બમરાણીરે,	બાળા રાજરે;
કે મિત્રા નથી દીઠી પમની પાનારે,	આતરા રાણીરે;
કે તારૂં રૂપ દેખી જુવે ન મડતરે,	આતરા રાણીરે;
કે મિત્રા નથી દીઠી નાકની દાંડીરે,	આતરા રાણીરે;
કે મામા કસ્ટનો જાળે પહાંસરે,	આતરા રાણીરે;
કે મને પાટા બાંધીને પરણાવ્યોરે,	આતરા રાણીરે;
કે મને સમરથ સાસરી દેખાડે,	બાળા રાજરે;
કે મને સાસરી જોયાનો રસ કોડરે,	બાળા રાજરે;
કે મારા કાંઠાજી દોરા છોડાવરે,	બાળા રાજરે;
કે મને મમરથ સસરા દેખાડે,	બાળા રાજરે;
કે મને ધુંધટ તાણ્યાના રસ કોડરે,	બાળા રાજરે;
કે મને દીવર દીવરો દેખાડે,	બાળા રાજરે;
કે મને રૂાળી રમ્યાના રસ કોડરે,	બાળા રાજરે;
કે મને નાનીચી નણ્ણી દેખાડે,	બાળા રાજરે;
કે મને ઢોંમલે રમ્યાના રસ કોડરે,	બાળા રાજરે;

કે મને સમરથ સાનુડી દેખાડરે,	બાળા રાજારે;
કે મને પાથિ પડ્યાના રસ કોડરે,	બાળા રાજારે;
કે મને જોડની જોડાણી દેખાડરે,	બાળા રાજારે;
કે મને જોડે હીંડ્યાના રસ કોડરે,	બાળા રાજારે;
કે મને વાકુલી દેરાણી દેખાડરે,	બાળા રાજારે;
કે મને વાઘ લીધાના રસ કોડરે,	બાળા રાજારે;
કે મારૂં માથુ વાહીને દડો ખેલરે,	બાળા રાજારે;
કે તારી કુંડની કટાર મને આલરે,	બાળા રાજારે;
કે મારી જમણી કુખ ધરો સુરરે,	બાળા રાજારે;
કે તારી જમણી કુખના ધરેસરે,	આતરા રાણીરે;
કે તારી કુખે મોતીગર દીકરોરે,	આતરા રાણીરે;
કે સરી દેશે રામનું નામરે,	આતરા રાણીરે;
કે સરી રાખશે બાપનું નામરે,	આતરા રાણીરે;
કે તેથી સરથે તમારૂં કામરે,	આતરા રાણીરે;
કે તારી ઢાલડીના આંકે મને રાખરે,	બાળા રાજારે;
કે તાર! આવતાં ઝીલેશ બાણરે,	બાળા રાજારે;
કે ઝાલી ઝાલી ઘોડજીયાની વાગરે,	બાળા રાજારે;
કે મેલો મેલો ઘોડજીયાની વાગરે,	આતરા રાણીરે;
કે મારા ચડ્યા થા બાઈબંધ દેખરે,	આતરા રાણીરે;
કે મને ધાવતાં બાળ વછોડ્યાંરે,	બાળા રાજારે;
કે મને તેના પ્રાશ્વિત લાગ્યાંરે,	બાળા રાજારે;
કે મને ધાવતાં ધેન વછોડ્યાંરે,	બાળા રાજારે;
કે મને તેનાં પ્રાશ્વિત લાગ્યાંરે,	બાળા રાજારે;
કે મને જાણે છાણું બાપુરે,	બાળા રાજારે;
કે મને તેનાં પ્રાશ્વિત લાગ્યાંરે,	બાળા રાજારે;

(૬૬)

કે મેતો દીવે દીવો કાઢોરે,	બાળા રાગરે;
કે મને તેનાં પ્રાશ્વીત લાયારે,	બાળા રાગરે;
કે હુંતો પથરે પાનીઆ ધોતારે,	બાળા રાગરે;
કે મને તેનાં પ્રાશ્વીત લાગીયારે,	બાળા રાગરે;
કે મેતો વેતી નીકે દીવો પાગરે,	બાળા રાગરે;
કે મને તેનાં પ્રાશ્વીત લામયારે,	બાળા રાગરે;

સાખીયો.

આપા રહેા વ્રજરાજ, વારૂં વાલમ તમને;
 રાજેની આપણુ ખેની યાય, માટે જાવોની હમને, ૧૬.
 સમે સમે રથ આખીયે, હો સમજુ મહારાજ;
 અણ વિચારથી ચાલીએ, એમા નટવર નવ રહે જાજ. વા. ૧
 પામાએ વરણાગીઆ, શુ કરે અખળા નાર;
 સાસરીયા કોરે ગણુ એથી નથી નીસરાતુ ખહાર વારૂં ૨
 છાકરવાદી નવ કાળએ, વીચારીએ મન માંલ;
 રાડ તમે રથીયા તમે, હવડે આવી ચડશે કોઇ યાંહ. વા. ૩
 પ્રાંત રીત રીખ્યા નથી, ચારી જાણે ગાય;
 ચતુર નભાયો નેહને, એતો કહણુ ધણિરી વીદાય. વારૂં ૪
 હરી જટના હરી લો વચન, હું સમજુ મધ સહુ પેરે;
 સમી સંધ્યાએ આવજો, મારી સર્ધવર કુરે ધર. વારૂં ૫
 મળીએ મોહન મધુપુર, સર્ધવર કર્ય કામણ મુજને;
 મુને જરયા ન દીધુ નીર, શી કહું વાત આજની તુંજને. ૧૬.
 રૂપ રસીક ધણુ છેજનું ચંચળ નેન રસાજ;
 સીત માડ ચતુરાઇ યકી, આવી એમાંતી કીનીઆજ. સર્ધ ૬
 મરકતું કરી પુછીશ, શું છે તમારું નામ;

કાલે મળજો માનવી, મારે તમ સંગાયે છે ઠામ. સપ્. ૨
 ફરી હસવું મયા વન બાણી, વાંચતડીએ હાથ;
 બાકુળ બની બનમાં ફરે, એમને મળવા યાદે નીરાશ. સપ્. ૩
 શું તેને બધું આજમે માટે મને દેખાડ;
 નીકર જીવ મારો જશે તારે જીવાડવી હોય તે જીવાડ. સપ્.
 ફરીમરનો ફરી વધી રહેલ, ઉડે ફેરે બરખેર;
 મોવોંજી ઠગી ગયો, એના સરખેનહી કો ચતુર. સપ્. ૪
 સાખીયા.

આસી રંગ રંગીલી સેજ મારા સ્વામીજી નીંદાકરો નીંદાકરો,
 માંડે જોખન બાજે વેશ મારા સ્વામીજી નીંદાકરો નીંદાકરો,
 મારા છુટા છે શીરના કુચ મારા સ્વામીજી,
 તમો દયા લાયકો જનતોશ મારા સ્વામીજી. ૮૩
 પ્રીતમ તારી પ્રીતડી જેસો ટંકલખાર,
 વાદળ ઝમ્કડે વીજળી જેવી રણ ઝમ્કડે તલવાર. માસ ૧
 મજનન એસો કીજીએ જ્યાંએ ગુણ બનીશ,
 ભીડ પડે બાંમે નહીં દેવેજ અપનો સીધ. ૨
 સજન ગુજમાં ગુણ ધણા, અવગુણ નહીં લગાર;
 તે કારણ ગુ સાંબળે, મને દહાડમાં દસવાર, મારા ૩
 રનેહી રનેહ સતામીને સુખ હથી લે સાર,
 વાહાલાં વેગી જ્યાં યયાં હવે માલ તો ફાણ કરનાર; મા. ૪
 સુખ સાટે સોખત કરી, નીવડી કુખ દેનાર;
 કાંઈ પશુ બેઠોયે જ્યમ સાધન જીવ હરનાર. મા, ૫
 તમા મએ મારૂં ગયું આ તનડગુ બાત;
 જાણુ આધી શું કહું રનેહી વણુ સમયાન, મા, ૬
 આંતરે આંતરન એકનું મરમરે કરું નીત્ય;

બાળા છેક મચેરડા થઈએ નહીં ત્યાં પ્રિય; મારા ૭

રેણ વરસની સુંદરી પીયું ગયા પરેશ;

તે અખળા સંતાપે ધણુ જેનું જીવન બાજેવેશ; મા ૮

સજન તેરે કારણે શુભો સખ શરીર,

પાપી નેન શુભ નહીં તેમાં જરબર આવે નીર; મા ૯

પાંખી હતો ઉઠ અણું હડી ન રાખુ ખીર;

જીવજીવ સજન સાંબરે તીવરજી વગે તીર. મારા ૧૦

સજન તુમ મત જલ્હીયો, તુમ ખીજરે આપ ચેત,

દાને જનકી બાકડી તેતો સીલમતહે દીન રેત; મારા ૧૧

હવે તમારા જીવનાં દરમનની રાખુ આશ;

મારે મળવા આવજો દીલમાં રાખી ઉલાસ; મારા ૧૨

તારી મારી પ્રીતતે તું જાણે કે હું,

અવર અમરયાં એ થકી કરેશ કે થકુ સું; મારા ૧૩

બારે મારા મનની મનમાં સમજ રહું,

જાંવ કુશાની કુપમાં જેમ સમાવજે સહુ; મારા ૧૪

હેતું મુખી પ્રીતમ આશીશ દીધું આશીશન,

આનંદ રસ ત્યાં ઉજળો પેટમાં જે કે પત્રમ; મારા ૧૫

બાળા ચરીત્રનો મરબો.

જાંચુ મલુપતીને પાપ, મરબો માવાનું મત પરે;

સમરે સારદાજી માપ, વાણી વીખ્યુની ઉચરે.

વાસુદેવ વણી નાર, જેનું નામ છે દેવકાર;

કુપ વાંચી મારાર, આજ અખા શેષા થકાર.

જેનો ચીરો છે કંસ, મરુરાં પૂરીનો રાજામાર;

કાહાડર બમનીનોવંચ, મરુપ મનમાં ન લાજમાર.

એણે મારવા ખટખાળ હમણે હીસાપી નવ કરાર;

સમે આવી પોત્થો કાળ, ઘંટ પાપે પુરો બરયોરે.
 કેવડી બન્ને બગવાન, સુધ લેજી વઈકુંડ ધણીરે;
 ચીનતી સુણજી એ કાન, અમને આશા ને તમતણીરે.
 જુવો વીઆધાર, દીન જાણી દયા કરીરે;
 ધરયો અપ્રમા અવના, પુર પ્રગટયા ત્યાં શ્રી હરીરે.
 જાણે કાઠી ઉગ્યા સુરય, એવું તેજ ત્રીકમ તણીરે;
 તેને લાગીને પાપ, દયાન ધરીએ પરીશ્રલનુરે.
 એમ એ દયા વાસુદેવ, રમે વાત તેતો જાણીશરે.
 ક્રૂર થઈને તતખેવ, કંસ નિસ્ચરે તે મારશેરે;
 લેઈ ચાલ્યા માહારાજ, વેગે આપ્યા ગોકુળ ગામમાંરે;
 ત્યાંતો મલ્યા માહારાજ, વીજળી લીધાંછે સાયમાંરે.
 જુમનાંજીએ દીધો માગ, શેષતાગે છાયા કરીરે;
 મેલ્યા હતા રખવાળ, શેષક સરવે આયુધ ધરીરે;
 તે સર્ગ પામીયુ નીદ્રાય, વાણે વાત જાણુ પડીરે;
 બાળ પ્રગટયું ધરમાંય કંસ આજ્યો ધોડે ચડીરે,
 કહ્યું દેખાડેને બાળ, મન મારવા નિશ્ચે કરયુરે;
 જાણે મેલું તતકાળ, જેવું મારવાનું મન ધરયુરે.
 વીજળી ઉડી આકાશ, ધીરધીર તેણે ધણીરે;
 પાણી ભેલી પ્રકાશ તારો વેગે ગોકુળ બાણરે.
 આમો ધવો કંસરાય, વીણે મોઢે તે જોઈ રહ્યોરે;
 પછી વીચારયું મન માંય, કોક કતરડું પેદા થયારે.
 દેવકીજીને વાસુદેવ, કાળપ્રહમાં તે નાંખીયારે;
 પાપી ચાલ્યો તતખેવ, ધોડે પાપર માંડીયારે.
 માતા જણાવેને ત્યાં, નવ નવા રમ થાયછેરે;
 તરુઆ તોરણુ બધાય, માનની મંગળ ગાયછેરે.

કહેછે નંદજી તાત, મારા ભાગ્યના ઉદે થયારે;
 હરખે આવે આંસુપાત, પ્રમુજીએ કીધી છારે.
 દુધડે વરસ્યાછે મેધ, સાકર કેરા કરા પડ્યારે;
 આગના ચાનદના આધ, કંકુ કેરા પડા પળ્યારે.
 પુત્ર પામી સજ્જત, વાળ વાળે વીવીધનારે;
 ધન્ય નંદજી તાત, ભામણાં લેઉ એ માતનારે.
 આઘા આછાણને ભાટ, પુન્યદાન કીધા ધણારે;
 ગોકુળ થયુછે ગેધાટ, આંખામાને દો વધામણારે.
 જ્ઞાતીએ ભરાવી છે થાળ, ગાગરખેડીઆં ચડાવીયારે;
 માને મહિમા અકળ, પુલ્લ વીધવીધ લાવોયારે.
 પુત્ર લીધોછે ઉત્સંગ, માને ચરણે નમાવીયારે;
 માજી થયાં છે પ્રસન્ન, આળે ખેસાડી રમાડીઓરે;
 યથે પ્રથવીનો ભુષ, પ્રજા સધળી તે પાળશેરે,
 કોઇ કારણુ એ રૂંપ, શોક મરવેના રાળશેરે.
 સંગે સધળી ધ્રોવનાર, મીઠાં જોલે મુકંદજીરે;
 ખિટાણુ કરેછે અપાર, જેને નિરખેછે નંદજીરે
 બાળચરીત્ર અપાર, એક જીવ્યાએ શુ કહુરે,
 પાંમર પામે નહી પાર, અકલ ગત્ય એની નવ લહુરે.
 પેરવાં પીતાંબર સાર, કરચડી મુંદર લાકડીરે;
 ગળે યુગ્યાનો હાર, પારે ચડવાને પાવડીરે.
 શીર નાખીછે યુગ્મ, આંધે નાખીછે કામળીરે.
 વાલો કરેછે કલોલ, કાન્તી દીશેછે શામળીરે.
 ગહઆરે જોવાળ, લીલા રચી વંદાવનમાંરે;
 વાણ વાપરશે રસાળ, પડશે રાધિકાના તનમાંરે.
 મહીનાં લેજીને દાણુ, રાજ રમતા રીજ્યા ધણુરે;

રાધકા કેરો તે પ્રાણ, વાસે મલે નહીં કાઢુરે.
 ગોપી-પામી આનંદ, વાળાછના વીહારમારે;
 અથો ગોકુળઅંદ, વાલો વરસ અગીવારમારે.
 નયણે અપળ અંકાર, સુંદર વદન છે શોભતુરે;
 કહેતા થાયે વિસ્તાર, વેદપુરાણમાં આપતુરે;
 પછી મારયો કંસરાખ, કેશ ગ્રહી પછાડીંગરે.
 યથો મધુરાંનો રાય, માત તાન ઢોડાવીયારે.
 આનંદ આજ્ઞવ થાય, સરવ સ તને તેડીયારે;
 કન નાવાને જાય, હાથી ઘેઠા રથ જોડીયારે.
 ખોલ્યા દેવકીજી માત, મેંતો માન્યાંજી નોતડારે;
 એવે આવી નવરાત, રૂથી ગોરને તેડાવતારે.
 આંખા તેડ્યાંજી પેર, જેથી પહોંચે મનની રજારે;
 પુળ કીધી બહુ પેર, પાયે લાગ્યા લગી લજારે.
 મોઠા કીધાંજી હોમ, પાઠ વાંચ્યાંજી આંખા માતનારે;
 પારણનીંજી નામ, આમ વીર્વીધ જાતનારે.
 ખતી સુંદર શોભામ્ય, ગરબો ગાયે અરવે સુદરીરે;
 શોકજી વચ્ચ અપાય, જેવા બેઠા ત્યાં થી હરીરે.
 ખોલ્યા દેવકીના કેડ, નુન્ય વાત કશી નથીરે;
 ઉમો કરેજી કરજેડી, હાસ હસપત વાનતીરે.
 કોડ પુરમાં વનમાળી, ફૂલ ટાળ્યાં ફરથીરે;
 મીરા કેરો ત્રાસ ટાળી, સુખો મોકલ્યો હેતુરથીરે.
 ધરબો મોજે સુલે માય, પુને પ્રપુછની પાવડીરે;
 રીત ત્રીબુવનનો રથ; આશા પુરે આંખામાડીરે.

(૧૦૫)

સાખી.

પ્રભુ તમે તે બોવન તળીયાં, પ્રભુ તમે તળગો સંસાર;
 પ્રભુ તમેએ વનમાં તેડીયાં, પ્રભુ તમે કરોછો તુચ્છકાર;
 શી નંદના નંદલાલા નંદલાલા, ૨

તારી હેલઈ જોઈ હતો જાકારે શી નંદના;

મને વહાલું નથી તમે પાખારે, શી નંદના ૧

હમે સોપીને કુળ કરી જાગરે, શી નંદના

પ્રભુ આપ્યાં તમારે કનરે, શી નંદના. ૨

મને આલો આનંદરસ ઢાગરે શી નંદના,

હમે થરાણ આપ્યા કીહારીરે શી નંદના,

એ મારલી સુણીને બાહારીરે. શી નંદના. ૪

સાખી.

વચન સુધી વિરજ નારનાં, યજ્ઞયજ્ઞ રમીયા રાસ,

રમજીવ વાગે ધુધરી, વિરજ સુદરીની પુરી વાસે આશરે;

શી ગીરીવરધારી ગીરધારી

૩

વર્ગીજ સુદરીની સંમે વાસો ડોસરે શી ગીરી,

મુખે જોજો તે ચપ્પે બોસરે, શી ગીરી. ૧

મુખે માય ને લેછે તાજીરે, શી ગીરી.

એક એકની વચે હાથ ખાલીરે, શી ગીરી. ૨

કોમળી થીડી તે વેણા ગુથેરે શી ગીરી,

કેઈ સખીનો અધર રસ છુટરે, શી ગીરી. ૩

ત્યાંતો જીવનનાંજ વહેછે ગંભીરે શી ગીરી;

જીવે તેનું મન યામે સ્થીરે; શી ગીરી ૪

સહું દેવતા ત્યાં જોવાને આવેરે શી ગીરી,

લે તો પુરુષ યજ્ઞ વધાવેરે, શી ગીરી. ૫

ત્યાંતો અદ્ર રહ્યો છે કરેજોડી શી ગીરી.

શું વરણવું બુધિ થોડીરે,

શી ગીરી; ૬

પ્રભુ મુખે મારણી ધરીછેરે શી ગીરી,

ખટ મહીનાની રજની કરીછેરે,

શી ગીરી: ૭

સહુ રાસ રમીને આન્યાં ધરેરે શી ગીરી,

તેની કોમલ ન જાણી પેરેરે.

શી ગીરી ૮

ધન્ય ધન્ય આ વરીજની ભામીરે શી ગીરી.

જુવે તેજુ તો મન રહે લોભીરે.

શી ગીરી ૯

ધન્ય ધન્ય આ વરિજની નારીરે શી ગીરી,

રાસ કીડા કરે શ્રી મારારી,

શી ગીરી ૧૦

જે ગાય શીખે આ રાસરે શી ગીરી,

તેહની શ્રી કળવ પુરે આશરે.

શી ગીરી ૧૧

શ્રી કળવતા દસ અવતારનો ગરબો;

મારા કળવજીરે લોલ કળવજીતે કંઠ કેર જુમણરે લોલ;

હરી હમ્યા કેરો હાર મારા વાલારે કળવજી વગાડે રૂડી વાંસ
જીરે લોલ, - ૨૬

મારા કળવજીરે લોલ પેહેલેને રૂપે કાંનજીરે લેલ,

ધરયો મરજ તણો અવતાર મારા વાલારે, મરજે સમુદ્રગોળાચરેલો

મારયો સંજાતેસુર દહન મારા વાલારે.

કળવજી. ૧

મારા કળવજીરે લોલ ખીજેતે રૂપે કાંનજીરે લોલ,

ધરયો મરજ તણો અવતાર મારા વાલારે,

કરજે સમુદ્ર મથન કરયોરે લોલ મરનો રવઈંદા મારા વાલારે.

મમુદ્રની ગોળી કરીરે લોલ ધુમે તે ગોળીનો નાથ મારા વાલારે;

શ્રેયના ગતાં નેત્રાં કરયારે લોલ કહાડયાં તે ચંડી રતન મારા વા-

લારે. કળવજી.

(૧૦૭)

મારા ક્રસણુજીરે લોલ, ત્રીજીને રૂપે કાંતજીરે લોલ,
ધરણો વસાઈ તણો અવતાર મારા વાલારે
પ્રથવી તે દા'ડ ઉપર ધરીરે લોલ, બેઠા તે અંધ પતાળ મારા
વાલારે ક્રસણુજી ૩

મારા ક્રસણુજીરે લોલ; ચાથેને રૂપે કાંતજીરે લોલ
ધરણો નરસિંહ તણો અવતાર, મારા વાલારે,
સ્થંભ કોટીને પ્રગટ થવારે લોલ મારણ હીરણ તે કર્પ દર્ધત
મારા વાલારે, ઉગારણો પ્રેલેલાદ બકતનેરે લોલ,
હેવા ભગત વછળ ડો નાથ મારા વાલારે. ક્રસણુજી હરી ૪
મારા ક્રસણુજીરે લોલ પાંચમેને રૂપે કાંતજીરે લોલ;
ધરણો વામણ તણો અવતાર મારા વાલારે, ત્રણ ડગલાં પ્રથવી
ભરીરે લોલ, બળી આંધો પાતળ મારા વાલારે.

ક્રસણુજી. હરી ૫

મારા ક્રસણુજીરે લોલ છઠેને રૂપે કાંતજીરે લોલ;
ધરણો કુરશુરામનો અવતાર મારા વાલારે, કુરશી તે લીંબી હાથ-
માંરે લોલ, હેલાં કાત્રીચીનાં શીથ મારા વાલારે, જનુનાં હાથે
હણીરે લોલ, વાલ્યાં પીતાનાં ઘેર મારા વાલારે,

ક્રસણુજી. હરી. ૬

મારા ક્રસણુજીરે લોલ સાતમેને રૂપે કાંતજીરે લોલ,
ધરણો રામચંદ્રનો અવતાર મારા વાલારે, સીતા લઈ વન ની-
સરયારે લોલ; શેતુ બાંધ્યોછે પહાણ મારા વાલારે, રણમાંતે
રાવાણ રાણીયારે લોલ, આખ્યાં પીલીશણ રાજ મારા વાલારે.

ક્રસણુજી. હરી. ૭

મારા ક્રસણુજીરે લોલ આઠમેને રૂપે કાંતજીરે લોલ, ધરણો ક્રસણ
તણો અવતાર મારા વાલારે, મધુરામાં હરી પ્રગટીયારે લોલ, ગો

કુળ પ્રાપ્ત છે વાસ મારા વાહારે, મારદા તે મામા કુસનેરે લોભ
ગોપી લગનમાં લાડ મારા વાહારે, માલ પીતા કોડાવીનારે લોભ
આપ્યું ઉશ્ચેતને રાજ મારા વાહારે. કર્મગુણે હરી, ૮

મારા કર્મગુણે લોભ નવખને રૂપે કાનગુણે લોભ, ધરયા ખુબ ત
હિં અવતારે મારા વાહારે, જામ માળા કરમાં ધરારે લોભ, લી
ધું તે મુંડીવરત મારા વાહારે. કર્મગુણ હરી ૯

મારા કર્મગુણે લોભ દસખને રૂપે કાનગુણે લોભ, ધરયા કલકા
અવતાર, મારા વાહારે, ત્રાંસ પમલે પેડો હોડે રે લોભ; પ્રયત્ની
મે રસાતાળ મારા વાહારે. કર્મગુણ ૧૦

મારા કર્મગુણે લોભ, ગામ થીજને સાંભજેરે લોભ, પામે તે વ
ધકુંડ વાસ મારા વાહારે. મહેતા તે નરસંઘ વીનવરે લોભ રાખી
અરણ્ય કમળની પામ મારા વાહારે. કર્મગુણ,

જઈરામાં અવાતા ગીતનો સંમહ.

અલેશ બેસાડતી વખત આવણું ગીત ૧ શુ.

અલેશ દુદાળા, ને અલેશ પુલ્લખા,

અલેશની કોટ પુત્ર માળે મારા અલેશ દુદાળા.

કીચ ભાઈએ ગોરીને પ્રાકલ્યારે.

જાએ મેઝી અલેશ વધાવા વાજાંત્ર વાગીયારે.

કુતમ ૬ ભાઈ ગોરીને પ્રાકલ્યારે,

જાએ મેઝી અલેશ વધાવા કાજ વાજાંત્ર વાગીયારે.

કુંડા ન જાણું એમના ઓરડારે,

ના જાણું એમના અલેશ વાજાંત્ર વાગીયારે.

સામાને ઓરડા ચીતારે.

કુમમંજા બેઠા અલેશ વાજાંત્ર વાગીયારે.

માંડવો બાંધતી વખતે જાવાનું ગીત ૨ જી.

મારે માંડવો જાગરે છાંયે ને નેત્રે આછાડીઆરે,
 મારે માંડવે કોળાના થાંભ આછા રંગે માંડવોરે;
 મારે માંડવે કોણ કોણ આલ્યું કોણ કોણ આવશેરે,
 હુંતો જોઉં મારા કીઆ બાંધતી વાટ જોને આવે રંગ રહેશેરે;
 મારે માંડવે મોતીલાલ આલ્યા હીરાલાલ આવશેરે.
 હુંતો જોઉં મારા માણેકલાલનીવાટ, જોને આવે રંગ રહેશેરે
 મારે માંડવે કંઈ વહુ આલ્યા કંઈ વહુ આવશેરે,
 હુંતો જોઉં મારી કંઈ વહુની વાટ, જોને આવે રંગ રહેશેરે;
 મારે માંડવે રતી વહું આલ્યાં જીવશેર વહુ આવશેરે.
 હુંતો જોઉં મારી ઇચ્છા વહુની વાટ, જોને આવે રંગ રહેશેરે
 ઇત્યાદિ.

ગીત ૩ જી.

જેઆ માંડવ જાગરે રચાવો મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 માંડવ ઉપર જાજા પથરાવો મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 જાજા ઉપર જાજાનીયા ઢાળવો મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 જાજા ઉપર જાજાઓ ઢાળવો મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 જાજા ઉપર પડવાળીના પાસા મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 રમશે રમશે રાજપીપજાના રાજા મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 સામાં રમશે નાનાબાઈ દેસાઈ મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 હાથો હાથો રાજપીપજાના રાજા મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 જીત્યા જીત્યા નાનાબાઈ દેસાઈ મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 જીત્યા ઉપર નોખતો વમગાવો મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે,
 હાથો ઉપર મધિમાં જુકાવો મેતો કોડે પગરણ માંડીઆરે.

(૧૧૦)

ગીત ૪ થું.

હું તમને પુકારે થ્ર કરત માંડવા સોળ રમવાયે,
 પેલુને માંડવે પુતળી, બીજો જીવવાને. છાડરે,
 તજને આદીત રણુણે, એથે રંનાદેના માંડપરે,
 પચમે પગરણુ માંડીયુ, છોકેના જગીઆછે જાગરે.
 સાતમ સાજન તેડીયુ, આઠમ અમનીના હોમરે,
 ને.મે તે નવમડ તેડીયું, દશમે દસરથ દેવરે;
 એકાદશી અપાસ આગંદ, બારસ રંગ્યાછે બારેરે,
 તેરથે તેડારે આકલાં, એદથે મજીક એળોરે,
 પુતમે વર કંન્યા પરણીયાં પડવેજાં કંન્યાના ઘનરે,
 પેલુને મંગળ વરતયુ. હજુએ છુ બાપની બેઠારે;
 બીજુને મંગળ વરતયું હજુએ છું કાકા બત્રીજીરે,
 ત્રીજુને મંગળ વરતીયું, હજુએ છું મામા બાણીજીરે.
 ચાચુને મંગળ વરતીયુ હજુએ છુ વીરાની બેઠેતરે,
 પાંચમુને મંગળ વરતીયુ ગણરે મહીયારી ગોતજરે,
 આલીછે બેટડી ઘાટડી, દીધાંછે કંન્યાનાં દાનરે.

પીડી એળતી વખત ગાવાનુ ગીત ૫ મું.

પીડી પીડી એળોરે પીતરાણી, પેત્રી પીડી ચડથેરે મારા જીવાવરને
 ઉતરતાને ચડથેરે પેલી છાડીને, પાકા તેલ ચડથેરે મારા જીવાવરને
 કાચાં તેલ ચડથેરે પેલી છાડીને પડતી કેરીખાથેરે મારા જીવાવરને.
 ગોટલાને ચુસથેરે, પેત્રી છાડીરે.

ઉકરડી નાંતરતી વખત ગાવાનુ ગીત ૬ હું

ઉકરડી નાંતરતાં પતમાળીર,
 જડીઆછે સોનનો ખુરો કે યુજરમાળીર,

(૧૧૧)

તેની ઘડવેશ ટાટડી વનમાળીરે,
શોવરાવેશ જમણે કાને કે યુગ્ગરમાળીરે,
ઉકરડી નાંતરતાં વનમાળીરે,
જાજડીઓછે સાદનો ખુટો કે યુગ્ગરમાળીરે,
તેનો ઘડવેશ દીવડો વનમાળીરે,
શોવરાવેશ જમણે હાથે કે યુગ્ગરમાળીરે.

ગીત ૭ મું.

શોરને કુંવા જળ બરથોરે, ઇંટેવજા સંગળ;
આથમણી ડગમગેરે,
હું તમને પછુ રતી વહરે, કેમરે કુનસ દબાઈ દુખગારે;
રાતે રમે રાણા સે.ગેરે, દહાડે દેવાઈઆની સાથ;
આથમણી ડગમગેરે.

ઉકરડી જમાડતી વખત ગાનાનુ ગીત ૮ મું

પાંચ વાનીનો સાડવો વનમાળીરે,
પી શોછે ઇંરછા વહને બાણે કે યુગ્ગરમાળીરે,
જમતાં મનસુખબાઈ સાંભરયા વનમાળીરે,
ઘાંદા છે કાંચળી માંચ કે યુગ્ગરમાળીરે,
બડી સખામાં પડી ગયો વનમાળીરે,
ગધેડી યજ છે કુલેડ કે યુગ્ગરમાળીરે.

વીઝો પાપડ કરતી વખતે ગાવાનુ ગીત ૯ મું.

છરે આજ મેતો અડદા પરવત નોતરયા,
અડદા તમે તો મારે પાપડ વાસુવા નેમ;
મારે સજન મળાવો ને મળો.
છરે આજ મેતો ચોળા પરવત નોતરયા,

(૧૧૨)

ચોળા તમે તો મારે વડીલો મુકવા ભોગ;
મારે સજન મેળાવો ભો મળ્યો,
છરે આજમેતો ધંદુવા પરવત નોતરવા,
ધંદુ તમે તો મારે કંસાર કરવા ભોગ,
મારે સજન મેળાવો ભો મળ્યો.
છરે આજમેતો મગ પરવત નોતરવા,
મગ તમે તો મારે પીડી કરવા ભોગ;
મારે સજન મેળાવો ભો મળ્યો.

વરધ લેવા જતાં આવતી ૧૦ મું.

સોનાનો ધંબ હીરે જડયોરે,
ધંબનુ નામ ના જાણુ વીવા ઘેર આપણેરે.
ધંબનુ નામ ઘાતીલાલ વીવા ઘેર આપણેરે.
ઠાશીવાણીયા નામ ઝવેરબાઈ વીવા ઘેર આપણેરે,
સોનાનો મજ હીરે જડયોરે,
ઠાશીવાણીયા નામ ન જાણુ વીવા ઘેર આપણેરે.
ભાંજી લેખણે લેખાં બખેરે,
લેખાવટીયા નામ ન જાણુ વીવા ઘેર આપણેરે.
લેખાવટીયા હીમતબાઈ નામ વીવા ઘેર આપણેરે,
સાગા માંચીએ બેઠા પુલ કરે,
પુનવંતા નામ ન જાણુ વીવા ઘેર આપણેરે.
પુનવંતા નવલખાઈ નામ વીવા ઘેર આપણેરે,
ઘોરડામાં બખમી વાસો વચેરે,
બખમીનું નામ ન જાણુ વીવા ઘેર આપણેરે.
બખમીનું નામ મસી વહુ વીવા ઘેર આપણેરે,

ખમિને કાચળી સોઈ બલારે,
 નાણાંવરીયા નામ ન જાણું વીવા ધેર આપણેરે,
 નાણાંવરીયા માણિકલાલ નામ વીવા ધેર આપણેરે,
 હાથમાં પાટીઆ સોઈ બલારે,
 નીચાળીયા નામ ન જાણું વીવા ધેર આપણેરે,
 નીચાળીના ભીખામાધ નામ વીવા ધેર આપણેરે,
 લાંબી પરસાળે બાળક રમરે,
 બાળકનું નામ ન જાણું વીવા ધેર આપણેરે,
 બાળકનું સુરજ બેન નામ વીવા ધેર આપણેરે,
 અતાંબાના બેડે પાણી બરેરે,
 પાણીયારી નામ ન જાણું વીવા ધેર આપણેરે,
 પાણીયારી પરસત વહુનું નામ વીવા ધેર આપણેરે.

વરધ લેઈને આવે ત્યારે ગાવાનું ગીત ૧૧ મું.

માએ પઠડા ને કેશરીઆ વાધા,
 કાને સોનાની લોજારે, કોઈ વરધ વધાવો,
 એટલે રણછોડરાય શીમાડે આવ્યા,
 શીમાડે છત્ર ઢળાવોરે, કોઈ વરધ વધાવો.
 એટલે રણછોડરાય બાગોળે આવ્યા,
 બાગોળે બિરથા વગડાવોરે કોઈ વરધ વધાવો;
 એટલે રણછોડરાય અહિંડે આવ્યા,
 અહિંડે અમર ઢળાવોરે, કોઈ વરધ વધાવો;
 એટલે રણછોડરાય જનનીયાસે આવ્યા,
 કુલબો ગાળીને હાથરે કોઈ વરધ વધાવો.
 એટલે રણછોડરાય ખડકીએ આવ્યા,
 ખડકીના ખખડપાંડે કમાડે કોઈ વરધ વધાવો,

(૧૧૪)

ઐઠલે રણછોડરાય તોરણે આળ્યા,

પાંકણાં સામુને હાથરે કાઠ વરધ વધાવો.

ઐઠલે રણછોડરાય માયરામાં આળ્યા,

મામાજી કન્યા પધરાવોરે કાઠ વરધ વધાવો.

ગીત ૧૨ મું.

ગોતરડાં ઉતારોરે ગોરજી, વહુ માગેછે સવઈઆ ગોરજી,

વહુનો બાપ બવઈઆ ગોરજી, વહુ માગેછે શેકડો ગોરજી.

વહુનો બાપ બોકડો ગોરજી, વહુ માગેછે બાજરી ગોરજી.

જહુંનો બાપ વાધરી ગોરજી, વહુ માગેછે બદામ ગોરજી.

વહુનો બાપ હળમ ગોરજી, વહુ માગેછે આરશી ગોરજી.

વહુનો બાપ પારશી ગોરજી, ઈતીયાદી.

મહુ સાંતક વખત ગાવાનું ગીત ૧૩ મું.

જીરે સાંભી તેડેરે સાંઢો ચરે,

માડી જાયા માંડવડે આવ હુંરે સંતોશજી બેનડી.

વીરા હુંતો કશું નથી માગતી, મારી કોટ પ્રમાણે લાવ તુસીએ;

મારે તન મનીએ રતન જડાવ હુંરે સંતોશજી બેનડી.

જીરે સાંભી તેડેરે સાંઢો ચરે,

માડી જાયા માંડવડે આવ હુંરે સંતોશજી બેનડી.

વીરા હુંતો કશું નથી માગતી મારા પગ પ્રમાણે લાવ સાંકળાં;

મારી કાંખીએ રતન જડાવ હુંરે સંતોશજી બેનડી;

વીરા હુંતો કશું નથી માગતી મારા હાથ પ્રમાણે લાવ મુડીલા;

મારી ઝુજરીએ રતન જડાવ હુંરે સંતોશજી બેનડી.

વીરા હુંતો કશું નથી માગતી મારા કાન પ્રમાણે લાવ અંગોદી;

મારી પાંદડીએ રતન જડાવ હુંરે સંતોશજી બેનડી. ઈતીયાદી.

ગીત ૧૪ મું.

(૧૧૫)

ગ્રહ માંડી વૈજા ગોરી ચીસાવી બેઠા; સસરા મનાવેતા મનાઉ;
આ ભાડણી આઠાં ધુંધટ વહુને વાલેરાં લાગે.
કેતા વહુવાર તમને તુશીએ બડાવું, તનમનીએ રતન જડાવું
એ ભાડણી આઠાં ધુંધટ વહુને વાલેરાં લાગે. ઈત્યાદી.

વર ઉઘલતી વખત ગાવાનું ગીત ૧૫ મું.

ભાડણી તે પાન આવે ને રસ ઢોળે,
ભાડણી તે વળી વળી પાછુ જીવે;
જાણે મારા ખાપ સાથે આવે;
જાણે મારા સસરાનો રંગ રાખે,
ભાડણી તે પાન આવેને રસ ઢોળે,
ભાડણી તે વળી વળી પાછુ જીવે;
જાણે મારો માડી સાથે આવે,
જાણે મારી સાતુનો રંગ રાખે;
ભાડણી તે પાન આવેને રસ ઢોળે.
ભાડણી તે વળી વળી પાછુ જીવે;
જાણે મારા વીરા માથે આવે;
જાણે મારા સાળાનો રંગ રાખે. ઈત્યાદી
ગીત ૧૬ મું.

જોડી તારા મુખડે રતન જડયારે ખાઈ,
રતન જડયારે નંદલાલ શેરો અજબ બનીરે ખાઈ,
વર ખાપા તે વર ખાપા કોણ સરાય કહેવાયરે ખાઈ.
જાન સુઢાળી આગળ જાય સેરો અજબ બનીરે ખાઈ,
વરખાપા તે વરખાપા આત્મારેમ કહેવાયરે ખાઈ.
જાન સુઢાળી આગળ જાય શેરો અજબ બનીરે ખાઈ.

જોડી તરે મુખડે રત્ન જડ્યારે બાઈ.

રત્ન જડ્યારે નંદલલ શેરયો અજબ બનીરે બાઈ,

વરમાડી તે વરમાડી કેઈ બાઈ કહેવાયરે બાઈ,

જન મુઠાળી આગળ જય શેરયો અજબ બનીરે બાઈ.

વરમાડી તે વરમાડી જીવકોર બાઈ કહેવાયરે બાઈ,

જન મુઠાળી આગળ જય શેરયો અજબ બનીરે બાઈ.
ઈત્યાદી.

ગીત ૧૭ મુ.

સલ્તનતની વાડીમાં ઉતરયા વરરાજ,

નીશનો લેઈ ઘેડે ચડીયા વરરાજ નોખતો વાજે,

ક્રોયા બાઈ તમારા બાપા વરરાજ.

આતમારામ બાઈ તમારા બાપા વરરાજ.

સલ્તનતની વાડીમાં ઉતરયા વરરાજ,

નીશનો લેઈ ઘેડે ચડીયા વરરાજ નોખતો વાજે.

કેઈ બાઈ તમારી માડી વરરાજ,

જીવકોર બાઈ તમારી માડી વરરાજ. ઈત્યાદી.

ગીત ૧૮ મુ.

બનો ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે, બનો લંડાધવાણ પુરાવે છે

બનો ત્યાં ચક્રી સોના મગાવે છે, બનો બનડીકીઝાલ ઘડાવે છે.

બનો ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે; બનો મુરતધડ વાણ પુરાવે છે,

બનો ત્યાં ચક્રી સોની તેડાવે છે, બનો બનડીકીઝાલ ઘડાવે છે.

બનો ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે, બનો ભરમધડ વાણ પુરાવે છે.

બનો ત્યાં ચક્રી જડીયા તેડાવે છે, બનો બનડીકીઝાલ જડાવે છે.

બનો ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવે છે, બનો અમદાવાદ વાણ પુરાવે છે.

બનો ત્યાં ચક્રી પટવા તેડાવે છે, બનો બનડીકીઝાલ ઘડાવે છે.

(૧૧૭)

જને ઉમલ્યો ઉમલ્યો આવેછે, એની તગરીમાં હું મ મયાવેછે.
જનો કિંધતા લોક જગાડેછે; ઇત્યાદી.

ગીત ૧૯ મુ.

એક લીલી તે લીલી લીવડી,
એક લીલુડાં જડીત્ર પજાણરે જગલીલડી,
મારા સોય ધોડાને બસે હાથીઆ,
મારા હાથી દેખાને વેવાઈ ખીગણ,
મારી કેમ કરી રહેશે લાજરે જગ લીલડો,
મારા કીઆ બાઈએ સાનમાં સમજવીયા,
મારા માતીબાઈએ સાનમાં સમજવીયા,
તમારી બલેરી રાખીયું લાજરે જગલીલડો;
એક લીલી તે લીલી લીવડી
એક લીલુડાં જડીત્ર પજાણરે જગલીલડો;
મારા સોય ધોડાને બસે હાથીઆ,
મારા ઘાડ દેખાને વેવાઈ ખીગણ,
મારી કેમ કરી રહેશે લાજરે જગલીલડો,
મારા કીઆબાઈએ સાનમાં સમજવીયા,
મારા ત્રવેરબાઈએ સાનમાં સમજવીયા,
તમારી બલેરી રાખીયું લાજરે જગલીલડો.

ગીત ૨૦ મુ.

મારા નવધા વેવાઈ તને વીતવું, તારી શાંકડી ઝેરી વખાવરે,
મારું માટાંનું સાજત આવશે, તારા ઉકરડા દેખાને લાજશે,
તારાં છેઆ છોકરને મારશે, તારાં લઈડાં બુઢાંને દારશે;
જને નહતને તલી લાજરે, તને નીલજને સું કહીએરે.

ગીત ૨૧ મુ.

લીકુડી સોડીનો ચાખખારે, એનું ડાળ નમી નમી જાય;
 ડાળ નમે એનો જગ નમે, એનું નમીએલુ સાજન લોકે;
 નવસો વેવઈ લખી કાગળ માકલરે,
 હુ કેમ આવું એકલોરે; માફ બહુદળ કંઈ ન સમાય,
 મારા સોપષોડાને બથે હાથીઆરે મારી વેલોનો સંગે નહી પાર
 મારા હાથી છાડાવુ હાટ શેરીએરે મારા ઘોડાને ગાયની ગમાં
 મારા માફા છાડાવું મેદાનમારે, મારી વેલોનું દળ ન સમાય
 મારી જ્વાંત ઉતારું જ્વાંત મીડીએરે મારી જ્વાંતરડી પડીરે પરચાળ
 જ્વાંત જમ્મે ખાળાં લાડવારે તારી જ્વાંતરડી જમ્મેરે કંસાર,
 તારા હાથીને હારનો ખીચડોરે, ઘોડાને ચણાની દાલ.

ગીત ૨૨ મું.

કુંવર હોયો દેઈ ખોડે ચડાયા, એમના વેરીને ધાસકા પડીયા.
 દહી દુધના મોરસ ખાટાં, એમના વેરીના હૃદયારે ફાટયાં.
 દહી દુધના મોરસ બગીયાં, એમના વાલાનાં હૃદયારે ઠગીયાં.

ગીત ૨૩ મું.

વરતો બહુરે હાશીલો વરતો બહુરે ખાંતીસો;
 એની મરઘા નયણી જીવે વટરે નગારાં વાગે ધીમ ધીમ.
 વરતો સોનીડાની સેરી વચે સંચરયો,
 વરને ઉતરીએ વસાવતાં લાગી વારરે નગારાં વાગે ધીમ ધીમ
 વરતો માળીડાની શેરી વચે સંચરયો,
 વરને ખુપ વસાવતાં લાગી વારરે નગારાં વાગે ધીમ ધીમ
 વરતો ગાંધીડાની શેરી વચે સંચરયો,
 વરને શીફળ વસાવતાં લાગી વારરે નગારાં વાગે ધીમ ધીમ
 વરતો ડોશીડાની સેરી વચે સંચરયો.
 વરને સરખદ વસાવતાં લાગી વારરે નગારાં વાગે ધીમ ધીમ

(૧૧૯)

વરતો તંબોળીડાની શેરી વચ્ચે સંચર્યો.

વરને પાન વસાવતાં લાગી વારરે નગારાં વાગે ધીમ્મ ધીમ્મ
હત્યાદી.

સામઠંધુરે આવે તારે ગાવાનુ ગીત ૨૪ મું.

રથ માફા સાણગારયારે આપા,

અજળ જનવાંછે વરના આપા સામેધુરે ઝોખ્યું.

રથ માફા સાણગારયારે ગાડી,

અજળ જનવાંછે વરની માડી સામઠંધુરે ઝોખ્યું.

રથ માફા સાણગારયારે હીરા,

અજળ જનવાંછે વરના વીરા સામઠંધુરે ઝોખ્યું, હત્યાદી

જાન આવે તારે ગાવાનુ ગીત ૨૫ મું

જોયા ચકુરે ઊંચે રડી, જોઈ જાનોની વાટો,

જાન તે કમ જેઠે આવશે હોઠે અનીલ યુલાલ.

કોણ ધોરને કોણ હાથીએ કોણે તેજ પલાળી.

તીવર ધોરને જોઈ હાથીએ સસરે તેજ પલાળી.

વરરાજા પોઢયા પાલખી ઉપર ચમર ઢળાવો.

ગીત ૨૬ મું,

અમરેર વેવઠંધો જામે આનરે, વેવઠંધોના પેટડીઆમાં દુધિરે

અમરવાદી વઘડડીઆ તેડાવો, વેવઠંધોને ઝોશડીઆં ફવડાવો,

કડવો લોમડો, માંડીચડીઆનુ. ધમા પાડુ; માંહી ધોઅકલું.

જુપાછને આમડીયાં પીવરાવો.

કલવો પીરસતો વખત ગાવાનુ ગીત ૨૭ મું.

તુતો જમ જમરે જમઠંડા કલવો, તારી માડી નહી પીરશે કલવો

તારી સાસુએ પીરસો કલવો, તારી સાસુ હઈયાની ભાળી;

(૧૨૦)

તને ધીમો રાખ્યો બોળી, તારી માડી તે હાંવાની કપડી.
તને મીઠું નહીં મેલે ચપડી, તારી માડીને આવડો શા મચકો,
તને ગોળ ન આપે કદી લચકો.

પુખતી વખત ગાવાનું ગીત ૨૮ મું.

બીકળે નકરમી નાર, વર ઉમો આહાર,
ઉમોરે કંઈ મૂડી ને ચાર. જાનમ્માના પગતરવાય;
જાનરડીનાં મુખ કરમાય.

ગીત ૨૯ મું.

મારી ઉમણુ વેવાણુ જાગરે, તારા ધર પછવાડે થઈ રહ્યો છે સોજી.
મારા પગ સુગીને થવા યાંબલા પેલી વેવાણુને લેઈ ગયા જાનંજલા.
મારા પગ સુગીને થવા આરશી. પેલી વેવાણુને લેઈ ગયા પારશી.

મંત્રાદી.

ગીત ૩૦ મું.

હજવે હજવે પાંખરે મોઝા ઓફારે,
આખા વરને વાગ્યો સાડી ઓખારે,
રવઈએ ના પાંડેશ વેવાણુ,
રવઈએ તારે વસોવા જોઈશું.
સાંભિલે ના પાંડેશ વેવાણુ,
સાંભિલું તારે ખાંડવા જોઈશું.
તરાફ ના પાંડેશ વેવાણુ,
તરાફ તારે કાંતવા જોઈશું.
સળીએ ના પાંડેશ વેવાણુ,
સળીએ તારા આપાના પળીવા.
સંપટે ના પાંડેશ વેવાણુ,
સંપટે તારે દીવા કરવા જોઈશું.

ધુંસરે ના પકિસ વેવાણ,

ધુંસરે તારે ગાડે જોષથુ.

પરણતી વખત ગાવાનું ગીત ૩૧ મું.

તાપી વીગાદ.

સરસત શ્યામીને વીનવું મણપન લામવું પાયરે.

આદાને સુરજ ખે રણ ચઢયા તાપીએ રમતેલા દીઠારે;

તાપીએ તેજના આકરાં, પાણીએ નીરમળ નીરડે,

તેજવો જોશીના બેટાને, તાપીના લગન નીરધારડે.

લગન આપ્યારે ઉતાવળાં, સાતમને સોમવારડે,

ધાગ બગીરે સગમાતીએ, જોશીને અખંધાણું આપ્યુંડે,

જોશ જોશને જોશી ઘેર ગયા, જોશણે પુકેછે વાતર,

કુતી ફાડી પેટી મજલુસ કે કેના ફાડ્યા અથ બાગરડે;

કુતી લુટી સાસરે વાસણી, કે કુતી લુટી આવતી બેન

નથી લુટી સાસરે વાસણી, નથી લુટી આવતી બેન

નથી ફાડી પેટી મજલુસ, નથી ફાડ્યા અથ બાગરડે;

રાજત જતખની જેટડી, તેના અમ લગન નીરધારવારે.

ધાગ બગીરે સગમાતીએ, તેણે અમને આપ્યું જી આપ્યુંડે.

મે તને વેઠાઈ વાગીએ. જોશના લગન તા લેશખરે,

નહી મળે અંત કપાસવા. નહી મળે ખાજાને ચારડે.

વેવઈ આવતાં જાણીને, સંખંધીએ સાજો રેપાવીરે.

સાજો રેપાવી કેમ જાણીએ, પરવે બરાબ્યાએ પાણીરે,

પાણી બરાબ્યા કેમ જાણીએ, સંખંધી વાવો ગોડવીરે,

તાહી પોઈને થોડે ચડયા, સુશકે નાખ્યું છે ખુપરે,

વર નેહની કરે આવારણા. માતાને માથેએ ખાડે.

જો વર વાડાંએ સંચરએ, વાડીએ ભરડે જાયરે,

(૧૨૨)

જો વર ઝૂરીએ સંચરયા, ઝૂરીએ જન ઢળાવોરે,
 જો વર બાગોજે સંચરયા, સામઘનું સાળાને હાથરે,
 જો વર દરવાજે સંચરયા, દરવાજે દીવાને વખાણ્યોરે;
 જો વર ચક્રીડે સંચરયા, ચક્રીડે ચમર ઢળાવોરે,
 જો વર જાગીવાશે સંચરયા, કલવો સાળીને હાથરે,
 જો વરને નાવડીયા મોકલ્યા, પીડીએ સાળાને હાથરે,
 જો વર ખડકીએ સંચરયા, ખડકીના ખખડયાછે કમાડરે;
 જો વર તોરણે સંચરયા, પાંખા સામુને હાથરે,
 જો વર માંચરામાં સંચરયા, મામાજી કન્યા પધરાવોરે.
 પેડેપુને મંમળ વરલીયું, ખીલે લે કન્યા દાનરે,
 ત્રીજીને મંમળ વલીયું, ચાથેજી આપના ખેડીરે;
 પાંચમે પાનેતર આપીયાં, છઠ્ઠું મામા બાણીજી,
 સાતમે કન્યાદાન દીજીએ કાકાએ કરયાં આ વારણરે.

ગીત ૩૨ મુ

વાડીમાં રથ ખેલે સાંભજોરે ભાડા,
 અમારા માણિકલાલ તમારી રતીવડુ પરજીરે ભાડા;
 અમારા માણિકલાલ આજી આવે,
 તમારી રતીવડુ માથુ ફેરે સાંભજોરે ભાડા,
 અમારા માણિકલાલ હાથ ઠાઠી,
 તમારી રતીવડુ જાય નાહી સાંભજોરે ભાડા.

વરકયા ચોરીમાં ખેરો છે તે વખત ગાવાનું ગીત

લીલા લાખ્યા ઓરડા સાપોલીયું જાય,
 ફૂલચંદની માંડમાં સાપોલીયું જાય.
 જાય મુઠો મરડનું સાપોલીયું જાય.

જાન ધડાકા લેતુ સાપોલીયુ જાન,
 ઝો ઝેના બાપા સાપોલીયુ જાન,
 ટીકુ દોષ તો કાઢાડે સાપોલીયુ જાન.

વરકન્યા પરણતી વખત ગાવાનું ગીત ૩૪ મું

સુરત શહેર વસો એક સોનરે,
 સોની ધડાકે લાકડાની પોચારે.
 ઝેની પોચીએ ઝાઝા હારારે,
 પોચી લાવે લાકડાના વીંચારે.
 બાળુ બંધના સરખી પોચારે,
 મુખાઈ શહેર વસો એક જડીઆરે.
 જડીયા જડાકે લાકડાની પોચારે,
 ઝેના પોચીએ ઝાઝા આપારે.
 પોચી લાવે લાકડાના માપારે.
 બાળુ બંધના સરખી પોચારે;
 બરુચ શહેર વસો એક ચરખારે;
 પટવા માંડ લાકડાની પોચારે;
 ઝેના પોચીએ જાજી આપરે;
 પોચી લાવે લાકડાના આપરે.
 બાળુ બંધના સરખી પોચારે,
 અમરાવાદ વસો એક ઝવેરીરે;
 ઝવેરી પારખ લાકડાની પોચારે.
 ઝેની પોચીએ ઝાઝા માતારે.
 પોચી લાવે લાકડાની માગારે;
 બાળુ બંધના સરખી પોચારે.
 લાંતો નવરંગ માંડવા રચીઆરે,

(૧૨૪)

તાંતો ૧૮૫૨ ચડીયા ધોડેરે; વરકંઘા પરણીમે ઉઠ્યારે;

ગીત ૩૫ મું.

અમારે છરે, તમારી વલીવારી,

એ બેને પરણાવો વેતણ્યા સંપજ રાખો.

એ બેને બોલે બનશે વેવઘઘ્યા સંપજ રાખો,

અમારા હીમત ભાઈ તમારી પરસન વહું એ બેને પરણાવો;

વેવઘઘ્યા સંપજ રાખો, એ બેને બોલે બનશે વેવઘઘ્યા,

સંપજ રાખો એ બંને જગતે જોડું વેવઘઘ્યા સંપજ રાખો;

વરકંઘા કંસાર જમે તેવખત ગાવાનું ગીત ૩૬

વરકંઘા કંસાર જમે, વેતણનીતા દાઢ ગણે,

ભાડાને કંસાર ન ભાવેરે; ભાડીતા કુંચે કુંચે આખરે,

ભાડોતો હકારમાંથી આવ્યોરે, ભાડીતો હકારમાંથી આવીરે,

વરકંઘા કંસાર જમેછે તે વખત ગાવાનું ગીત ૩૭ મું

વરકંઘા કંસાર જમે જાનઈયાની દાઢ ગણે.

કાળી ૧ કંસાર આપેતો આખરે,

નહીતો આશા મુઝી ઘેર જઈએરે.

ગીત ૩૮ મું.

ધમે ખુલે કમચીઆ ડોલેરે, ત્યાંતો કુમચઈ ખીલાડો બોલેરે;

કુમચઈ કહે ખીલાડો થાઉં. ખાજઢ તજે પેશા ન ઉ.

કાળીઆ કંસાર ખાતો જાજે, નહીતો ખરનો ઉંદર થાઉં

વરણી ઉઠે ત્યારે ગાયછે તે ગીત ૩૯ મું.

જૂક જાગા ઉપર જાજીરે. એનો કંઘા યઈ અમાગીરે;

એતો અમારા કહ્યાં કરજો; એની માને માઢે મુતરશેરે.

વર કંઘા વરણી ઉઠે ત્યા ગાવાનું ગીત ૪૦ મું.

શામા આરડીઆમાં અવમાણ છરે

(૧૨૫)

જીઆવર પંજી હુતો ધડીએ ના ધીર;
 તળીયાં ધીમાંનાં ઘેખર મુજને મીઠરાં લાગે.
 સામા ઝોરડીઆમાં અધમણ અડધી
 જીઆવર પરણે હુતો જોખને ઠરતી,
 તળીઆં ધીમાંના ઘેખર મુજને મીઠરાં લાગે,
 સામા ઝોરડીઆમાં અધમણ મીઠું,
 જીઆવર પંજી મેતો અચરજ દીકું
 તળીઆં ધીમાંના ઘેખર મુજને મીઠારે લાગે

લાડી આપી પાડી આપી જનમવાની જીજી આપી
 તોય લડધા માંડવા દેડે.
 હડીયો ધડ જીત્યારે આનંદ બલા,
 સોક કહેતા મોતીબાઈ જીહારે આનંદ બલા;
 એતો દીકરો પરણાવીને ઉઠ્યારે આનંદ બલા,
 સોક કહેતા ધુલચંદ સાચારે આનંદ બલા,
 એતો દીકરી પરણાવીને નાચ્યારે આનંદ બલા.

જાન જમવા જતાં અને આવતાં ગાય છે તે ઠઠ

અમ્ર આબ્યા રંગ ભિર રમવારે,
 અમ્ર આબ્યાંતાં પ્રસન્ન વહુને લેવારે.
 અમ્ર આબ્યાંતાં પ્રસન્ન વહુને જોવારે,
 એના જોખમાં થું જોઈએરે.

ગીત ૪૪ મુ.

તાંબાં કુડી તે નગર સોહામણી,
 માંહી બરીએધારે નવચીનાં ધીઆ.

સાહેલીરે આંખો મારીઓ.

મારા કીઆ બાઈના વાજત્ર વાગીઆં,

મારા માતીબાઈના વાજત્ર વાગીઆં,

પેલા વેવાઈનારે પડ્યારે નીશાન,

સાહેલીરે આંખો મારીઓ.

તાંબા કુડી તે નગર સોહામણી,

માંહી બરીએલારે ગવરીનાં ધીઅ,

સાહેલીરે આંખો મારીએ.

મારા કીઆ બાઈની મેડીએ દીવા બને,

મારા હીરાલાલની મેડીએ દીવા બને,

પેલા વેવાઈનારે ગેર અંધારાં,

સાહેલીરે આંખો મારીઓ.

તાંબા કુડી તે નગર સોહામણી;

માંહી બરીએલારે ગવરીનાં ધીઅ,

સાહેલીરે આંખો મારીઓ.

મારી કેમ વહુને પેરણુ સાડી બહી;

મારી રતી વહુને પેરણુ સાડી બહી,

પેલી વેવણુનેર લેમ ગમા ધાડી;

સાહેલીરે આંખો મારીઓ, ઇત્યાંતી.

ગીત ૪૫ મુ.

એના માંડવે નથી કાંઈ વાંસવળી,

એના ઘરમાં નથી કાંઈ ધાર ધણી,

એના ઘરમાં કુલમંદ મડખો માહાલે,

પેલા વખતા ખીચારાનું કાંઈ ન ચાલે;

એનાં આણ્યાં તાણાંને શું મળે.

એના માગ્યા તાગ્યાને શુરે ગપ દ્ય,

પુછખાધના પરવારાને શુરે મધ્યમે.

જાન જમવા ખેરો તારે કંનાની તરફનું
ગાવાનું ગીત ૪૬ મું.

હોયે વેવધ્યો ભીત પડે,

ભીત પડેતો પાગા દે ઠાણુ ડોઝર ભરવા દે.

આગળ દુલમંદ પરણવાતા ઠાણુ ડોઝર ભર્યું.

હવે પાંતાબાઈ પરણેછે ઠાણુ ડોઝર ભરેછે.

વરકન્યા વળાવતી વખત ગાવાનું ગીત ૪૭ મું.

છાડી તારે અણુવર પાછુ વાળ, અણુવરિયું લળમણું રે.

પગ ભણી જોયું તારે લુલું દીઠું, અણુવરિયું લળમણું રે.

નાક ભણી જોયું તારે મુઝુ દીઠું, અણુવરિયું લળમણું રે.

આંખ ભણી જોયું તારે કાણુ દીઠું, અણુવરિયું લળમણું રે.

કાન ભણી જોયું તારે તુટલું દીઠું, અણુવરિયું લળમણું રે.

હાથ ભણી જોયું તારે પાંગલું દીઠું, અણુવરિયું લળમણું રે.

માલાવી જોયું તારે મોખડું દીઠું, અણુવરિયું લળમણું રે.

ગોરવ દેવા જાય તારે ગાયછે તે ગીત ૪૮ મું.

એના ધર પછવાડે ધટ પડી, એને દીકરી આગ્યાની રીત પડી.

એના ધર પછવાડે ખાવળીઓ, એને દીકરી જાણીનો વાવળીઓ.

એને ખારણે ગોમદીનો ગારો, એને દીકરી આગ્યાનોઠે વારો.

ગીત ૪૯ મું.

જુરે સરસત શવામીને વિનવું,

જુરે મણપત લાણુ પાય, મારે તોરણીકુ હીરે નડ્યું.

મારે સિમતખાધને ધીરજલાલનાં જોડવારે,

(૧૨૮)

પેલા વેવાઈને બલાડાંની ન્તેડ, માંડે તોરણીયુ હીરે જમ્મરે.
મારી રતી વહુંને જીવકોર વહુનાં ન્તેડવાંરે,
પેલી વેવણુને ભુંડણુની ન્તેડ, માંડે તોરણીયુ હીરે જમ્મરે.
ગીત ૫૦ મું.

પેલો વેવઈ બાળ કુવારોરે માંડે જી ક્યારામાંનો કેવડો,
એને કુતરી સાથે પરણાવોરે માંડે જી ક્યારામાંનો કેવડો.
એ કેમ કરી બોલડા બોલોરે માંડે જી ક્યારામાંનો કેવડો,
કુતરી બસથે વેવઈ બોલથે એમ કરી બોલડા બોલથે.

